Heinemann Storyworlds
Ìre 5

Saoghal Bheathaichean

Leuman agus an long-bhriste

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 5

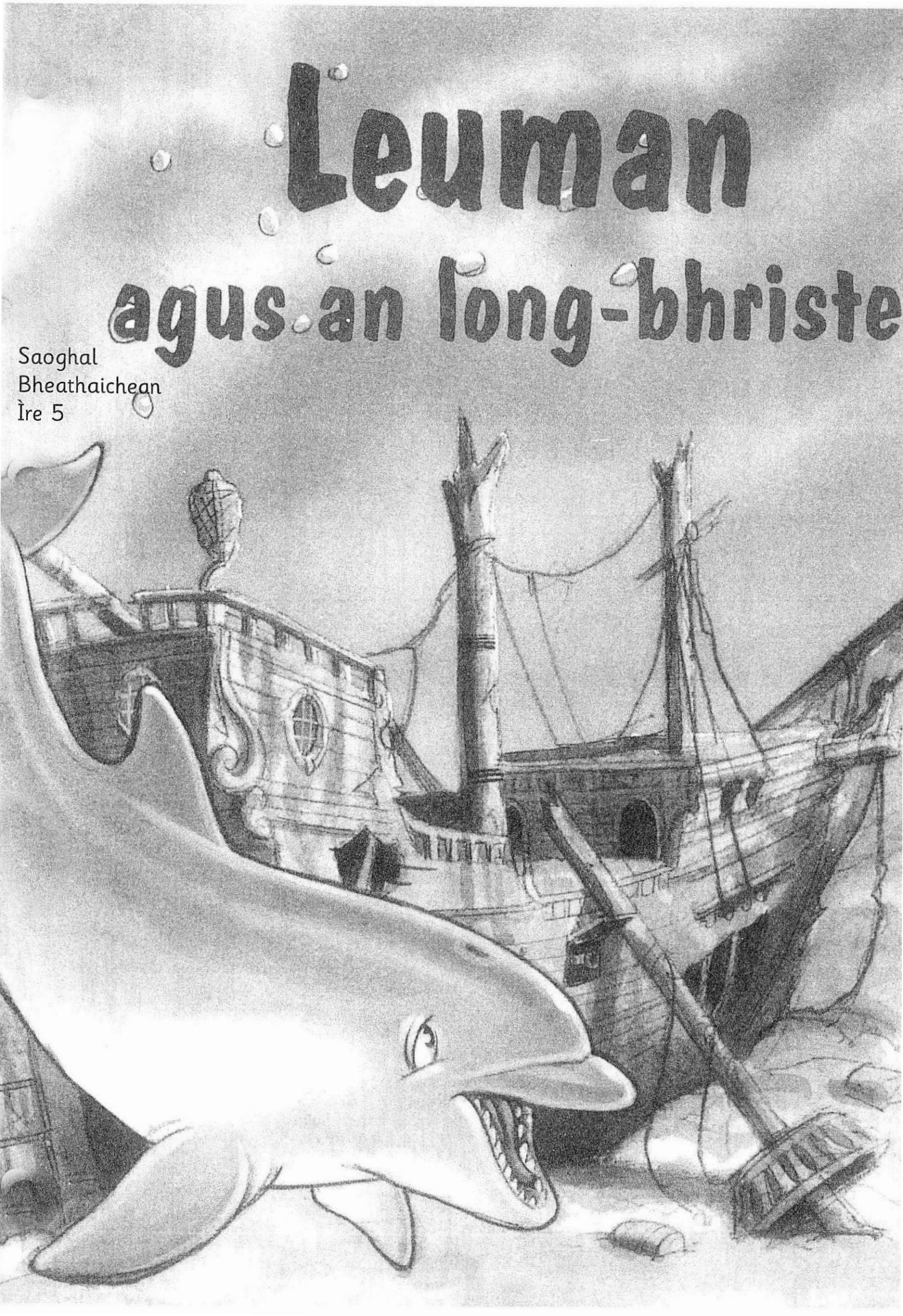

Clàr-innse

1. **Lean an aibidil.**
   Sgil: Òrdugh na h-aibidil - litrichean beaga

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreacheadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Èist ri na lidean.**
   Sgil: Ag aithneachadh lidean

4. **Cuir ann an litir mu dheireadh.**
   Sgil: Fuaimneachadh - an litir deiridh

5. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

6. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' cur crìoch air seantansan; a' leughadh le tuigse

7. **Lorg na facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh agus a' sgrìobhadh fhacal cumanta às an stòraidh

8. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' cleachdadh roimhearan no co-ghnìomhair freagarrach

9. **Tagh na buadhairean ceart.**
   Sgil: Ag aithneachadh agus a' cleachdadh bhuadhairean às an stòraidh

10. **Fiosrachadh mu chearban/siorc**
    Sgil: Fiosrachadh fìor

11. **Fiosrachadh mu chearban/siorc**
    Sgil: Fiosrachadh fìor

12. **Fiosrachadh mu chearban/siorc**
    Sgil: Fiosrachadh fìor

13. **Fiosrachadh mu chearban/siorc**
    Sgil: Fiosrachadh fìor

14. **Fiosrachadh mu chearban/siorc**
    Sgil: Fiosrachadh fìor

15. **A' Measadh Fhacal**

Leuman agus an long-bhriste

Ainm:

Lean an aibidil.

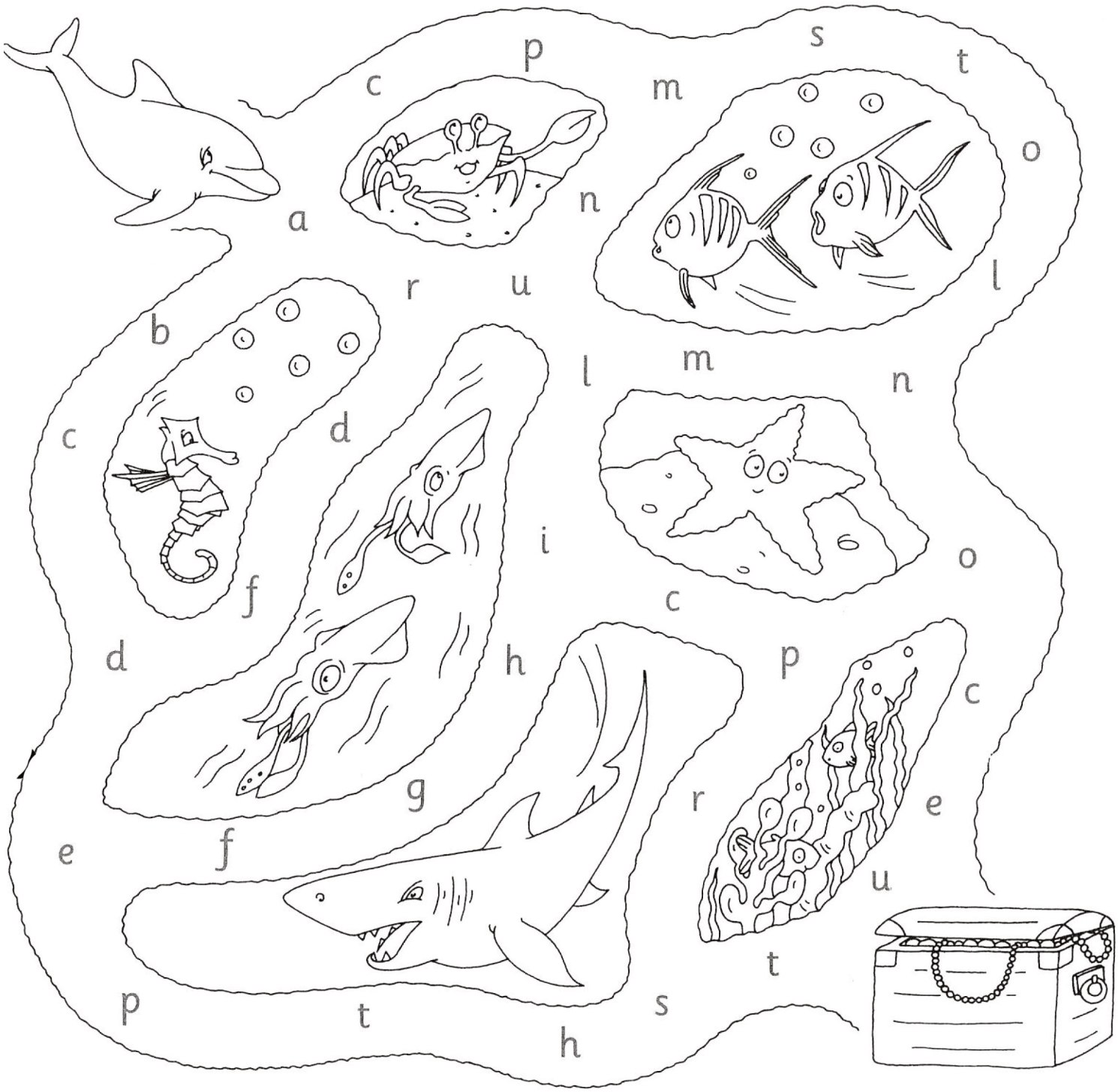

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Òrdugh na h-aibidil - litrichean beaga
Stiùireadh: Sgrìobh thairis air na litrichean ann an òrdugh na h-aibidil. Dèan loidhne chun na h-ath litreach gus slighe a dhèanamh chun na ciste-ionmhais.

Ainm:

Litrich.

	chunnaic		tro	a-steach
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	a-mach	agus	Jon	chun
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e.
Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Èist ri na lidean.

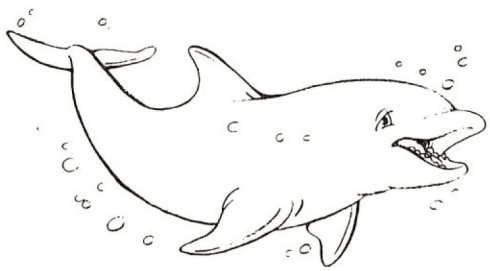

leumadair

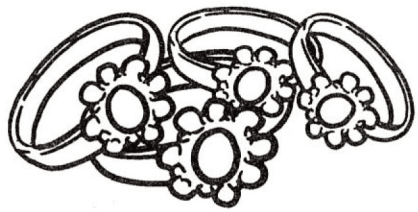

fàinneachan

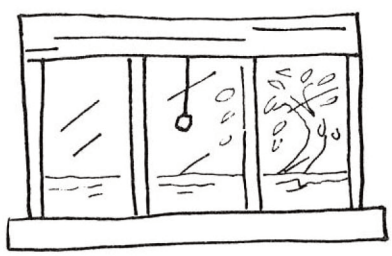

uinneag

long-bhriste

grìogagan

ciste

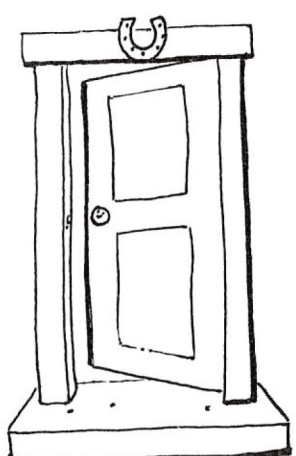

doras

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Ag aithneachadh lidean
Stiùireadh: Canaibh gach facal. Èist ri na lidean. Buail do bhasan airson gach lide san fhacal. Cuir cearcall mu gach lide anns na facail.

Ainm:

Cuir ann an litir mu dheireadh.

a b c d e f g h i l m n o p r s t u

rù ____ dora ____ uinnea_____

_____ _____ _____

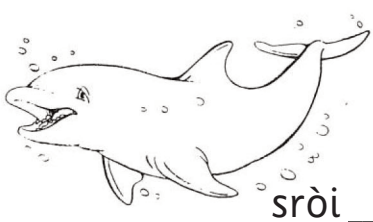

sròi ____ mui____ lon ____

_____ _____ _____

grìoga_____ airgea ____ cearba_____

_____ _____ _____

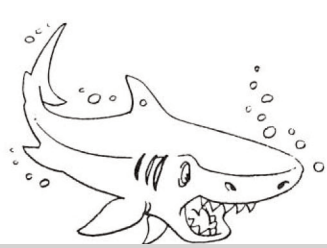

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Fuaimneachadh - an litir deiridh
Stiùireadh: Seall air na facail. Lorg an litir cheart às an t-sreath gu h-àrd agus cuir crìoch air gach facal. Sgrìobh na facail.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

❶ Aon latha chunnaic Leuman long-bhriste anns a' mhuir.

"Cuidich mi, tha cearban a' tighinn" dh'èigh Leuman.

Chunnaic e doras agus dh'fhosgail e an doras le shròin.

Shnàmh Leuman sìos chun na luing-bhriste.

Dè bha sin ach ciste-ionmhais le fàinneachan agus grìogagan

Shnàmh e a-mach agus chunnaic e cearban.

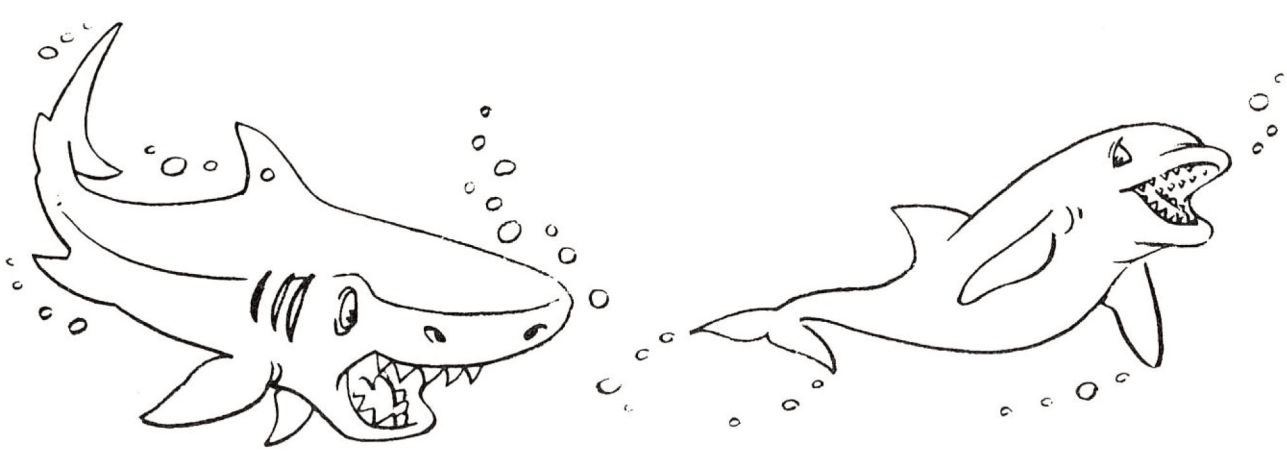

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan an òrdugh. Cuir dath air an dealbh.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

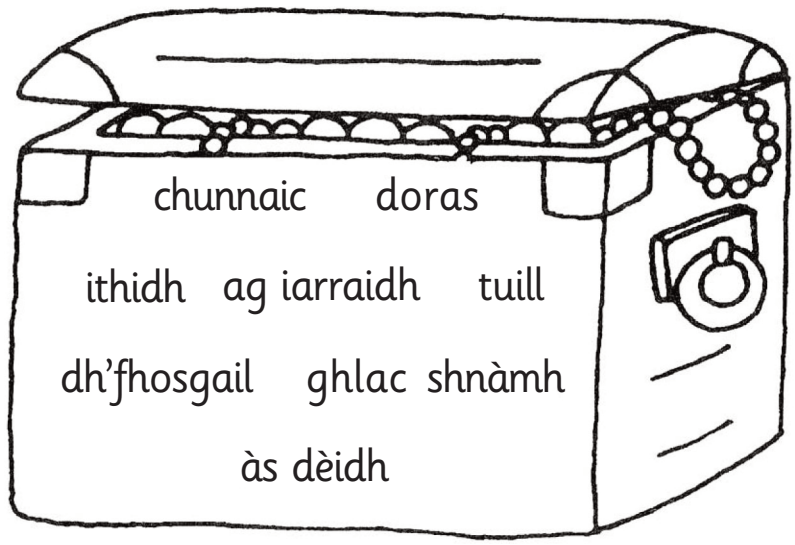

Aon latha _____ Leuman long-bhriste anns a' mhuir.

Bha _____ anns an long-bhriste.

Chunnaic e _____ agus _____ e e le a shròin.

"Tha mi _____ a-mach a-nis," thuirt Leuman.

An uair sin _____ Leuman chun na h-uinneig.

"Cuidich mi, _____an cearban mi," thuirt Leuman.

Chaidh an cearaban _____ _____ L eumain.

"Ha! Ha! Cha _____ e mi a-nis," thuirt Leuman.

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: A' cur crìoch air seantansan; a' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus tagh facal às a' chiste gu h-àrd gus gach seantans a chrìochnachadh.

Ainm:

Lorg na facail.

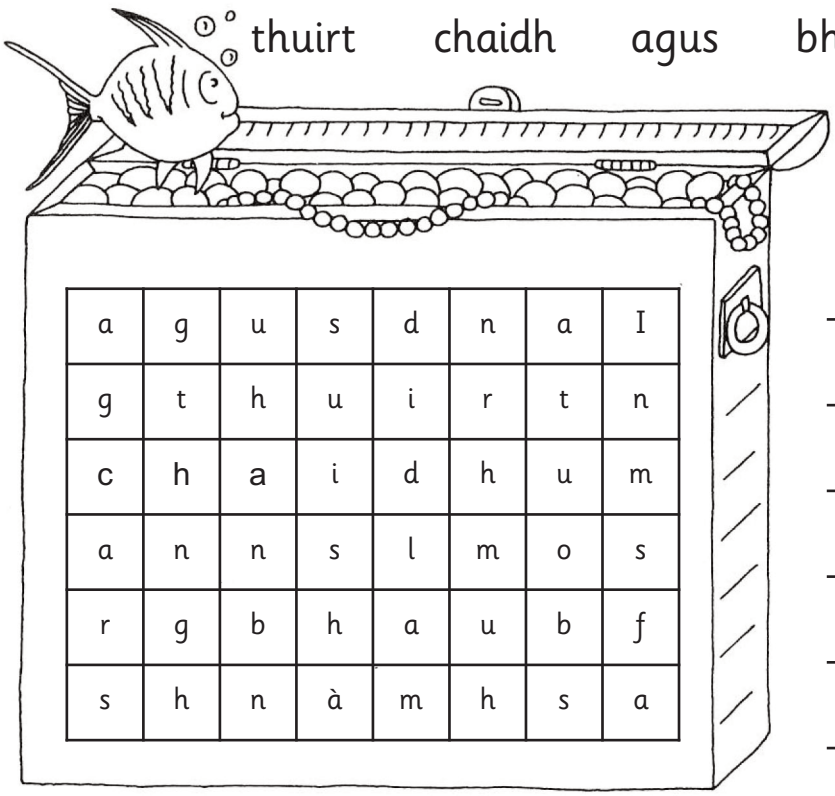

thuirt chaidh agus bha shnàmh anns

a	g	u	s	d	n	a	I
g	t	h	u	i	r	t	n
c	h	a	i	d	h	u	m
a	n	n	s	l	m	o	s
r	g	b	h	a	u	b	f
s	h	n	à	m	h	s	a

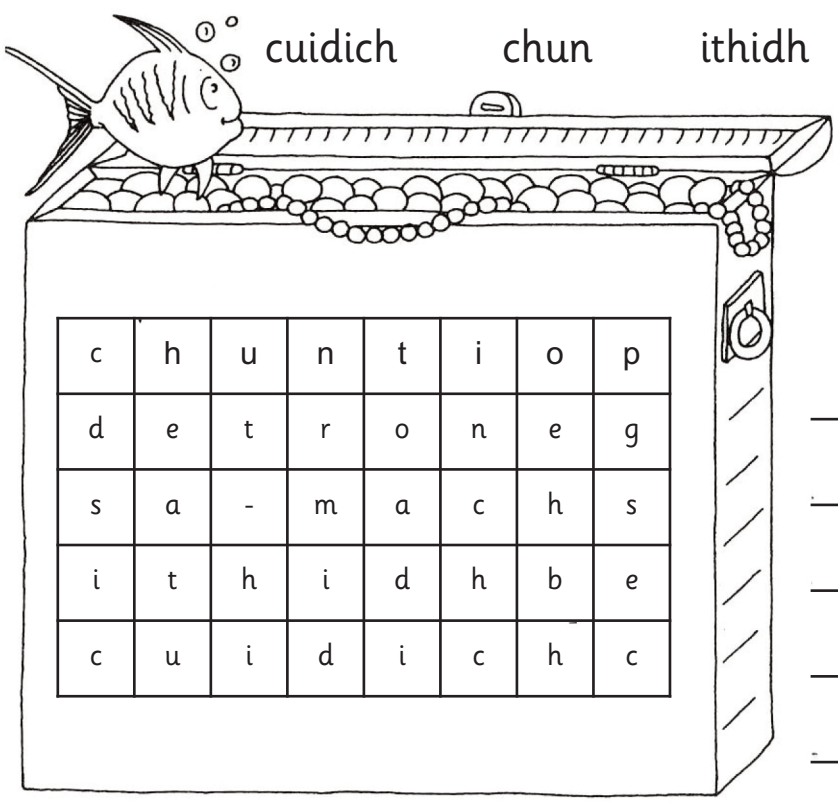

cuidich chun ithidh tron a-mach

c	h	u	n	t	i	o	p
d	e	t	r	o	n	e	g
s	a	-	m	a	c	h	s
i	t	h	i	d	h	b	e
c	u	i	d	i	c	h	c

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Ag aithneachadh. agus a' sgrìobhadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Lorg facal anns gach loidhne. Cuir cearcall timcheall air. An uair sin, sgrìobh am facal.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

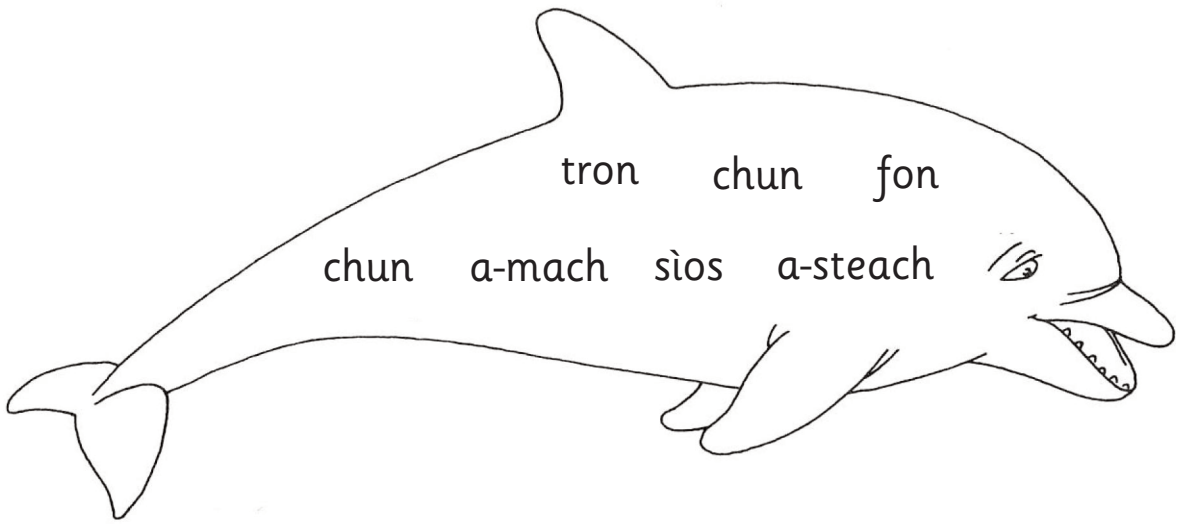

Shnàmh Leuman _____ chun na luing-bhriste.

Shnàmh e _____ agus _____ tro na tuill.

Shnàmh e _____ na h-uinneig.

An uair sin shnàmh e a-mach _____ u inneig.

Chaidh cearban às dèidh Leumain agus shnàmh e _____ long-bhriste.

Chaidh e dhan rùm agus shnàmh e _____ na h-uinneig.

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: A' cleachdadh roimhearan no co-ghnìomhair *freagarrach*
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus tagh *facal* ceart às an dealbh gu h-àrd airson na beàrnan a lìonadh.

Ainm:

Tagh na buadhairean ceart.

òir airgid mòr bheag seann

fàinneachan _____

rùm _____

uinneag _____

grìogagan _____

_____ long-bhriste

_____

_____

_____

_____

_____

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Ag aithneachadh agus a' cleachdadh bhuadhairean às an stòraidh
Stiùireadh: Coimhead air na facail agus smaoinich air an stòraidh agus na buadhairean a tha a' dol còmhla riutha. Sgrìobh na facail ann an seantansan.

Ainm:

Fiosrachadh mu chearban/siorc

Tha 1100 seòrsa cearban ann.
Seo beagan fiosrachaidh mu chuid aca.

Cearban cumanta (Basking shark)

Meudachd:
Boireann 8 gu 9m.
Fireann 6 gu 7m.

Coltas
Dath gorm-ghlas.
Beul mòr fosgailte, giùrain mhòra airson sìoladh uisge a-mach.
Tòrr fhiaclan beaga, mu cheud anns gach sreath.

Àrainn:
Atlantaig a Tuath agus a Deas.
An Cuan Sèimh.

Biadh:
Plancton.
A' snàmh aig 3 mìle san uair a' sùghadh a-steach mu 1,482,000 liotar san uair, airson plancton fhaighinn.

Gin:
Aon chuilean gach bliadhna.
A' fàs ann an ugh am broinn am màthar. A' tighinn às an ugh sa spot a bheirear e.
Mu 1m gu leth aig an àm sin.

Modhan/feartan:
A' siubhal nam buidhnean de 3-4, uairean 100 còmhla. A' laighe agus a' faighinn plancton faisg air bàrr an uisge.
Loidhnichean air cliathaich chearban airson gluasad fhaireachdainn aig astar 100 meatair.
Claisneachd agus fradharc math.

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Cleachdaibh am fiosrachadh seo ann an còmhradh.

Ainm:

Fiosrachadh mu chearban/siorc

Cearban muice (Whale shark)

Meudachd:
Boireann mu 9m.
Fireann mu 8m.
An t-iasg as motha san t-saoghal.

Coltas:
Dorcha-ghlas le spotan geala. Sgrìoban air an druim agus brù gheal. Tha an craiceann cho tiugh ri 10cm.
Beul mòr, a' fosgladh gu 1m gu leth.
Tha 300 fiacail eagach aige.

Àrainn:
Cuantan domhainn, tropaigeach agus uisgeachan meadhanach blàth.
A' snàmh faisg air a' bhàrr.

Biadh:
A' snàmh mu chuairt a' sùghadh a-steach plancton, giobnaich agus èisg bheaga.
A' cur a-mach an uisge air an giùrain às dèidh am biadh a ghlacadh anns na giùrain.

Gin:
A' tighinn a-mach à uighean am broinn am màthar agus an uair sin gam breith. Rugadh uiread ri 300 còmhla.

Modhan/feartan:
Mall air an t-snàmh.
A' falbh nan aonar mar as trice.

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Cleachdaibh am fiosrachadh seo ann an còmhradh.

Ainm:

Fiosrachadh mu chearban/siorc

Cearban mòr geal (Great white shark)

Meudachd:
Suas gu 6m, ach mu 4m mar as trice.

Coltas:
Druim glas agus brù gheal.
Sròin fhada bhiorach, le fiaclan làidir triantanach.

Àrainn:
Siubhal gu farsaing, faisg air a' chladach agus ann an uisge domhainn.
Rim faicinn on Antartaig chun a' Chrios-mheadhain,
ach mar as trice ann an uisgeachan meadhanach blàth.

Biadh:
Sealgairean air leth, a' glacadh èisg, cearbain eile, leòmhainn-mhara, ròin, mucan-mara, leumadairean agus creutairean marbh. Bheir iad ionnsaigh air daoine, mu 5 gu 10 gach bliadhna.

Gin:
Beiridh an tè bhoireann mu 9 cuileanan.

Modhan/feartan:
Fradharc geur agus fàileadh math airson feòil.
Siubhal gu 25 mìle san uair.

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Cleachdaibh am fiosrachadh seo ann an còmhradh.

Heinemann Storyworlds
Ìre 5

Saoghal Guanach

Ainm:

Fiosrachadh mu chearban/siorc

Cearban tìgeir (Tiger shark)

Meudachd:
Boireann mu 4m.
Fireann mu 3m.

Coltas:
Druim dorcha le sgrìoban tarsainn air. Brù gheal.
Sròin ghoirid le fiaclan eagach geur.
Spotan air sgèith deiridh nan cuilean

Àrainn:
Siubhal ann an uisgeachan blàtha air feadh an t-saoghail. Mar as trice faisg air bàrr an uisge, faisg air a' chladach.

Biadh:
Sealgairean air leth comasach.
Lorgaidh iad biadh le cuideachadh fradharc geur agus comas fàileadh fhaireachdainn.
Ithidh iad rud sam bith, mar ròin, turtalan, muir-tiachd, eòin-mhara, nathraichean, partain, cearbain eile agus smodal.

Gin:
Mu 10 cuileanan, comasach air falbh leotha fhèin aig àm am breith.

Modhan/feartan:
San dara àite às dèidh a' chearbain mhòir ghil, airson a bhith na chunnart do dhaoine.
Astar 20 mìle san uair, agus siubhal mu 50 mìle san latha

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Cleachdaibh am fiosrachadh seo ana an còmhradh.

Ainm:

Fiosrachadh mu chearban/siorc

An Cearban Ceann Ùird (Hammer Head Shark)

Meudachd:

Boireann mu 4m.

Fireann mu 3m.

Coltas:

Druim dorcha uaine le brù shoilleir.

Ceann le cumadh ùird agus na sùilean aig gach ceann dheth.

Fiaclan triantanach eagach.

Tha an sgiath droma uabhasch mòr agus biorach.

Àrainn:

Uisgeachan tropaigeach air feadh an t-saoghail. Tric air sgeirean eu-domhainn, agus uisge mu 1m doimhneachd.

Biadh:

Sealg leotha fhèin, a' glacadh cearbain eile, giobnaich, agus èisg.

Tha iad cunnartach do dhaoine cuideachd.

Gin:

A' breith mu 20 gu 40 cuilean a tha mu 70cm a dh'fhaid.

Modhan/feartan:

Tha dùil gu bheil comas faireachaidh cumhachd dealain nan ceann leis a' chumadh annasach ud.

Cuidichidh seo a' lorg rudan nach fhaic iad.

Leuman agus an long-bhriste

Sgil: Fiosrachadh fìor

Stiùireadh: Cleachdaibh am fiosrachadh seo ann an còmhradh.

Ainm:

A' Measadh Fhacal.

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
le shròin		bha ann		òir	
a' chiste		ag iarraidh		airgid	
a' mhuir		às dèidh			
cearban		Dh'fhosgail			
ciste-ionmhais		Dh'fheuch			
fàinneachan		tro			
grìogagan		tron			
leumadair					
long-bhriste					
na h-uinneig					
rùm					
shròin					
tuill					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Leuman agus an long-bhriste

Leuman
a' dèanamh cobhair

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 5

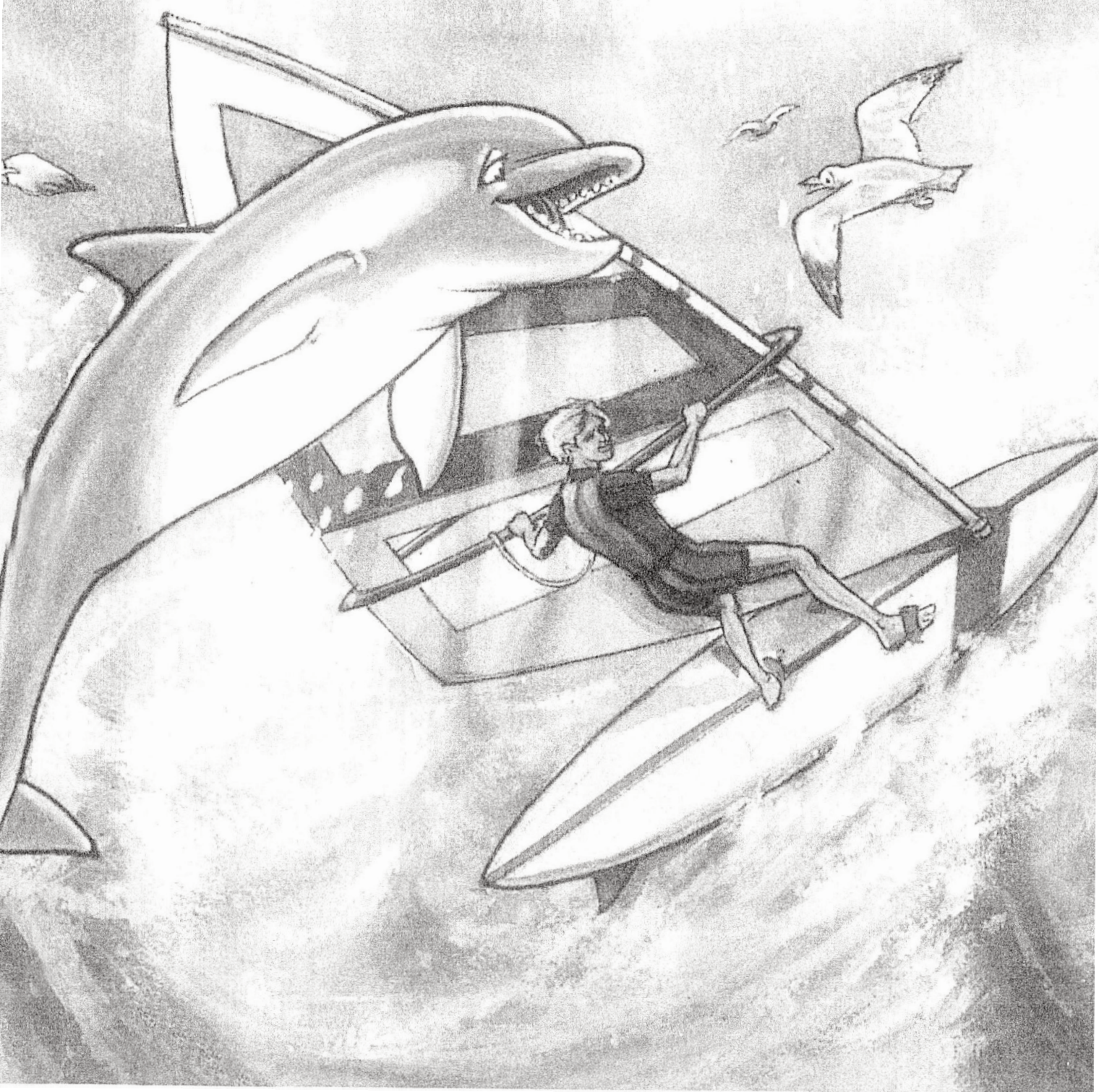

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse; a' lìonadh bheàrnan

3. **Cuir an stòraidh an òrdugh**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

4. **Cuir ann an litir mu dheireadh.**
   Sgil: Fuaimneachadh - litir deiridh

5. **Cleachd roimhearan agus co-ghnìomhairean às an stòraidh.**
   Sgil: A' cleachdadh roimhearan agus co-ghnìomhairean

6. **Sgrìobh na facail.**
   Sgil: A' dèanamh fhacal as aithne dhuibh

7. **Lorg na facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal

8. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

9. **A' Measadh Fhacal**

Leuman a' dèanamh cobhair

Ainm:

Litrich.

	a-null	suas	shèid	thuit
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	snàmh	dh'èigh	cha robh	chaidh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e.
Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

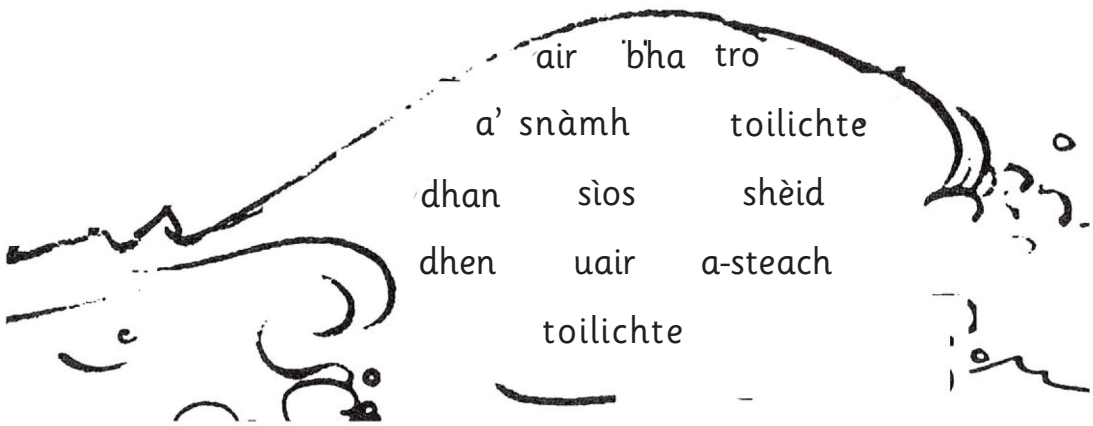

'S e leumadair a _____ ann an Leuman.

Bha e _____ anns a' mhuir.

Chunnaic e duine _____ bòrd-seòlaidh.

An uair sin _____ a' ghaoth gu làidir.

Thuit an duine _____ bhòrd-seòlaidh.

Chaidh an duine sìos, sìos _____ mhuir.

An _____ sin thuit an duine air creag.

Shnàmh Leuman _____ ga chuideachadh.

Chaidh Leuman _____ na stuaghan agus _____ air an tràigh.

Bha an duine _____ agus bha Leuman _____ cuideachd.

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' leughadh le tuigse; a' lìonadh bheàrnan
Stiùireadh: Seall air ais air an stòraidh. An uair sin cuir crìoch air na seantansan.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

❶ Aon latha bha Leuman a' snàmh anns na stuaghan mòra.

Thuit an duine sìos air creag.

Shèid a' ghaoth agus bha na stuaghan mòr.

Chunnaic Leuman duine air bòrd-seòlaidh.

Chuidich Leuman an duine agus thug *e* suas air an tràigh *e*.

Shèid a' ghaoth gu làidir agus thuit an duine dhen bhòrd-seòlaidh

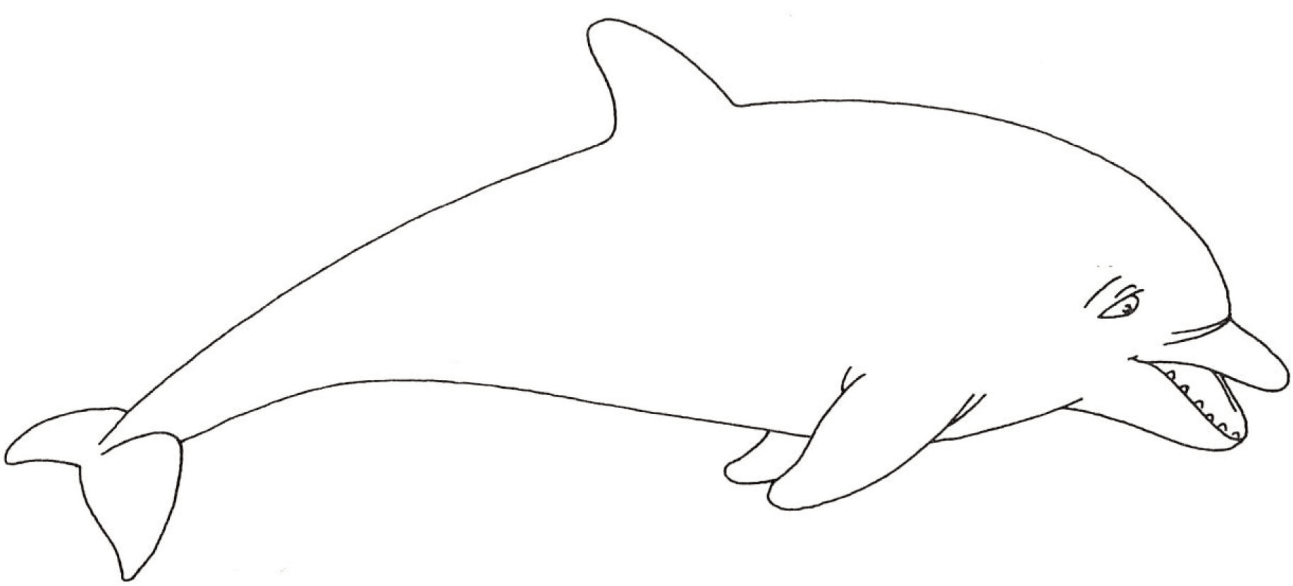

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart.

Ainm:

Cuir ann an litir mu dheireadh.

làmha___ làidi___ drui___

_____ _____ _____

duin___ bòr___ sta___

_____ _____ _____

Sgrìobh seantansan.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: Fuaimneachadh - litir deiridh
Stiùireadh: Seall air na facail. Lorg an litir a tha dhìth aig an deireadh airson crìoch a chur air gach facal. Sgrìobh am facal. Sgrìobh seantansan a' cleachdadh nam facal.

Ainm:

Cleachd roimhearan agus co-ghnìomhairean
às an stòraidh.

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' cleachdadh roimhearan agus co-ghnìomhairean
Stiùireadh: Seall air ais air an stòraidh gus faicinn far a bheil na facail gan cleachdadh.
Sgrìobh seantansan no stòraidh a' cleachdadh feadhainn dhiubh an uair sin.

Ainm:

Sgrìobh na facail.

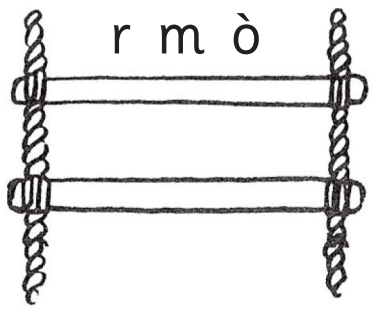

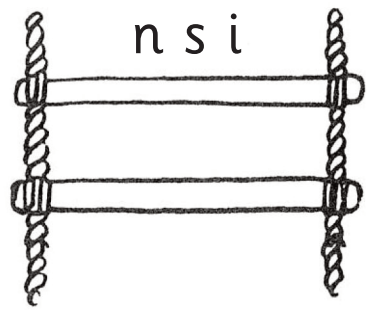

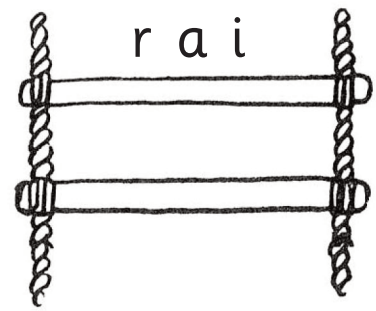

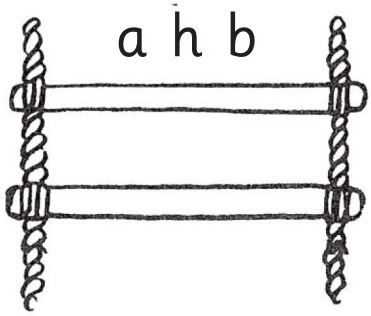

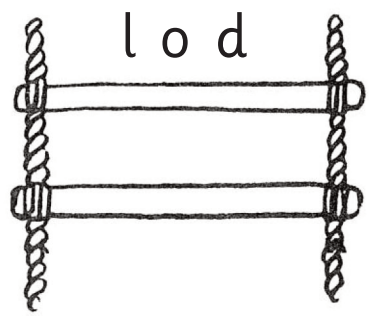

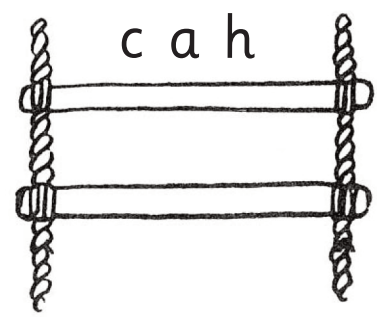

Dèan facail.

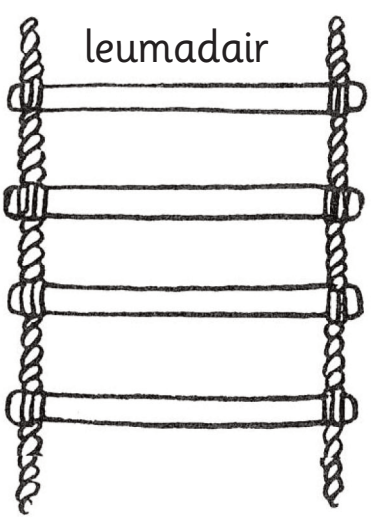

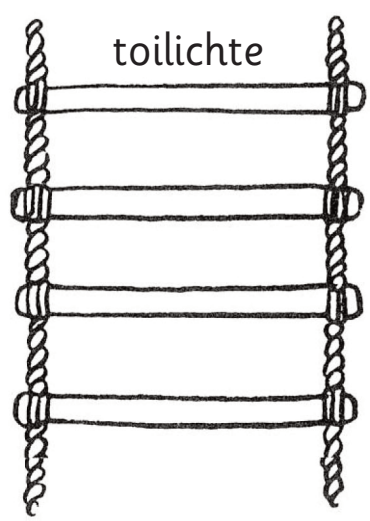

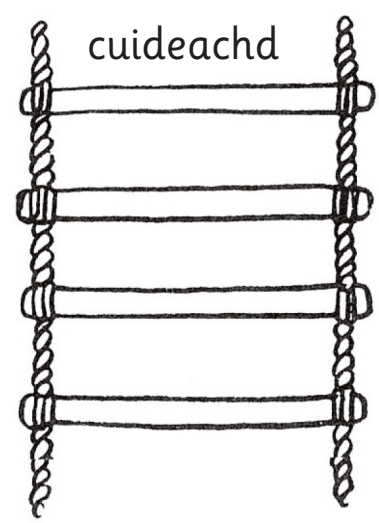

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' dèanamh fhacal as aithne dhuibh
Stiùireadh: Seall air na litrichean agus feuch ri facail a dhèanamh leotha.
Sgrìobh na facail. An uair sin, feuch ri facail bheaga a dhèanamh a-mach às na facail mhòra gu h-àrd. Sgrìobh na facail air na loidhnichean.

Ainm:

Lorg na facail.

iad a-null làidir robh leis air

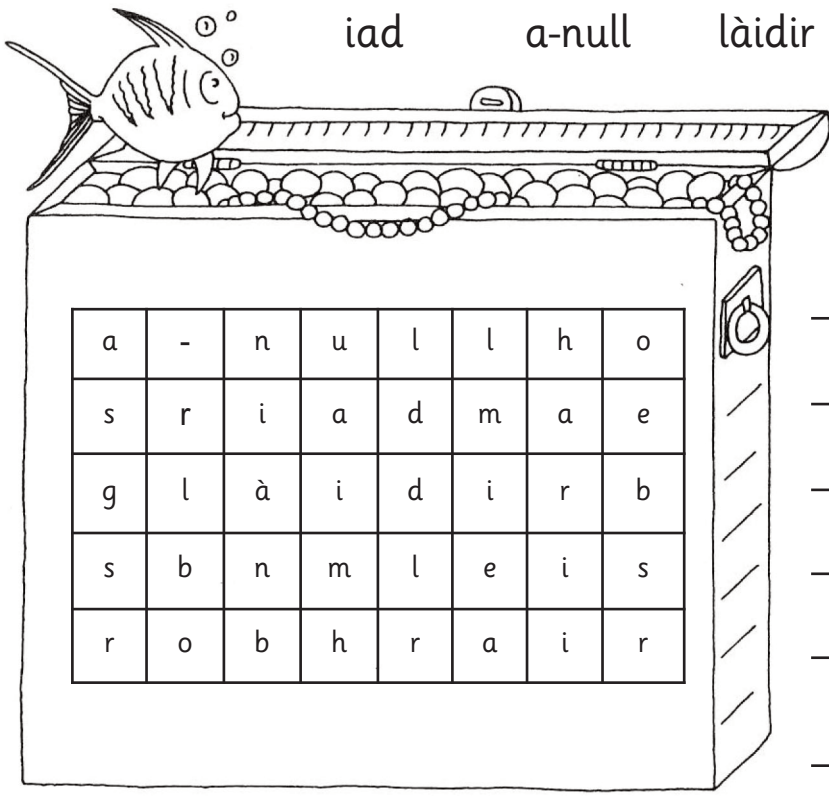

a	-	n	u	l	l	h	o
s	r	i	a	d	m	a	e
g	l	à	i	d	i	r	b
s	b	n	m	l	e	i	s
r	o	b	h	r	a	i	r

stuagh chunnaic a' snàmh duine
bòrd seòlaidh muir tràigh

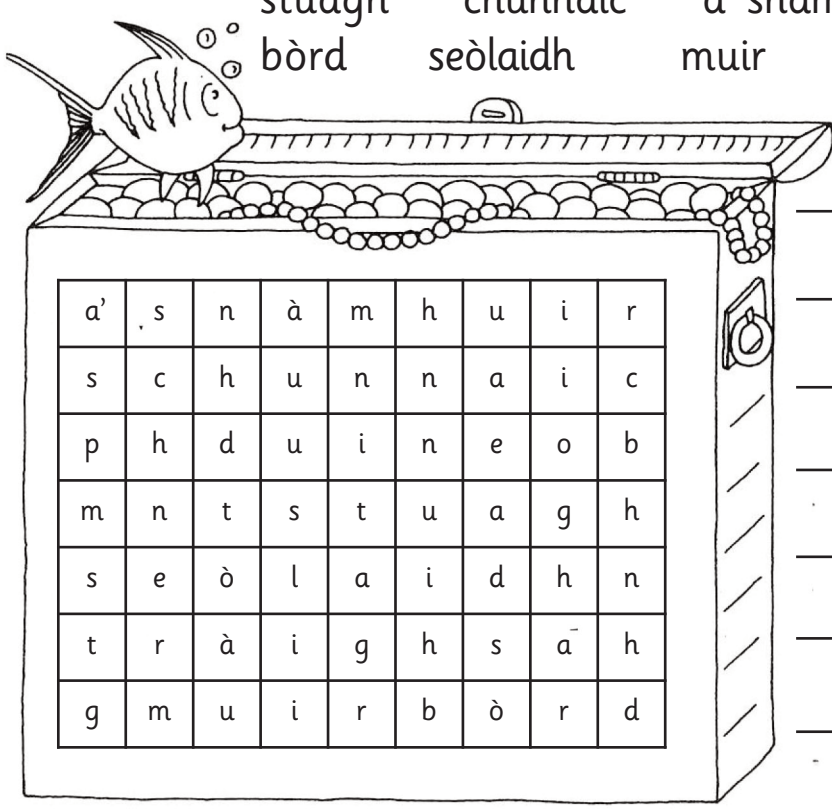

a'	s	n	à	m	h	u	i	r
s	c	h	u	n	n	a	i	c
p	h	d	u	i	n	e	o	b
m	n	t	s	t	u	a	g	h
s	e	ò	l	a	i	d	h	n
t	r	à	i	g	h	s	a	h
g	m	u	i	r	b	ò	r	d

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: Ag aithneachadh fhacal
Stiùireadh: Lorg gach facal anns a' chliath. Sgrìobh na facail nuair a lorgas tu iad agus cuir stràc tromhpa air a' chliath.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Leuman a' ghaoth duine mhuir

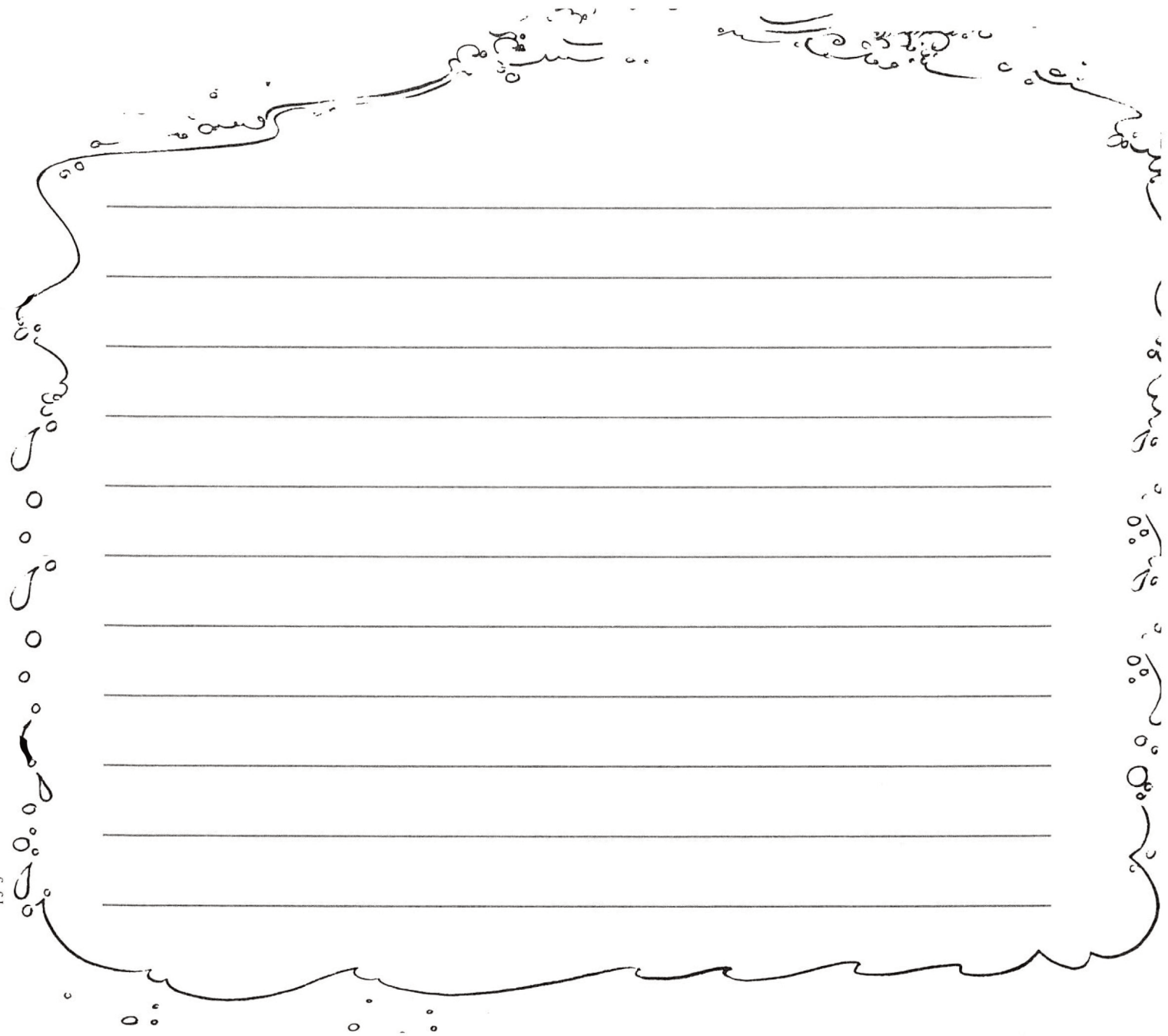

druim

bòrd-seòlaidh

tràigh stuaghan làmhan casan creag

Leuman a' dèanamh cobhair

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Seall air na facail seo airson do chuideachadh a' sgrìobhadh stòraidh.

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a làmhan		a-null		làidir	
a' bhòrd-seòlaidh		a' snàmh		toilichte	
a' ghaoth		a' dol			
a' mhuir		chuairt			
creag		dh'fheuch			
druim		leis			
duine		snàmh			
iad		shnàmh			
leumadair		thill			
stuaghan		tro			
tràigh		An uair sin			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Leuman a' dèanamh cobhair

aoghal
heathaichean
e 5

Leuman ann an cunnart

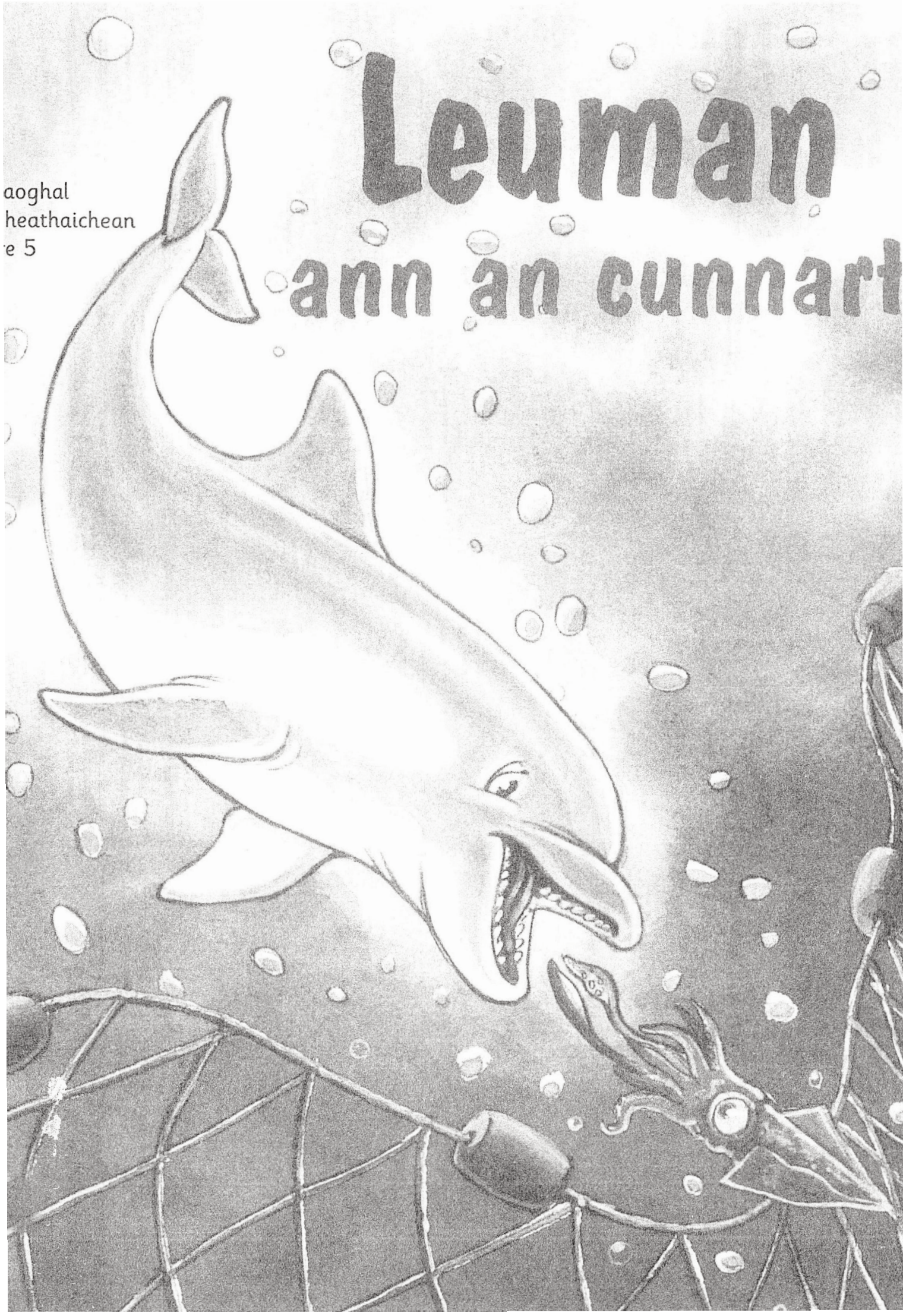

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **An aithnich thu na lidean?**
   Sgil: A' mothachadh do lidean; a' dèanamh fhacal sìmplidh

3. **Ceartaich na facail cheàrr**
   Sgil: A' leughadh airson tuigse; litreachadh

4. **Cuir crìoch air na seantansan.**
   Sgil: A' cur crìoch air seantansan; a' leughadh le tuigse

5. **Maids na seantansan ri na dealbhan ceart.**
   Sgil: A' maidseadh sheantansan ri na dealbhan ceart

6. **Cò mi?**
   Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh

7. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   A sgrìobhadh stòraidh

8. **Leumadair.**
   Sgil: Fiosrachadh fìor.

9. **A' Measadh Fhacal**

Ainm:

Litrich.

	chunnaic	toilichte	aon	sìos
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	ithidh	ach	a' snàmh	dh'fheuch
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

An aithnich thu na lidean?

giobnach _____

dàibhear _____

uabhasach _____

chunnaic _____

ithidh _____

brònach _____

thairis _____

Dèan facail eile.

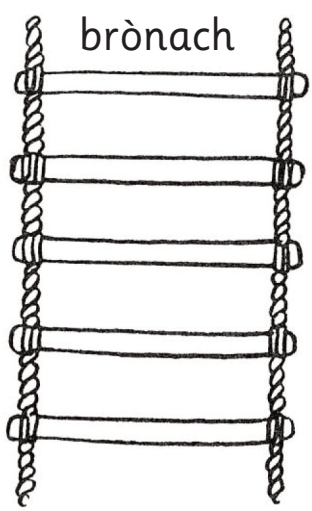

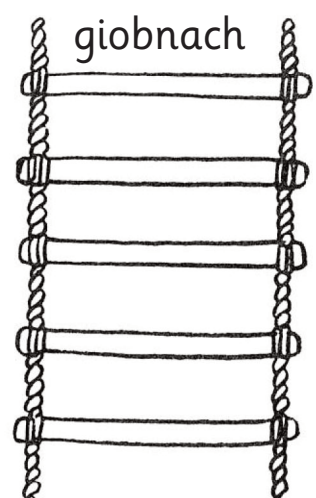

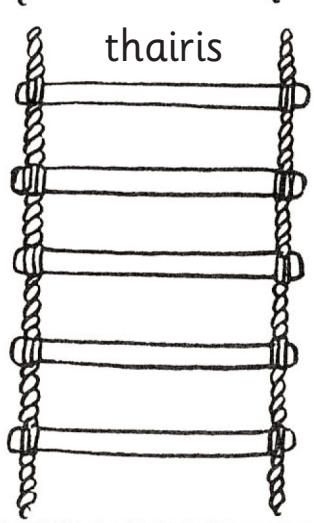

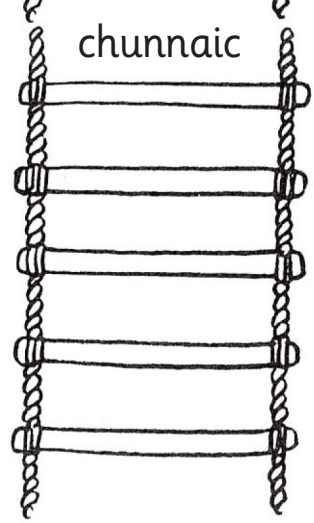

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' mothachadh do lidean; a' dèanamh fhacal sìmplidh
Stiùireadh: Èist ri na facail agus buail do bhasan aig a h-uile lide.
Coimhead air gach facal agus cuir cearcall mu gach lide. Sgrìobh na facail an uair sin.
Seall air an fhacal anns gach dealbh. Dèan facail eile le na litrichean anns gach facal.

Ainm:

Ceartaich na facail cheàrr.

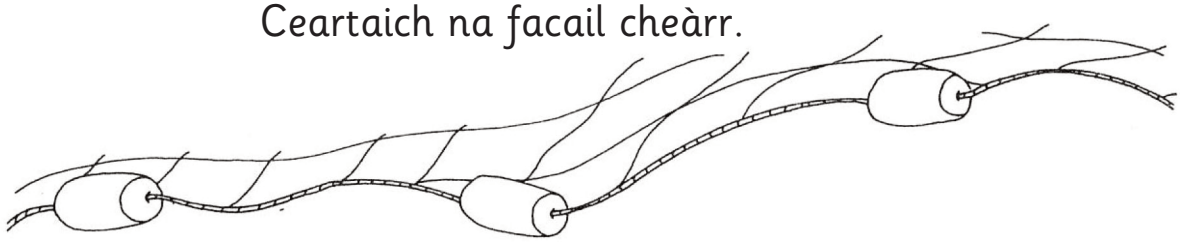

Bha Leuman toilichte <u>ans</u> a' mhuir. anns

Aon latha bha Leuman a' snèmh às dèidh iasg. _____

Shnàmh Leuman sòis agus sìos dhan mhuir. _____

An uair son chaidh an lìon thairis air Leuman. _____

Dh'fheuch Leuman ri faighinn às an lon. _____

Bha Leuman bònach. _____

Choimhead Leuman suas agus cunnaic e dàibhear. _____

An uair sin rin an dàibhear toll anns an lìon. _____

Leig e Leuman às ann lìon. _____

Bha Leuman uabhasach tolichte agus shnàmh e a-mach gu muir.

_____

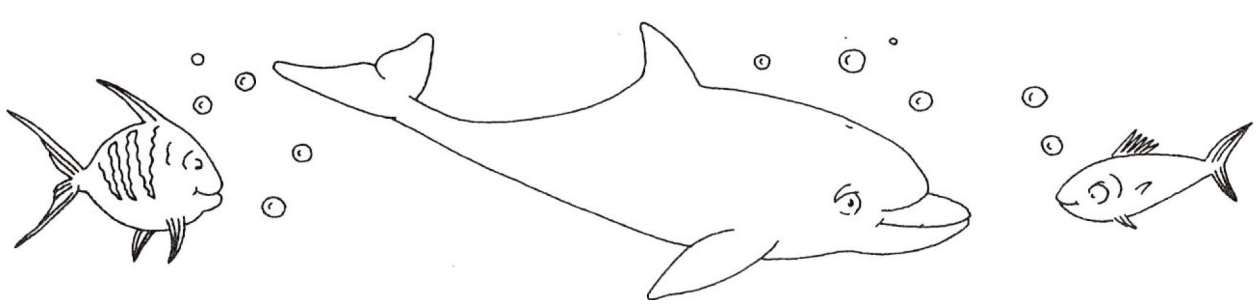

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' leughadh airson tuigse; litreachadh
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus cuir stràc fo na facail anns a bheil mearachd. Sgrìobh am facal ceart air an loidhne.

Ainm:

Cuir crìoch air na seantansan.

Bha Leuman _____ a' snàmh sa mhuir.

Ithidh mi an t- _____ s eo," thuirt e.

Shnàmh Leuman sìos a-rithist, agus chunnaic e _____.

Ach chaidh lìon _____ air Leuman.

Dh'fheuch Leuman ri _____ às an lìon.

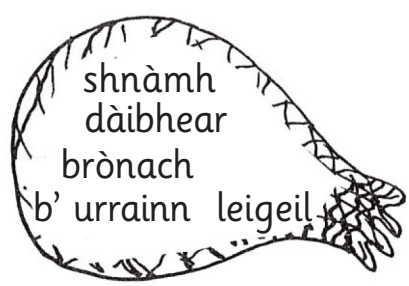

Ach cha _____ dha faighinn às an siud.

Bha Leuman _____ an uair sin.

Chunnaic _____ Leuman anns an lìon.

Rinn e toll mòr anns an lìon gus Leuman a _____ às.

Bha Leuman agus an dàibhear toilichte agus _____ iad a-mach gu muir.

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' cur crìoch air seantansan; a' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Tagh am facal ceart airson gach beàrn gus crìoch a chur air na seantansan.

Ainm:

Maids na seantansan ri na dealbhan ceart.

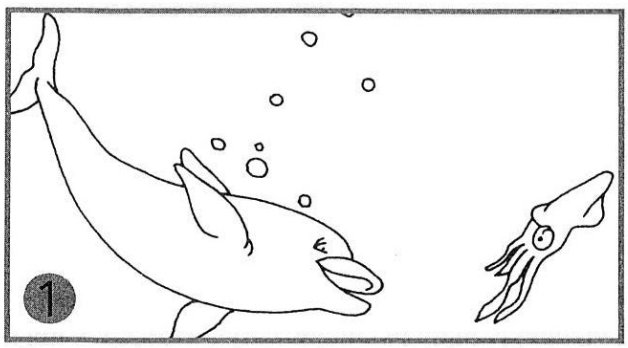

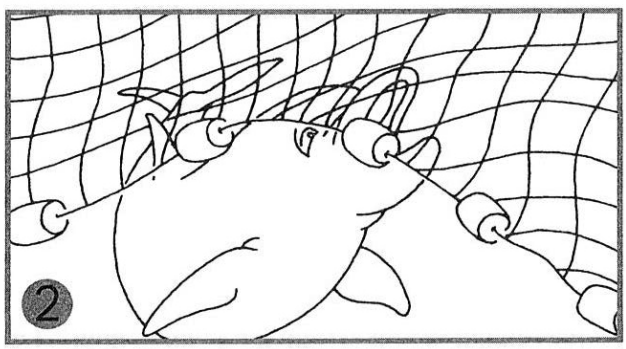

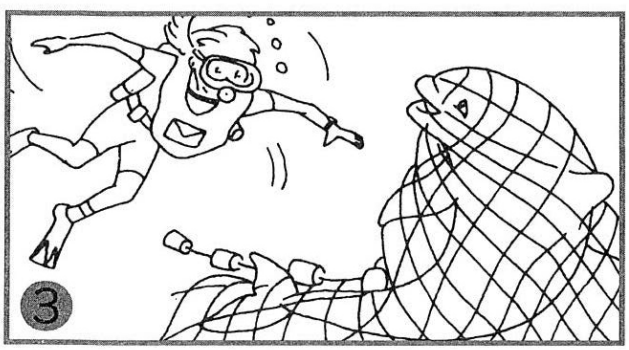

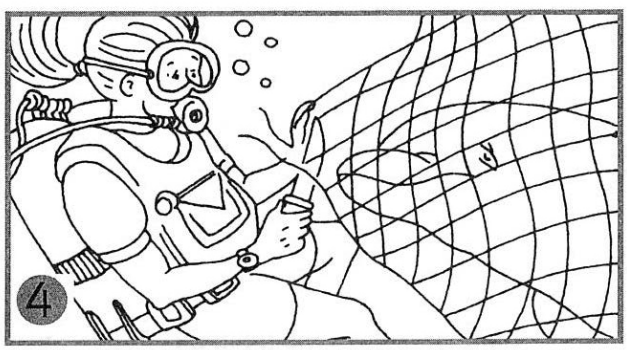

Chunnaic dàibhear
Leuman anns an lìon.

Chaidh lìon thairis air Leuman.
Cha b' urrainn
dha faighinn às an lìon.

Aon latha shnàmh Leuman sìos.
"Ithidh mi an giobnach ud,"
thuirt e.

Rinn an dàibhear toll mòr
anns an lìon.

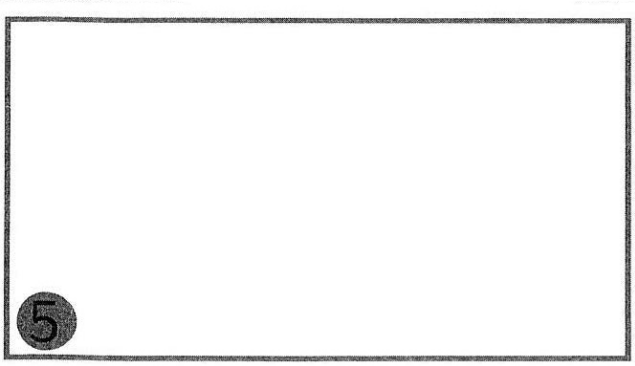

Shnàmh Leuman
agus an dàibhear
a-mach dhan mhuir.

5

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' maidseadh sheantansan ri na dealbhan ceart
Stiùireadh: Coimhead air na dealbhan. Leugh na seantansan. Cuir àireamh air na seantansan a' maidseadh nan dealbh. An uair sin, dèan dealbh airson seantans 5. Geàrr a-mach iad, ma thogras tu.

Ainm:

Cò mi?

Chunnaic mi Leuman anns an lìon.

Rinn mi toll anns an lìon.

Is mise _____

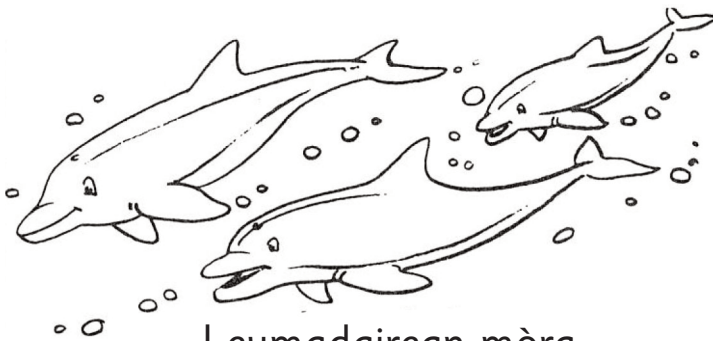

Leumadairean mòra

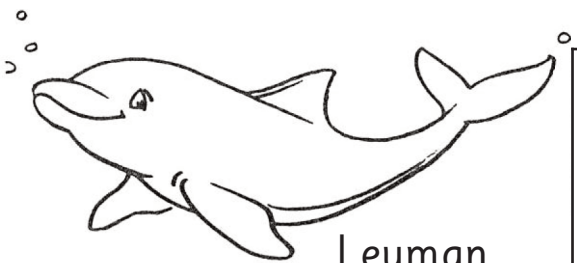

Leuman

Chunnaic mi duine air bòrd-seòlaidh.

Shnàmh mi còmhla ris an duine.

Is mise _____

Chunnaic sinn Leuman air an tràigh.

Dh'fheuch sinn ri chuideachadh.

Is mise _____

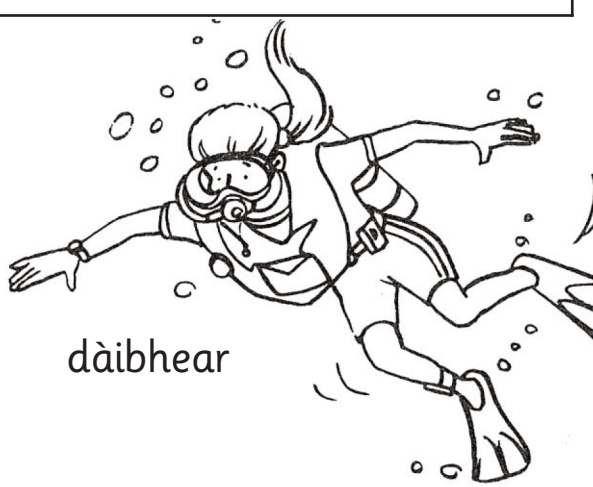

dàibhear

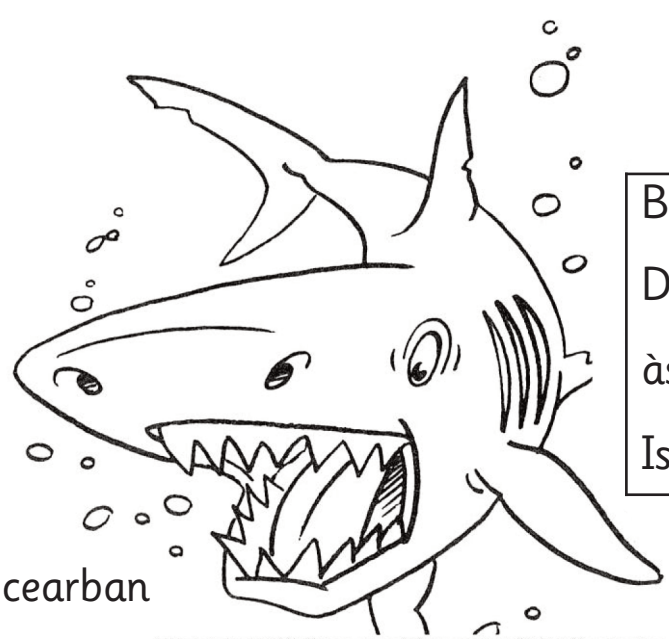

cearban

Bidh mi ag ithe leumadairean.

Dh'fheuch mi ri faighinn a-mach

às an long-bhriste.

Is mise _____

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh

Stiùireadh: Leugh gach tòimhseachan agus sgrìobh am facal a tha dhìth. Feumaidh tu a h-uile leabhar mu Leuman a leughadh mus lìon thu an duilleag seo.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

leumadair dàibhear Leuman toll

iasg lìon giobnach a' mhuir sgian

Leuman ann an cunnart

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Leugh na facail seo agus cleachd iad nad stòraidh.

Ainm:

Leumadair.

Fuireach: An Atlantaig an Iar agus an Cuan Sèimh.

Biadh: iasg, giobnach, tiùna.

Sealg:
Fiaclan làidir. Tha cumhachd Echo-sound aca airson a bhith a' sealg.
Ag obair mar sgioba, a' cuartachadh an tiùna.
A' feadaireachd agus a' sèideadh bhuilgean gus eagal a chur air an iasg. Thig an t-iasg còmhla nam ball teann airson iad fhèin a dhìon o chunnart. Tha iad cho math air iasg a lorg is gum bi cearbain gan leantainn gus pàirt dhen iasg agus na leumadairean fhèin a ghlacadh.

Nuair bhios leumadairean às dèidh tiùna bidh iasgairean a' cleachdadh sin mar chomharra air pailteas tiùna. Thèid iad fhèin às an dèidh an uair sin.
Tha na lìn a tha na h-iasgaireaa a' cur uabhasach fada agus tha leumadairean tric gan glacadh annta agus a' bàsachadh mar sin.
Seall air cnogan tiùna feuch an robh iad air an glacadh le lìn nach eil bàsmhor do leumadairean?

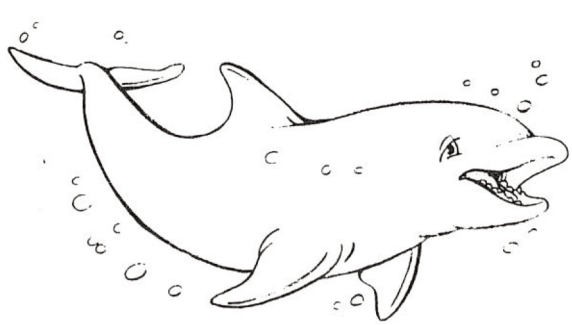

Leuman ann an cunnart

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
an t-iasg		a leigeil		toilichte	
dàibhear		chaidh		uabhasach	
giobnach		chunnaic			
latha		às dèidh.			
leumadair		faighinn			
lìon		fhaigh			
		thairis			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Leuman ann an cunnart

Leuman an sàs

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 5

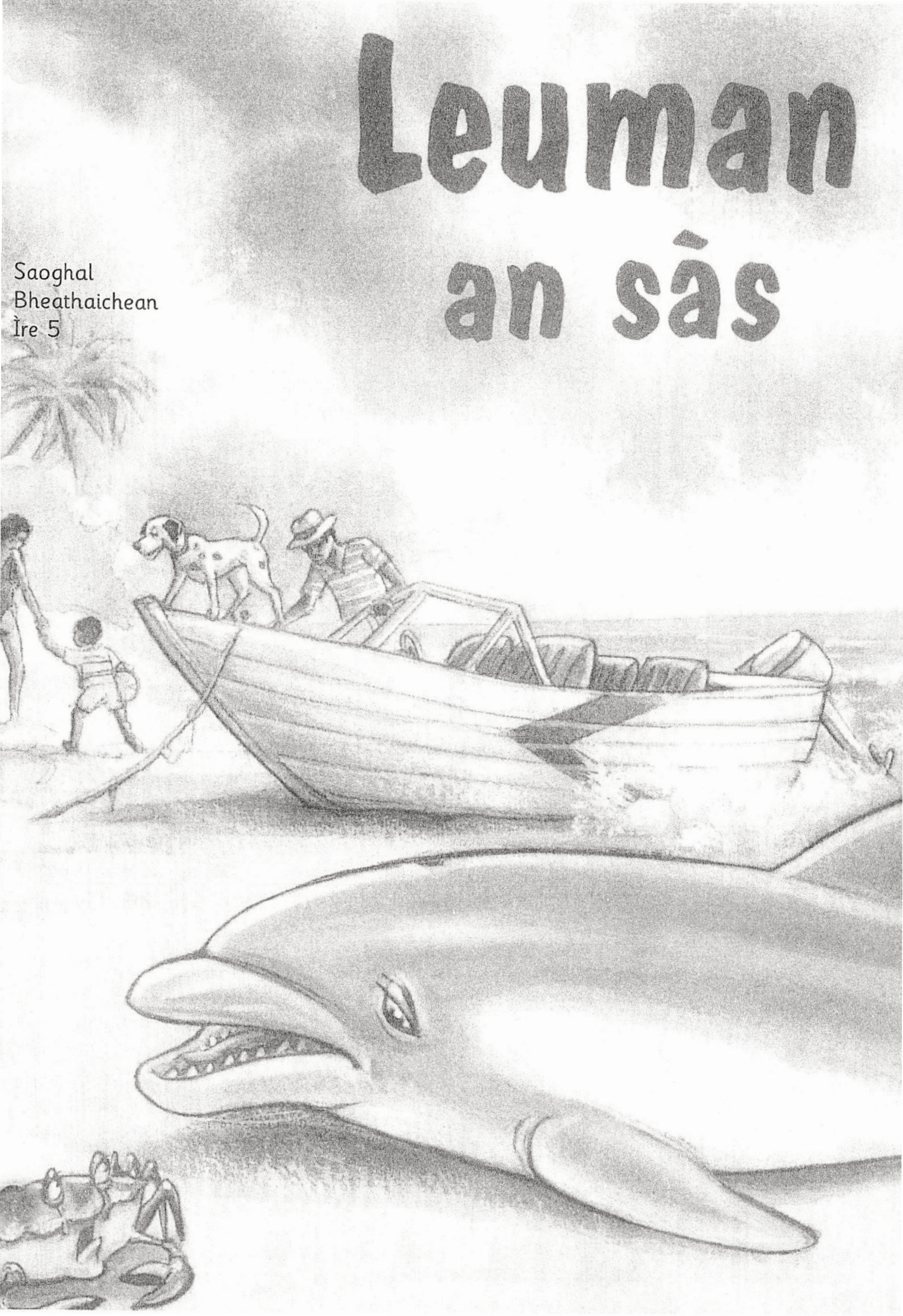

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Lìon na builgeanan-còmhraidh.**
   Sgil: A' sgrìobhadh fhacal as aithne dhuibh às an stòraidh

3. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' sgrìobhadh fhacal cumanta às an stòraidh

4. **Cuir ann an litir mu dheireadh.**
   Sgil: Litreachadh

5. **Coimhead airson nam pàtran àmh agus ch.**
   Sgil: Fuaimneachadh

6. **Sgrìobh na facail.**
   Sgil: Fuaimneachadh

7. **Cleachd buadhairean.**
   Sgil: Ag ionnsachadh mu bhuadhairean

8. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

9. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

10. **A' Measadh Fhacal**

Leuman an sàs

Ainm:

Litrich.

	còmhla	shnàmh	leum	stad
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	dh'èigh	till	chaidh	thàinig
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Leuman an sàs

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lìon na builgeanan-còmhraidh.

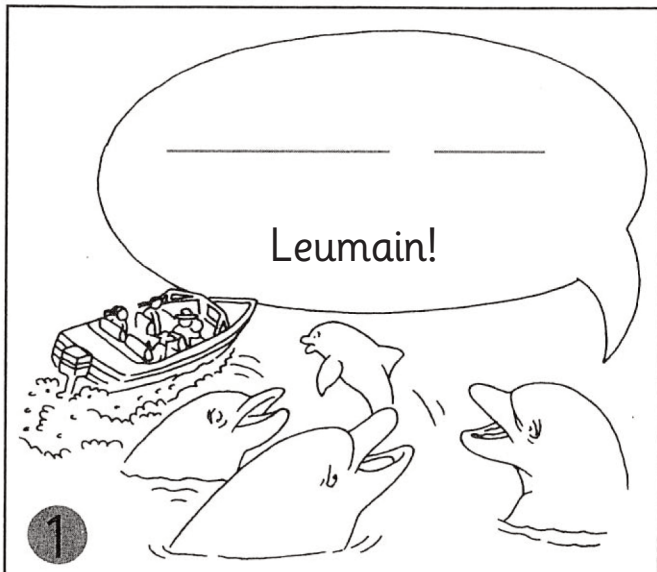

"Till a Leumain!" dh'èigh na leumadairean mòra.

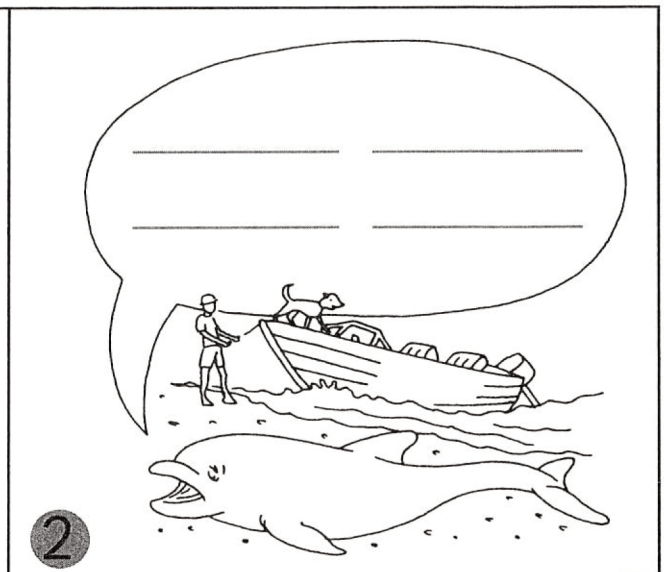

"Cha toigh leam seo," dh'èigh Leuman.

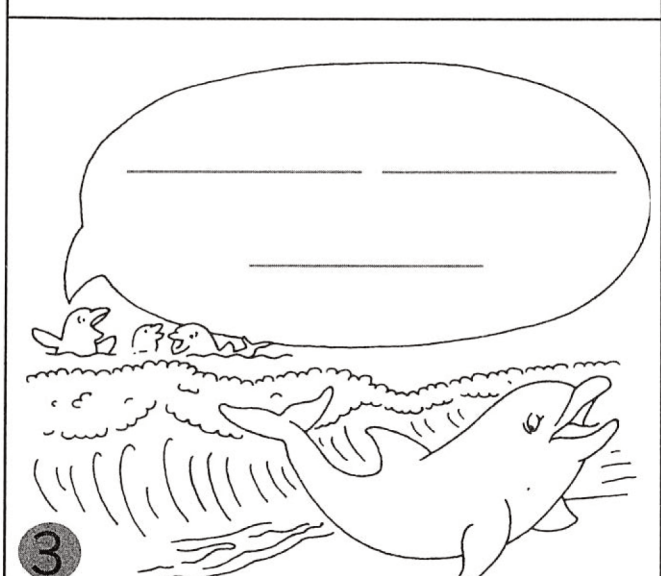

"Leum dhan stuaigh," dh'èigh na leumadairean mòra.

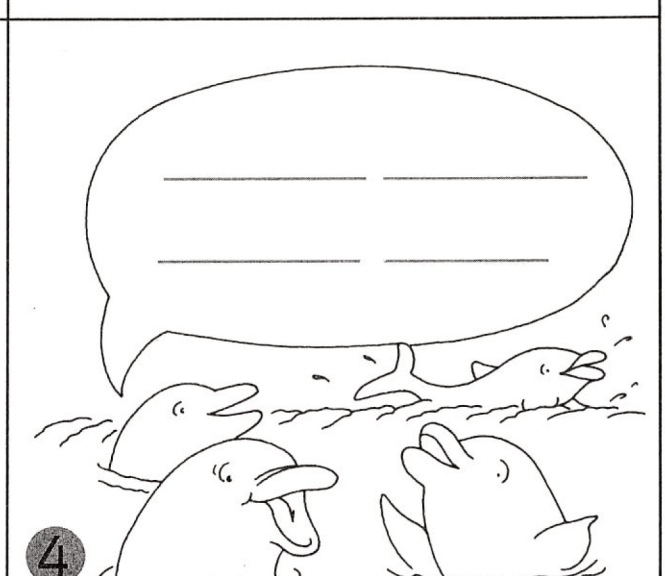

"Siuthad, leum a-mach a-nis," dh'èigh na leumadairean.

Leuman an sàs

Sgil: A' sgrìobhadh fhacal as aithne dhuibh às an stòraidh
Stiùireadh: Leugh an seantans fo gach dealbh agus an uair sin sgrìobh an abairt anns a' bhuilgean-còmhraidh.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

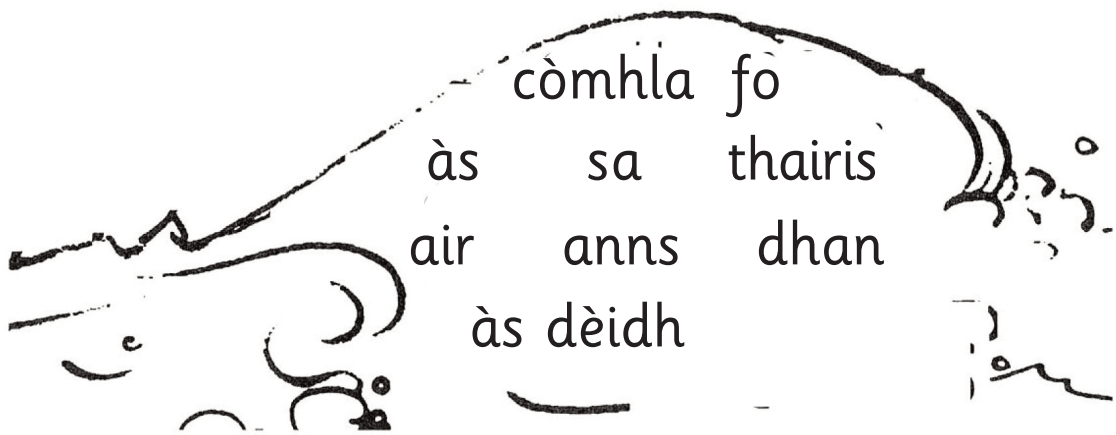

Bha Leuman toilichte _____ mhuir.

Dh'fhalbh e a chluich _____ ri leumadairean eile.

Shnàmh iad _____ na stuaghan agus _____air na stuaghan.

Leum Leuman suas _____ a' mhuir.

Shnàmh Leuman _____ a' bhàta.

Chaidh Leuman suas _____ an tràigh.

"Leum _____ stuaigh," dh'èigh na leumadairean mòra.

Leuman an sàs

Sgil: A' sgrìobhadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus tagh am facal ceart às an dealbh airson crìoch a chur air gach seantans.

Ainm:

Cuir ann an litir mu dheireadh.

bat____	snàm____	sua____
_____	_____	_____
cuidic____	leu____	leumadai_____
_____	_____	_____
chunnai____	thàini_____	Leuma____
_____	_____	_____

Sgrìobh seantansan.

_____

_____

_____

_____

_____

Leuman an sàs

Sgil: Fuaimneachadh - litir deiridh
Stiùireadh: Seall air na facail. Lorg an litir a tha dhìth aig an deireadh airson crìoch a chur air gach facal. Sgrìobh am facal. Sgrìobh seantansan a' cleachdadh nam facal.

Ainm:

Coimhead airson nam pàtran **àmh** agus **ch.**

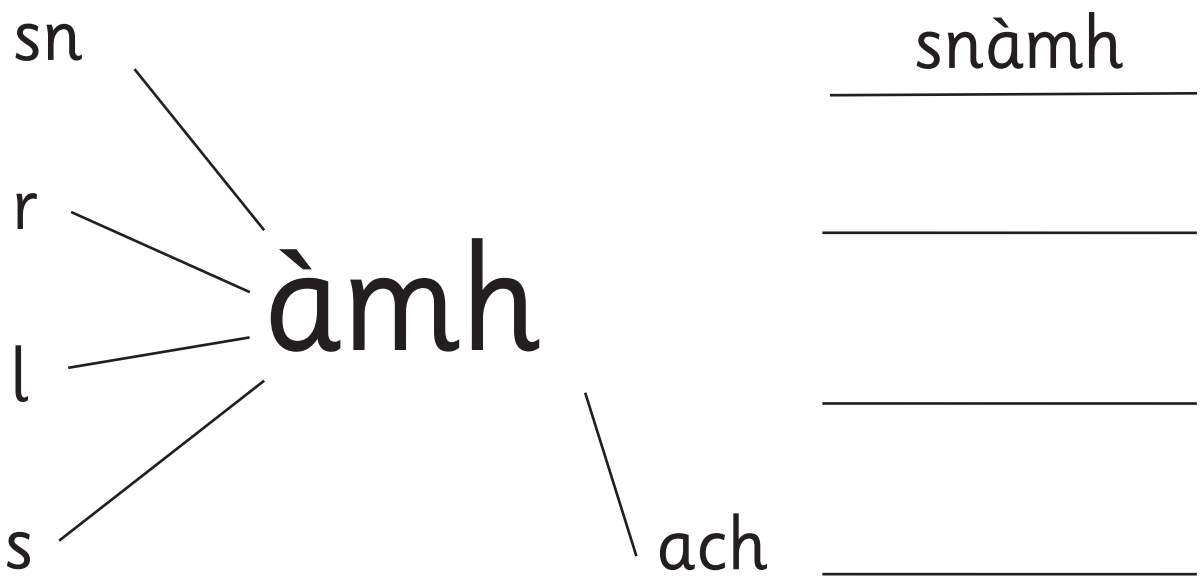

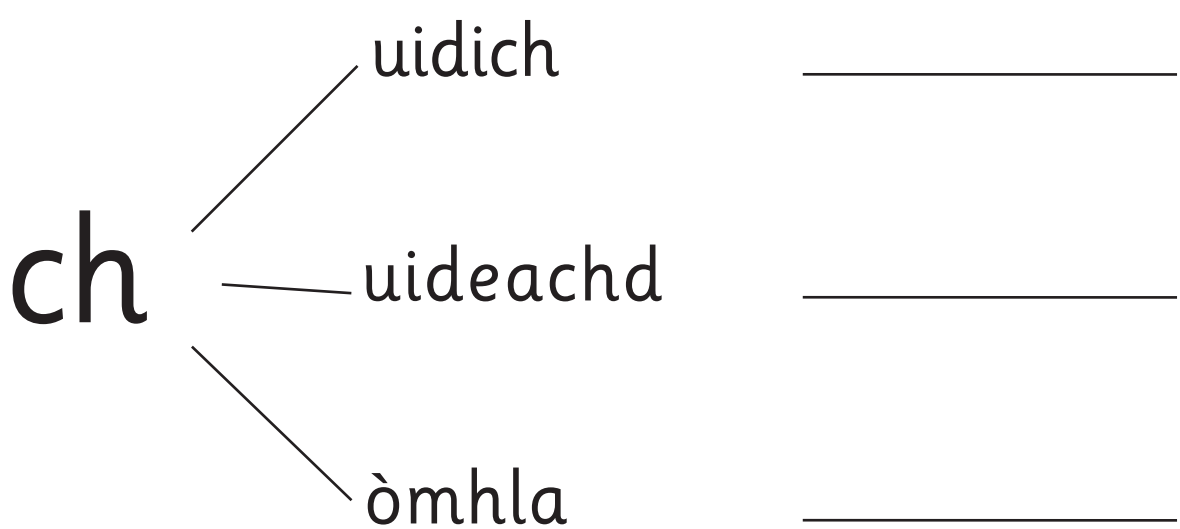

Leuman an sàs

Sgil: Fuaimneachadh
Stiùireadh: Ceangail an litir toisich ri **àmh** airson facail a dhèanamh.
Dèan an aon rud airson nan litrichean **ch**. Sgrìobh seantansan nad leabhar a' cleachdadh feadhainn dhe na facail.

Ainm:

Sgrìobh na facail.

ch

luich _____

aidh _____

uala _____

unnaic _____

un _____

stua _____

trài _____

gh

bà _____

lao _____

Leuman an sàs

Sgil: Fuaimneachadh
Stiùireadh: Ceangail na pìosan còmhla airson facail a dhèanamh.
Sgrìobh seantansan nad leabhar a' cleachdadh feadhainn dhe na facail.

Ainm:

Cleachd buadhairean.

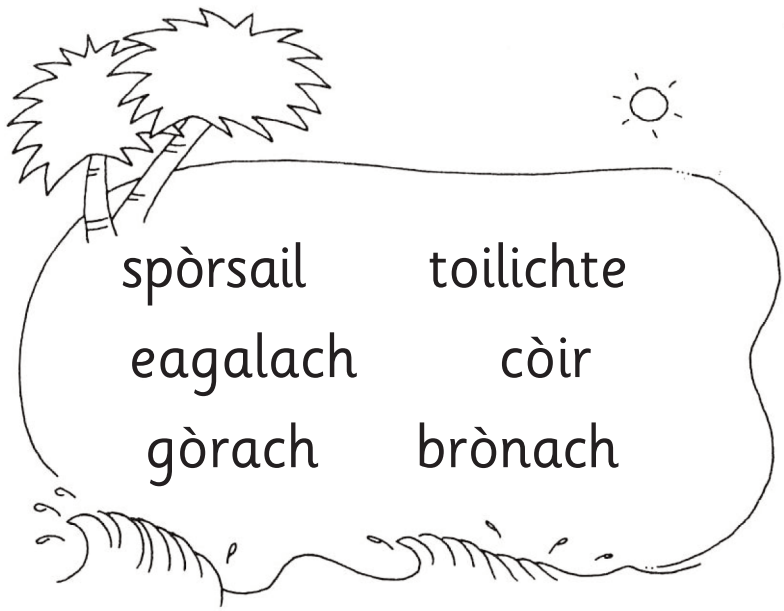

Nuair a bha Leuman a' snàmh bha e _____sa mhuir.

Bha na leumadairean _____ a' cluich anns na stuaghan.

Bha Leuman _____ a' falbh às dèidh a' bhàta.

Bha na leumadairean mòra _____ nuair a dh'fhalbh am bàta.

Bha Leuman _____ air an tràigh.

Bha na Leumadairean mòra _____ ri Leuman.

Sgil: Ag ionnsachadh mu bhuadhairean
Stiùireadh: Dèanaibh còmhradh mu na caractaran anns an stòraidh agus mar a bha iad a' faireachdainn. Bruidhnibh mu na facail san dealbh gu h-àrd. Tagh am fear as fheàrr airson gach seantans a chrìochnachadh.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

1 Aon latha bha Leuman a' cluich còmhla ri na leumadairean mòra.

Shnàmh na leumadairean mòra thairis air na stuaghan.

Leum Leuman suas às a' mhuir agus chunnaic e bàta.

Rinn Leuman sin cuideachd.

Chaidh am bàta suas air an tràigh.

Thàinig stuagh mhòr a-steach air an tràigh agus leum Leuman a-mach dhan mhuir.

Chaidh Leuman suas air an tràigh cuideachd.

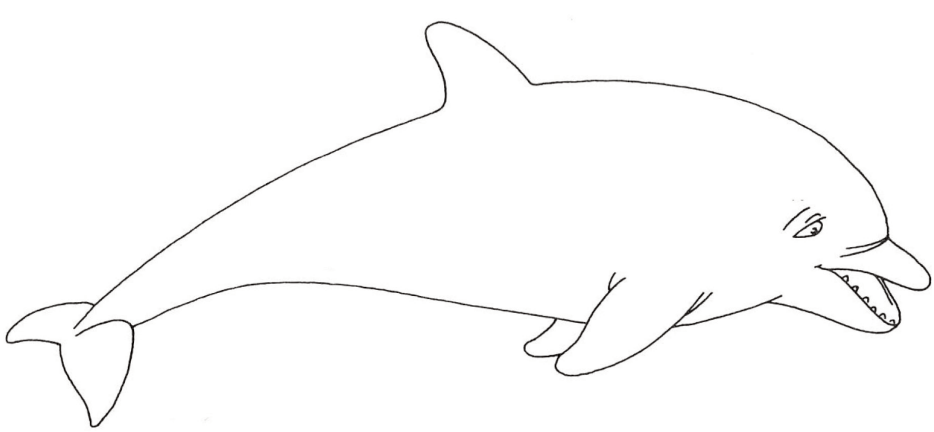

Leuman an sàs

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart agus cuir dath air an dealbh.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

bàta a' snàmh muir Leuman stuaghan

leumadairean chluich

tràigh chunnaic shnàmh leum chaidh

Leuman an sàs

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Coimhead air na facail seo airson do chuideachadh a' sgrìobhadh stòraidh.

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
bàta		às dèidh			
mhuir		a chluich			
leumadair		dh'fhalbh			
stuagh		rinn			
stuaigh		siud			
stuaghan		siuthad			
tràigh		till			
uile		còmhla			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Leuman an sàs

Heinemann Storyworlds
Ìre 5

Ar Saoghal

Dè tha Granaidh ris?

Ar Saoghal
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Maids na litrichean.**
   Sgil: Fiosrachadh mun aibidil; litrichean beaga agus mòra

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Cuir na litrichean ceart aig an deireadh.**
   Sgil: Litir deiridh

4. **Èist ri na facail agus cluinn na lidean.**
   Sgil: Mothachadh do lidean

5. **Maids na dealbhan ri na facail cheart.**
   Sgil: Ag aithneachadh roimhearan

6. **Coimhead air na facail.**
   Sgil: Mothachadh do br agus ch aig toiseach fhacal

7. **Cuir na facail cheart dha na beàrnan.**
   Sgil: A' lìonadh bheàrnan; ag aithneachadh roimhearan

8. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh sheantansan

9. **Cuir an stòraidh ùr seo an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh ùr an òrdugh

10. **A' Measadh Fhacal**

Dè tha Granaidh ris?

Ainm:

Maids na litrichean.

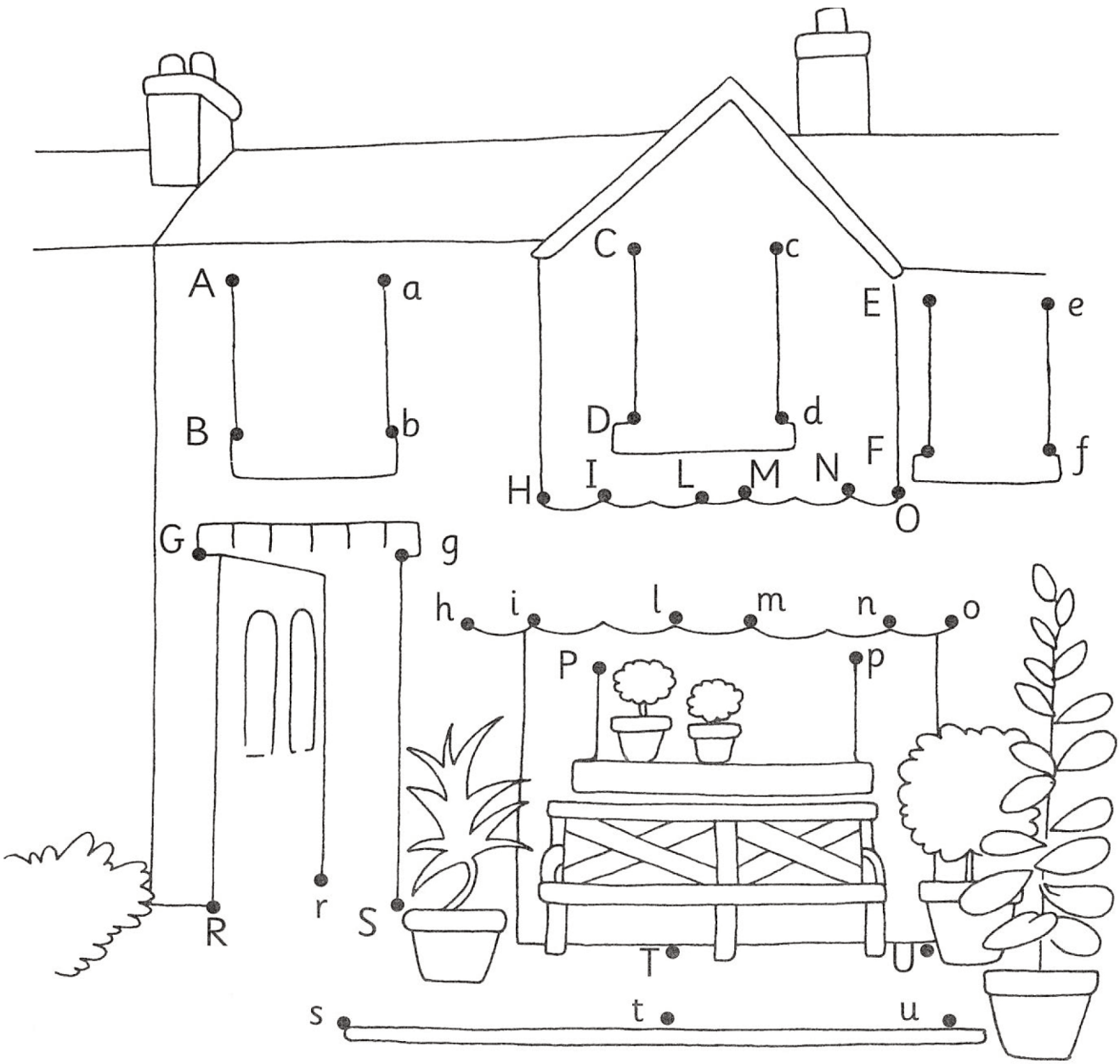

a ___ c ___ e ___ g ___ i ___

m ___ o ___ r ___ t ___

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: Fiosrachadh mun aibidil; litrichean beaga agus mòra
Stiùireadh: Cuir stràc a' ceangal nan litrichean beaga ri na litrichean mòra,
agus cuir crìoch air an dealbh. An uair sin, cuir ann na litrichean a tha dhìth air an aibidil.

Ainm:

Litrich.

	aice	a-mach	a-steach	chan e
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

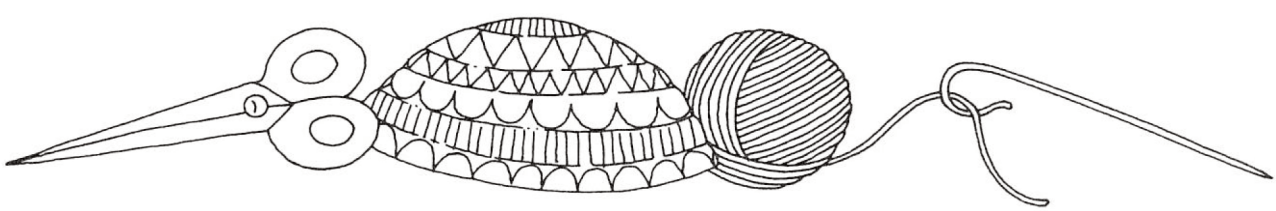

	a' dèanamh	chuir	falbh	a dhol
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e agus an uair sin litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Cuir na litrichean ceart aig an deireadh. Sgrìobh na facail.

bio _____

m s r

_____

lèin _____

a e i

_____

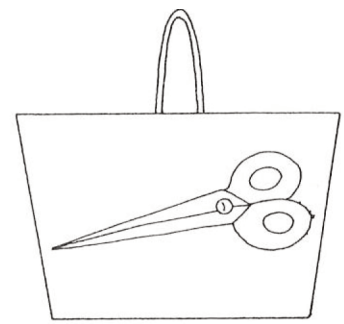

siosa _____

f r b

_____

being ____

e a i

_____

preas ____

e a d

_____

bra ____ -ùrlai____

p r t l r s

_____

Seanai ____

r s u

_____

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: Litir deiridh
Stiùireadh: Seall air na dealbhan agus cuir cearcall mun litir cheart airson deireadh gach facal. Cuir an litir sin dhan bheàrn agus sgrìobh am facal.

Ainm:

Èist ri na facail agus cluinn na lidean.

sios → ar
gàrr → adh
being → e
briog → ais
bròg → an
trobh → ad
faod → aidh

Lorg na lidean a tha dhìth.

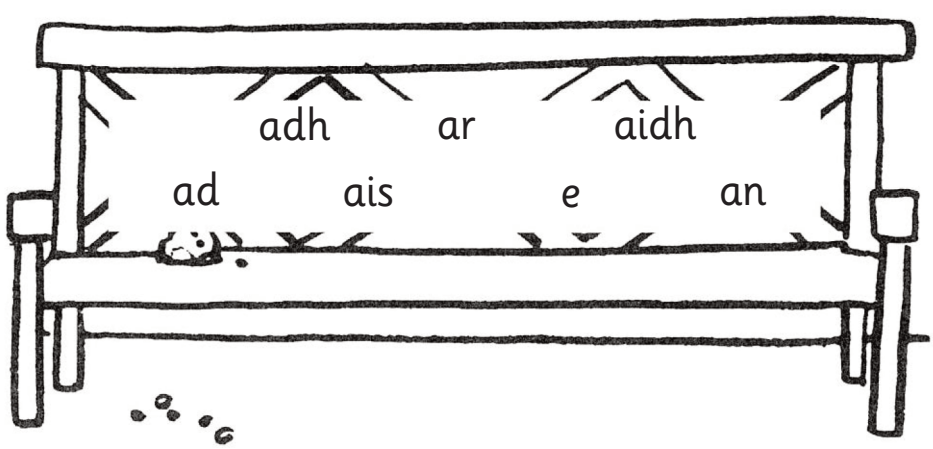

sios _____ being _____ gàrr _____ bròg _____

faod _____ briog _____ trobh _____

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: Mothachadh do lidean
Stiùireadh: Can na facail agus buail do bhasan airson gach lide.
Cuir an lide ceart aig deireadh gach facail an uair sin. Nad leabhar, sgrìobh seantansan a' cleachdadh nam facal.

Ainm:

Maids na dealbhan ri na facail cheart.

air beinge

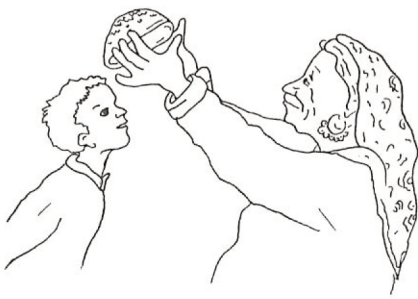

sa ghàrradh

os cionn

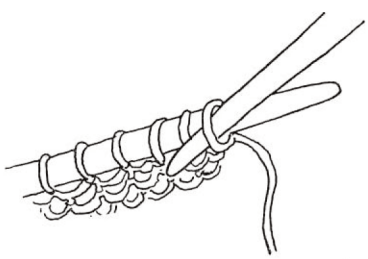

fodha

dhan mhosg

fon leabaidh

air a cheann

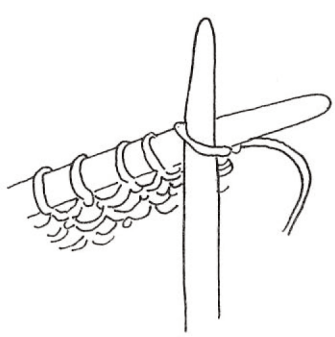

Dè **tha Granaidh ris?**

Sgil: Ag aithneachadh roimhearan
Stiùireadh: Seall air na dealbhan. Cuir stràc a' ceangal nan dealbh ri na facail cheart.
Nad leabhar, sgrìobh seantansan a' cleachdadh nam facal gu h-àrd.

Ainm:

Coimhead air na facail.
Èist ris an fhuaim aig an toiseach.
Sgrìobh na facail.

br

- ògan _____
- iogais _____
- at _____
- ù _____
- iosgaid _____

ch

- aidh _____
- an _____
- ì _____
- uir _____
- oimhead _____
- eann _____

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: Mothachadh do **br** agus **ch** aig toiseach fhacal
Stiùireadh: Seall air na pìosan fhacal.
Cuir **br** no **ch** aig toiseach gach fear agus can na facail a rinn thu. Sgrìobh na facail an uair sin.
Cleachd Faclair agus nad leabhar sgrìobh facail eile a' tòiseachadh le **br** agus **ch.**

Ainm:

Cuir na facail cheart dha na beàrnan.

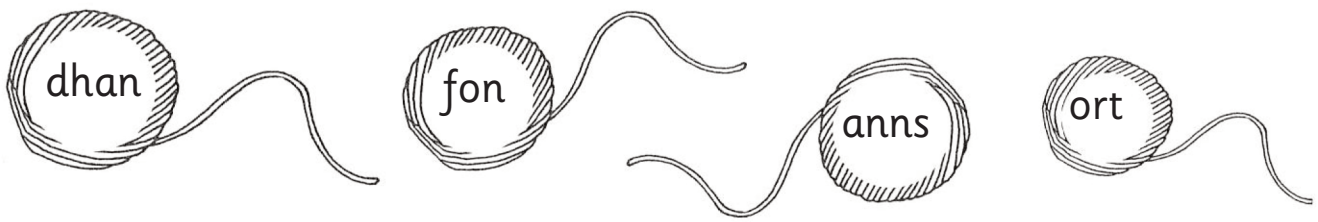

1 Cuir _____ an ad.

2 Tha e a' coimhead _____ an leabhar.

3 Choimhead e _____ a' phreasa.

4 Faodaidh tu a dhol _____ mhosg.

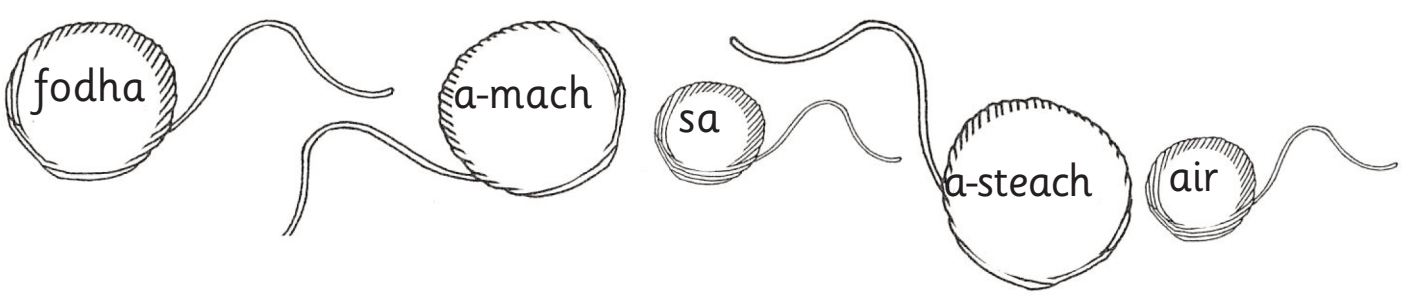

1 Chuir Ali _____ an lèine.

2 Bha beinge _____ ghàrradh.

3 Chaidh am bior _____ agus _____.

4 Chaidh e os cionn agus _____.

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: A' lìonadh bheàrnan; ag aithneachadh roimhearan
Stiùireadh: Tagh am facal ceart airson crìoch a chur air gach seantans.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

beinge briogais bior bròg an Granaidh

Ali lèine Amina Seanair

mosg siosar ad

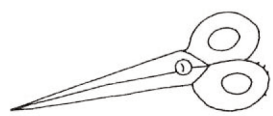

Aon latha _____

_____

_____

An uair sin _____

_____

_____

Chaidh _____

_____

_____

Às dèidh sin _____

_____

_____

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: A' sgrìobhadh sheantansan
Stiùireadh: Tagh facail bho bhàrr na duilleig airson innse dè thachair anns an stòraidh.

Ainm:

Cuir an stòraidh ùr seo an òrdugh.

An t-eun beag

❶ Aon latha rinn Granaidh cèic.
Chunnaic i Ali agus Amina sa ghàrradh.

Chuir Amina pìos beag cèic air a' bheinge.
Thog an t-eun beag a' chèic agus dh'fhalbh e leis.

Thuirt Granaidh, "A bheil sibh ag iarraidh pìos cèic." "O tha!" thuirt Ali agus Amina.

"Am faigh an t-eun pìos beag cèic?" thuirt Amina.
"O gheibh," thuirt Granaidh.

Dh'ith Ali agus Amina pìos cèic an urra.
Thàinig eun beag a-nuas.

Choimhead an t-eun air a' chèic.

Dè tha Granaidh ris?

Sgil: A' cur stòraidh ùr an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart. Cuir dath air an dealbh.

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a cheann		a' dèanamh			
Ali		aice			
Amina		airson			
beinge		cha d' fhuair			
bior		chan fhalbh			
brat-ùrlair		chan eil			
briogais		dh'èigh			
bròg an		suidhe			
ghàrradh		chuir			
Seanair		faodaidh			
siosar		os cionn			
snàth-cotain		riumsa			
leabaidh					
lèine					
phreasa					
mhosg					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Dè tha Granaidh ris?

A' Chraobh mhango

Ar Saoghal
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Maids na litrichean.**
   Sgil: Fiosrachadh mun aibidil

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Cuir cearcall mu na facail le ch, cl agus cr aig an toiseach**
   Sgil: Fuaimneachadh – **ch, cl** agus **cr** aig toiseach fhacal.

4. **Èist ris na facail agus cluinn na lidean.**
   Sgil: Fiosrachadh mu lidean

5. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

6. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse; a' lìonadh bhèarnan

7. **Dèan fhèin seantansan.**
   Sgil: A' dèanamh sheantansan

8. **Dè tha annam?**
   Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh

9. **Dè na measan as toigh leat?**
   Sgil: A' cruinneachdh, a' clàradh agus a' taisbeanadh fiosrachadh

10. **A' Measadh Fhacal**

Ainm:

Maids na litrichean.

a	b	c	d	e	f	g	h	i
A	B							

l	m	n	o	p	r	s	t	u

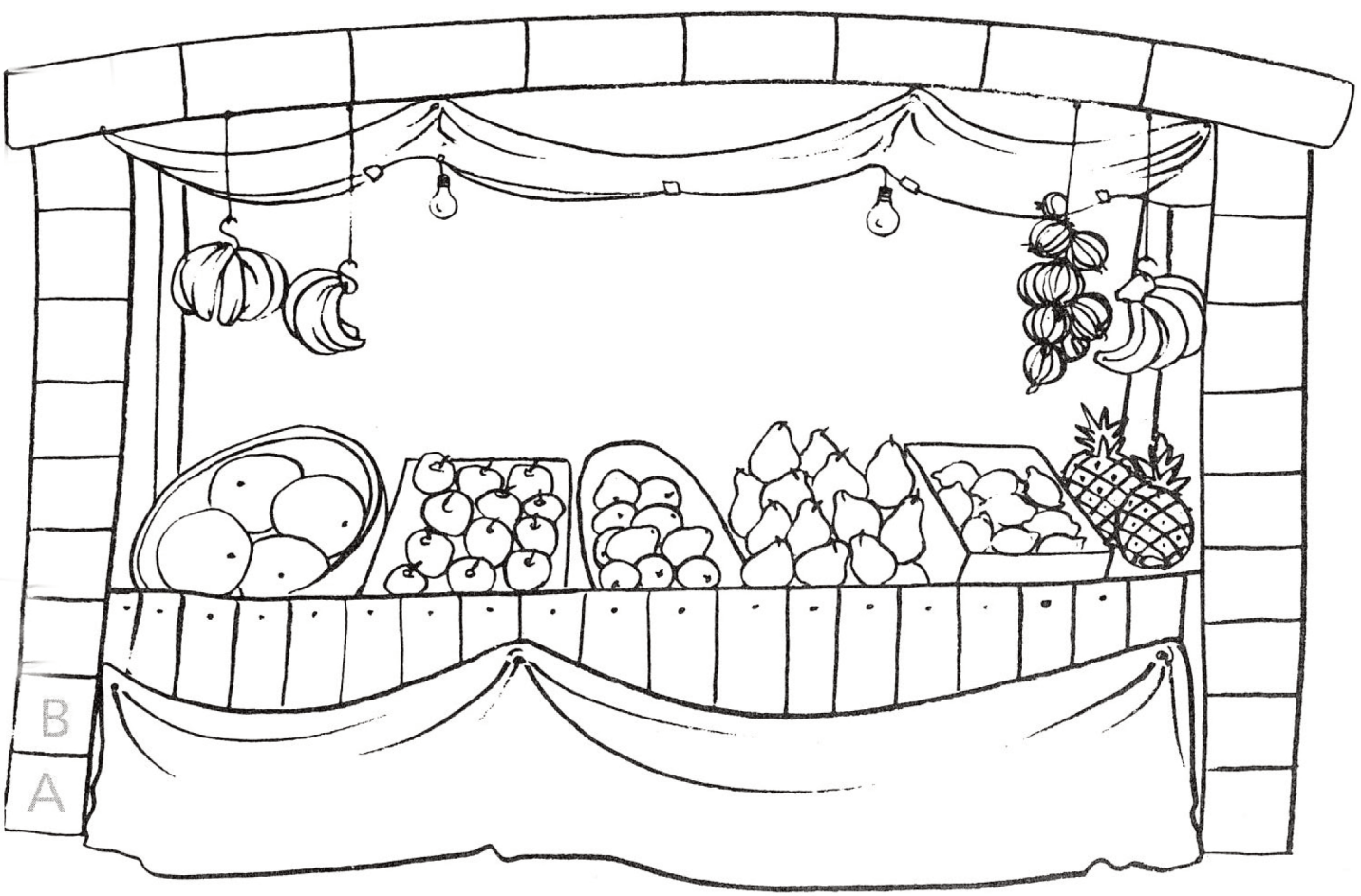

___ B ___ D ___ F ___ H ___ L ___

N ___ P ___ S ___ U

A' Chraobh Mhango

Sgil: Fiosrachadh mun aibidil Ghàidhlig
Stiùireadh: Cuir crìoch air an aibidil gu h-àrd le bhith a' cur ann nan litrichean mòra agus beaga. Sgrìobh na litrichean mòra air a' mhargaidh mheasan. An uair sin, cuir a-steach na litrichean a tha dhìth gu h-ìosal.

Ainm:

Litrich.

	air	suas	agam	againn
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	thuirt	math	craobh	agus
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Cuir cearcall mu na facail le **ch** aig an toiseach. Sgrìobh na facail.

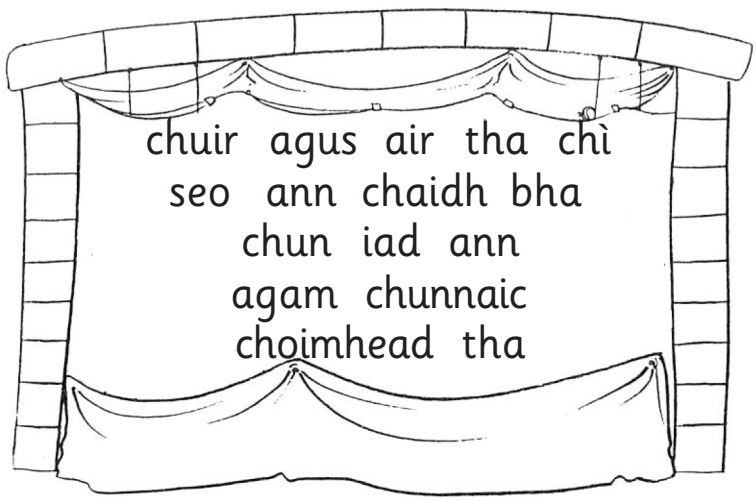

Cuir cearcall mu na facail le **cl** aig an toiseach. Sgrìobh na facail.

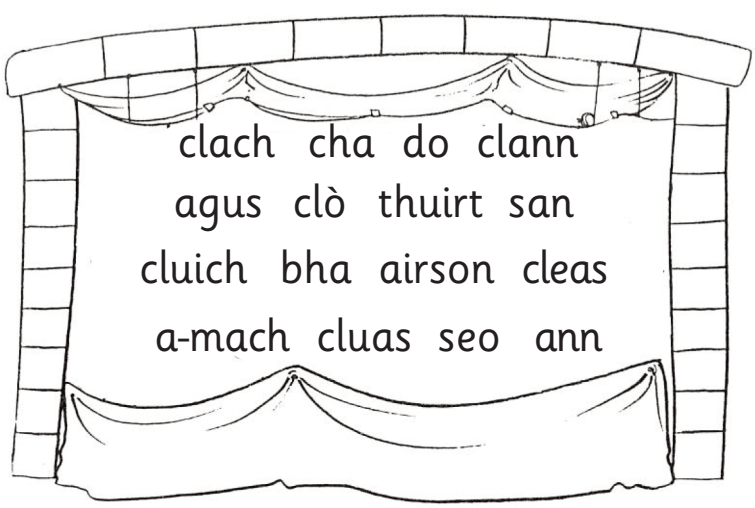

Cuir cearcall mu na facail le **cr** aig an toiseach. Sgrìobh na facail.

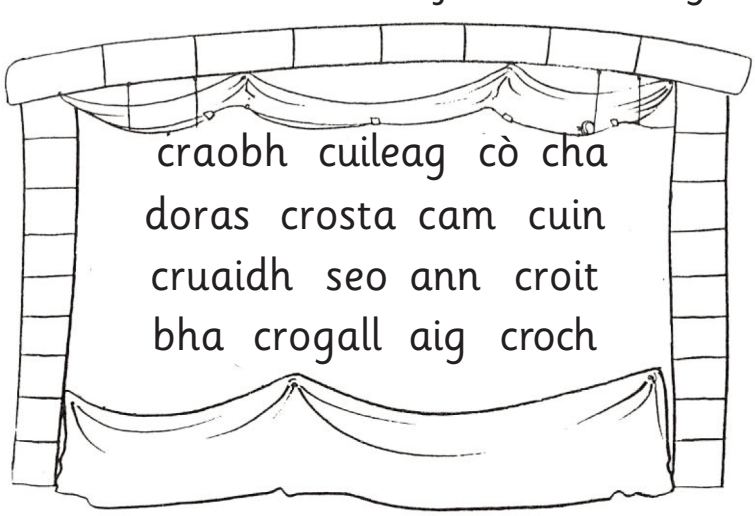

A' Chraobh Mhango

Sgil: Fuaimneachadh – **ch, cl** agus **cr** aig toiseach fhacal
Stiùireadh: Cuir cearcall mun h-uile facal anns am faic thu am pàtran a tha thu a' lorg. Feuch an lorg thu sia de gach pàtran. Sgrìobh na facail.

Ainm:

Èist ris na facail agus cluinn na lidean.

Can na facail:

peur→an
craobh→an

ùbhl→an
gàrr→adh

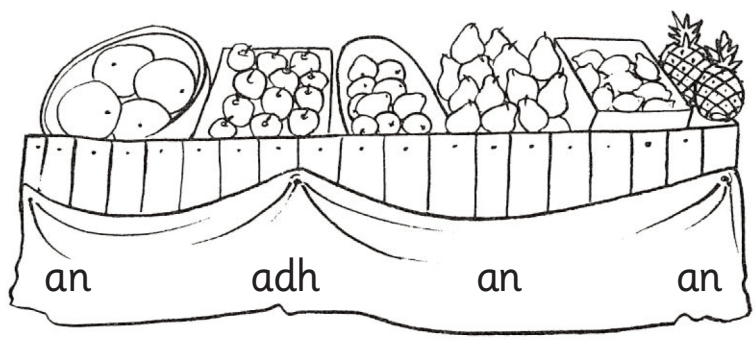

peur_____

craobh_____

ùbhl_____

gàrr_____

agam
agaibh

agamsa
againn

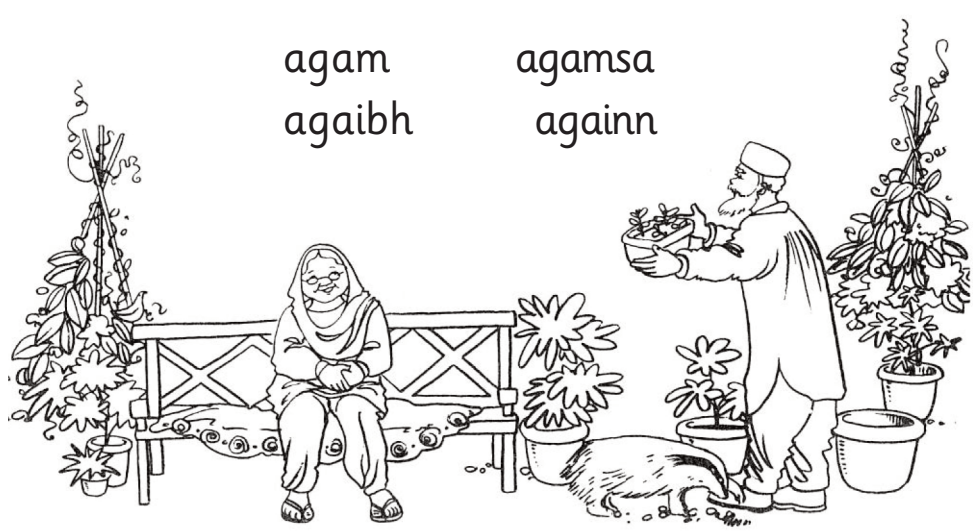

agam_____

ag_____

ag_____

ag_____

A' Chraobh Mhango

Sgil: Fiosrachadh mu lidean
Stiùireadh: Can na facail agus buail do bhasan airson gach lide.
Lorg na lidean a tha dhìth airson crìoch a chur air na facail.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

❶"Nach e craobh mhango a bhiodh math?" thuirt Granaidh.

Fhuair Seanair poca làn mhangothan.

"Tha clach mhango agamsa," thuirt Ali.

"Cuiridh sinn na mangothan air a' chraoibh shiristean," thuirt Seanair.

Chuir Ali a' chlach mhango sa ghàrradh.

"Tha craobh mhango agam a-nis," thuirt Granaidh.

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart agus cuir dath air an dealbh.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

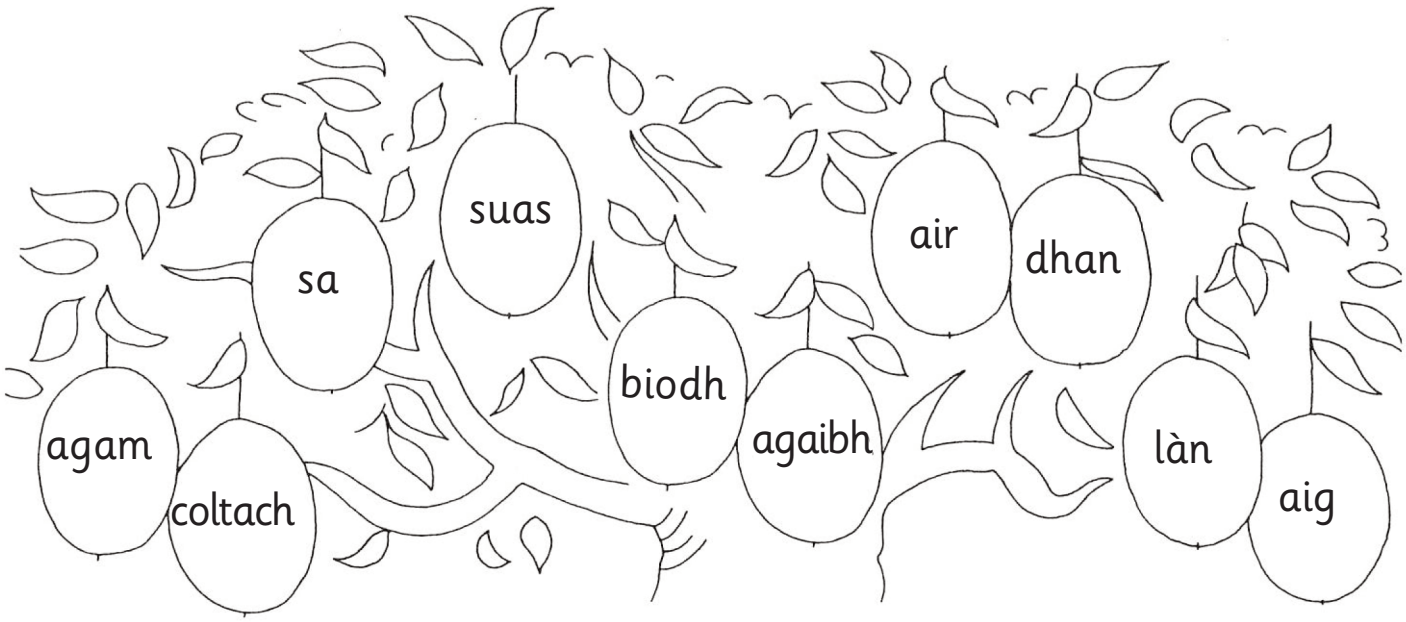

Bha Granaidh air beinge _____ ghàrradh.

Choimhead i _____dhan adhar.

'Tha a' ghrian _____ ri mango mòr," thuirt Granaidh.

"Nach _____ craobh mhango math," thuirt Granaidh.

"A bheil craobh mhango _____ ?" thuirt Ali agus Amina ri Seanair.

Chaidh Ali agus Amina agus Seanair _____ mhargaidh.

"Fhuair Seanair poca _____ mhangothan.

Chuir Ali agus Amina na mangothan _____a' chraoibh.

"Nis tha craobh mhangothan _____Granaidh," thuirt iad.

"Nis tha craobh mhango _____," thuirt Granaidh.

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' leughadh le tuigse; a' lìonadh bhèarnan
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Tagh facal às a' chraoibh airson crìoch a chur air gach seantans.

Ainm:

Dèan fhèin seantansan.

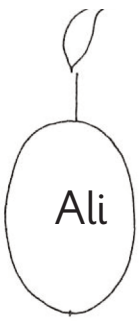

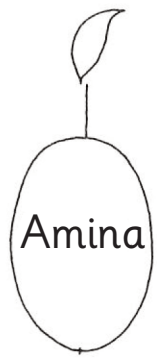

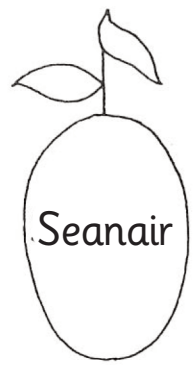

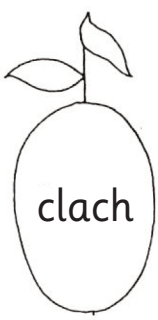

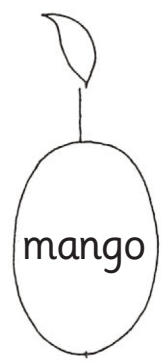

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

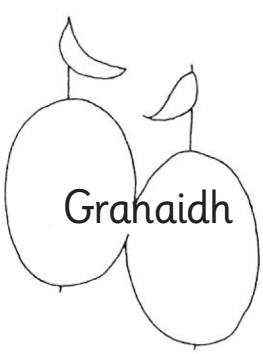

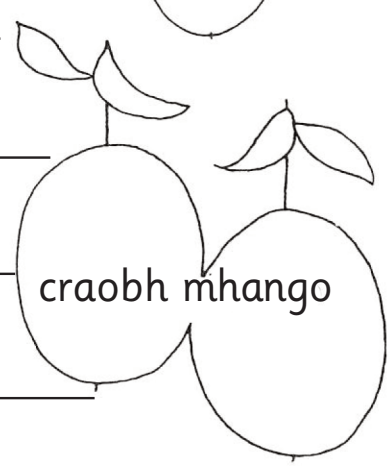

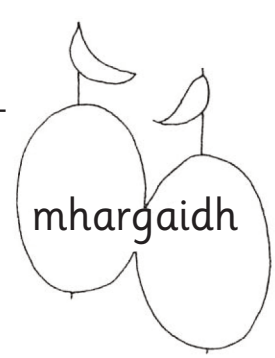

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' dèanamh sheantansan
Stiùireadh: Tagh facail agus sgrìobh ceithir seantansan.

Ainm:

Dè tha annam?

Bha
Granaidh a' coimhead orm
anns an adhar.
Tha mi mòr agus nì mi solas.

Is mise _____

Tha mi buidhe agus dearg agus
tha clach nam bhroinn.
Tha mi milis agus bog.

Is mise _____

Tha
rùsg tiugh buidhe orm.
Tha mi fhèin geal agus bog.
Is mise _____

Tha
mi uaine agus dearg.
Tha mi cruaidh agus tha
rùsg tana orm.

Is mise _____

Tha mi am broinn mango.
Chuir Ali mise anns a' ghàrradh.

Is mise_____ _____

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh
Stiùireadh: Leugh na tòimhseachain agus feuch ri smaoineachadh dè tha gach fear a' ciallachadh. Dèan fhèin fear no dhà eile.

Ainm:

Dè na measan as toigh leat?

orainsear 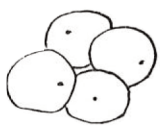	
ubhal 	
banana 	
mango 	
peur 	
fìon-dhearcan 	
siristean 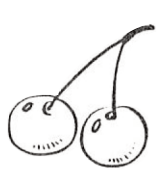	

A' Chraobh Mhango

Sgil: A' cruinneachdh, a' clàradh agus a' taisbeanadh fiosrachadh
Stiùireadh: Bruidhnibh air na measan air a bheil sibh eòlach. Dèanaibh rannsachadh eadar na clasaichean air na measan as fheàrr leis a' chloinn eile. Taisbeanaibh e mar ghraf. Nad leabhar sgrìobh na measan ann an òrdugh na h-aibidil.

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' chraoibh		agaibh		buidhe	
craobh		againn		làn	
adhar		agam			
bananathan		agamsa			
bhùth		airson			
a' ghrian		bheil			
fàs		bhiodh			
mango		Bidh			
mangothan		cuiridh			
mhargaidh		dh'fhàs			
peuran		fàsaidh			
shiristean		fhuair			
ùbhlan		robh			
clach					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

A' Chraobh Mhango

Prèasantan

Ar Saoghal
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Èist ri na facail agus cluinn na lidean. Lorg na facail anns a' chliath.**
   Sgil: A' mothachadh do lidean; ag aithneachadh fhacal rim faicinn

3. **Cuir cearcall mun litir mu dheireadh.**
   Sgil: Fuaimneachadh – an litir mu dheireadh ann am facal

4. **Lìon na builgeanan-còmhraidh.**
   Sgil: A' sgrìobhadh fhacal a tha rin aithneachadh

5. **Cuir buadhair còmhla ri gach facal.**
   Sgil: A' mothachadh do bhuadhairean sìmplidh

6. **Dèan do sheantansan fhèin.**
   Sgil: A' dèanamh sheantansan

7. **Dèan dealbh.**
   Sgil: Fiosrachadh pearsanta

8. **Geama Fhacal**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

9. **Geama Fhacal**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

10. **A' Measadh Fhacal**

Preusantan

Ainm:

Litrich.

	thuirt	dearg	gorm	às
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	thàinig	càr	adhar	cho
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Preusantan

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Èist ri na facail agus cluinn na lidean.

beinge	*peitean*	*tighinn*
cuideachd	*agamsa*	*leumadaich*
dhòmhsa	*chunnaic*	*preusant*
adhar	*uinneag*	*preusantan*

Lorg na facail anns a' chliath.

p	h	o	m	a	r	f	a	ò	h	a
r	c	u	i	d	e	a	c	h	d	b
e	t	i	g	h	i	n	n	a	n	t
u	è	n	s	a	g	a	m	s	a	s
s	r	n	p	r	e	u	s	a	n	t
a	b	e	i	n	g	e	l	m	f	d
n	m	a	c	h	u	n	n	a	i	c
t	e	g	l	p	e	i	t	e	a	n
a	l	e	u	m	a	d	a	i	c	h
n	u	d	h	ò	m	h	s	a	p	o

Preusantan

Sgil: A' mothachadh do lidean; ag aithneachadh fhacal rim faicinn
Stiùireadh: Canaibh na facail còmhla fear mu seach.
Buailibh ur basan airson gach lide. Cuir cearcall mu gach lide. An uair sin, lorg na facail anns a' chliath. Tha na trì facail mu dheiridh a' dol **sìos** agus na facail eile a' dol **tarsainn.**

Ainm:

Cuir cearcall mun litir mu dheireadh. Sgrìobh am facal.

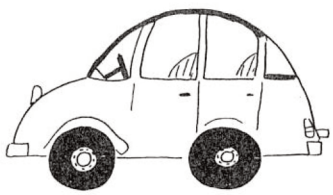

cà _____

_____

e d r

bag_____

_____

b a e

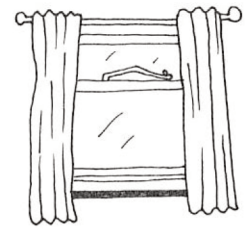

uinnea_____

_____

d g b

peitea_____

_____

m n f

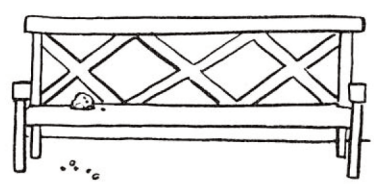

being_____

_____

a e t

lèin_____

_____

a c e

Sgrìobh seantansan.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Preusantan

Sgil: Fuaimneachadh – an litir mu dheireadh ann am facal
Stiùireadh: Seall air na facail agus lorg an litir mu dheireadh airson gach fear.
Cuir cearcall mun litir agus sgrìobh am facal an uair sin. Sgrìobh seantansan le feadhainn dhe na facail.

Ainm:

Lìon na builgeanan-còmhraidh.

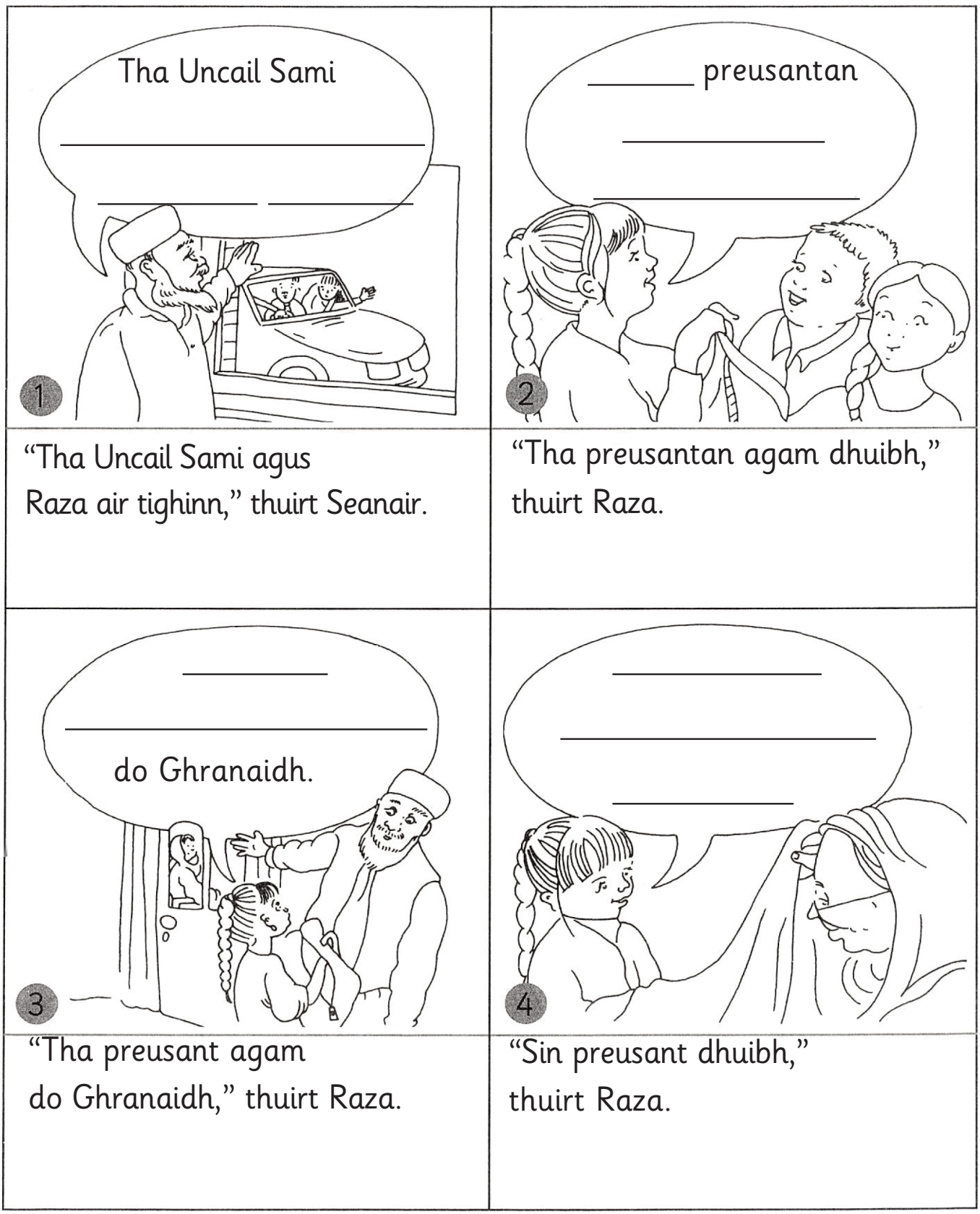

"Tha Uncail Sami agus Raza air tighinn," thuirt Seanair.

"Tha preusantan agam dhuibh," thuirt Raza.

"Tha preusant agam do Ghranaidh," thuirt Raza.

"Sin preusant dhuibh," thuirt Raza.

Preusantan

Sgil: A' sgrìobhadh fhacal a tha rin aithneachadh.
Stiùireadh: Leugh an seantans fo gach dealbh agus sgrìobh na facail anns a' bhuilgean-còmhraidh.

Ainm:

Cuir buadhair còmhla ri gach facal.

gorm
mòr
ghorm
dearg

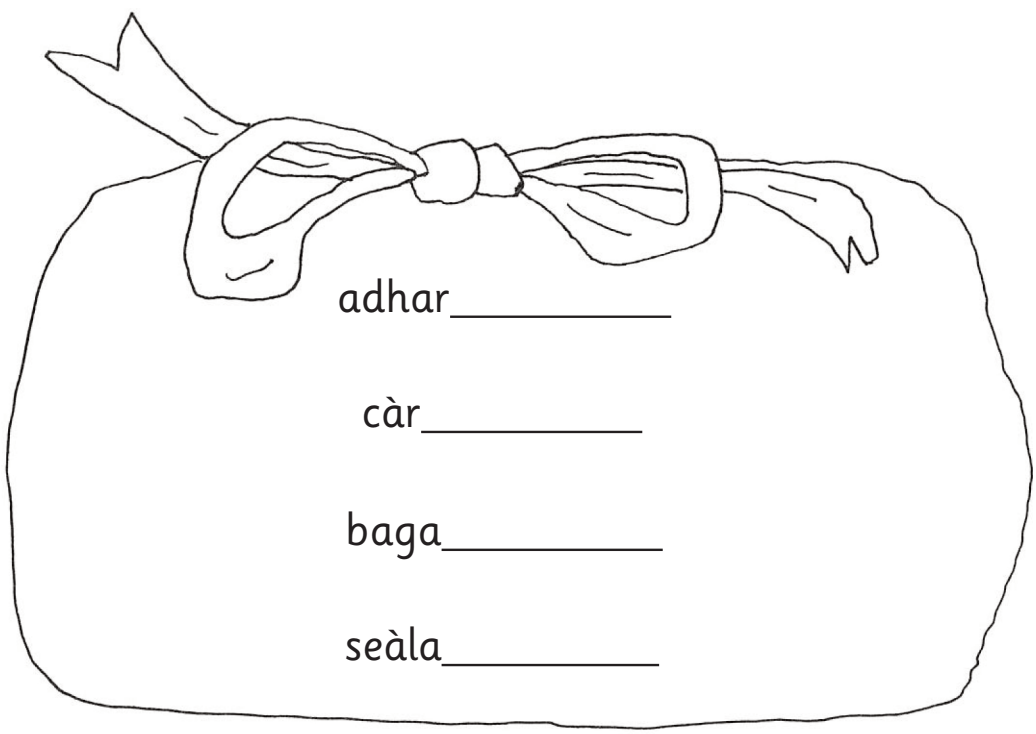

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Preusantan

Sgil: A' mothachadh do bhuadhairean sìmplidh
Stiùireadh: Dèan còmhradh mu na buadhairean a tha anns an stòraidh. Tagh buadhair freagarrach airson gach ainmear an seo, agus sgrìobh e. An uair sin, sgrìobh seantansan a' cleachdadh nam buadhairean sin.

Ainm:

Dèan do sheantansan fhèin

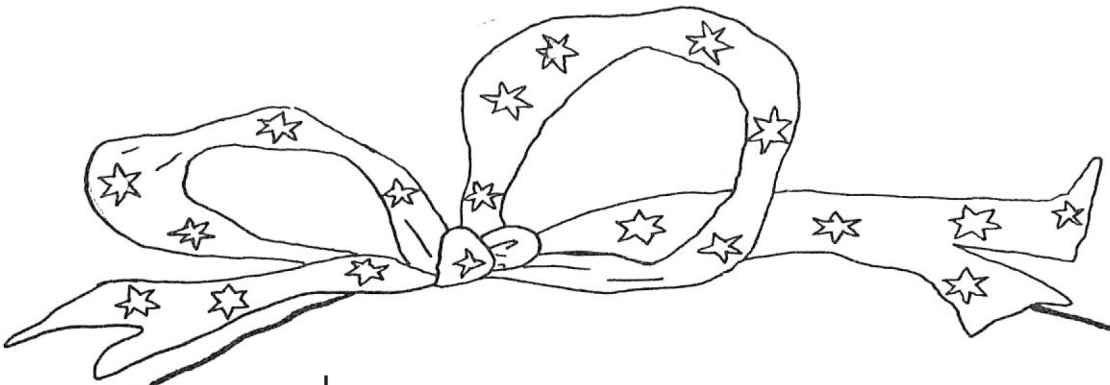

dearg

preusantan

1. _____

gorm

baga

_____

2. _____

suiteas

nighean

_____

3. _____

lèine

co-ogha

_____

4. _____

cèic

_____ adhar

peitean

seàla

Preusantan

Sgil: A' dèanamh sheantansan
Stiùireadh: Seall air na facail agus tagh facail airson na seantansan agad fhèin a dhèanamh.

Ainm:

Dèan dealbh.
Baga phreusantan a bhiodh agamsa
a' dol gum charaidean.

Preusantan

Sgil: Fiosrachadh pearsanta
Stiùireadh: Dèanaibh còmhradh air rudan a dh'iarradh daoine à Pagastan mar chuimhneachan air an dùthaich. An uair sin, dèanaibh còmhradh air rudan à Alba (no sgìre shònraichte ann an Alba), a chòrdadh ribh thoirt gu caraidean nam biodh iad a' fuireach ann am pàirt eile den dùthaich no ann an dùthaich eile. Cleachd am baga falamh airson dealbhan a tharraing.

Ainm:

Geama Fhacal

Tòisich

Preusantan

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

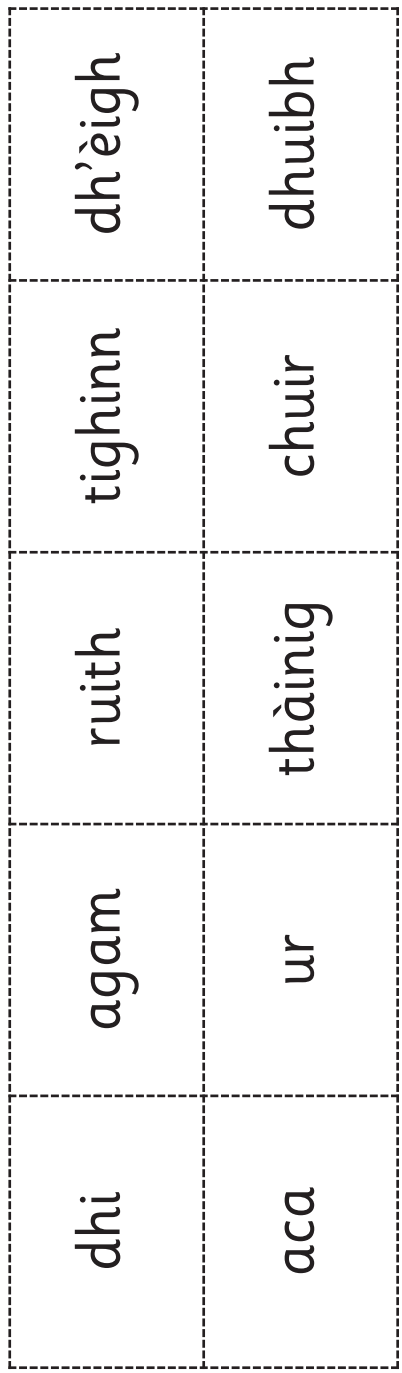

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a làmh		a' leumadaich		dearg	
a' chàr		agad		ghorm	
adhar		agamsa			
baga		a-staigh			
bhaga		a-steach			
beinge		càite			
cèicean		dhòmhsa			
co-ogha		dhuibh			
ghàrradh		iad			
mìlsean		nach tig			
Pagastan		tighinn			
seanair					
seàla					
uinneag					
peitean					
Uncail					
Kameez Shalwar					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Preusantan

Cò rinn siud?

Ar Saoghal
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Cuir cr aig an toiseach.**
   Sgil: Fuaimneachadh – **cr** agus **br** aig toiseach fhacal.

3. **Cuir an litir cheart am meadhan gach facail.**
   Sgil: Fuaim am meadhan fhacal

4. **Freagair na ceistean ann an seantansan.**
   Sgil: Fiosrachadh agus a' cuimhneachadh air an stòraidh

5. **Cò tha a' bruidhinn?**
   Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh

6. **Cò mì?**
   Sgil: Tòimhseachain

7. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh

8. **Fiosrachadh mu Bhroc.**
   Sgil: Fiosrachadh fìor

9. **A' Measadh Fhacal**

Cò rinn siud?

Ainm:

Litrich.

	rinn	sibh	sinne	siud
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	fon	uile	teich	chan
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Cò rinn siud?

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Cuir **cr** aig an toiseach.

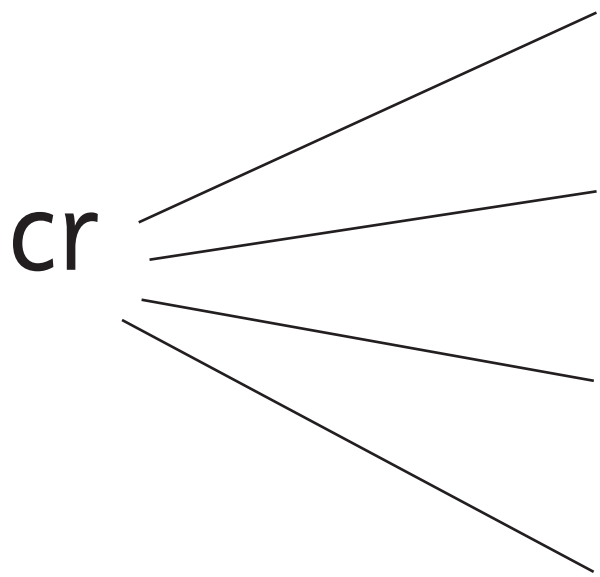

osta _____

aobh _____

eag _____

ogall _____

Cuir **br** aig an toiseach.

ònach _____

oc _____

is _____

iosgaid _____

Cò rinn siud?

Sgil: Fuaimneachadh – **cr** agus **br** aig toiseach fhacal.
Stiùireadh: Dèan facail a' ceangal **cr** agus **br** ris an deireadh. Sgrìobh na facail an uair sin. Nad leabhar sgrìobh seantansan a' cleachdadh feadhainn dhe na facail.

Ainm:

Cuir an litir cheart am meadhan gach facail.

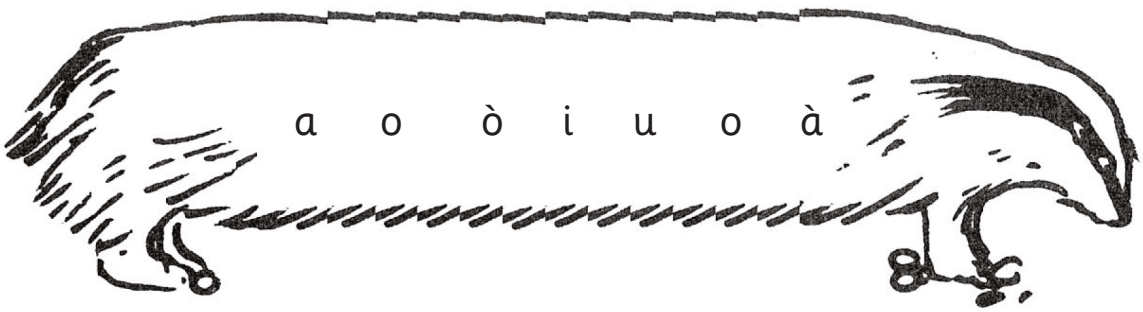

t__ll gr__pa br__c g__rradh

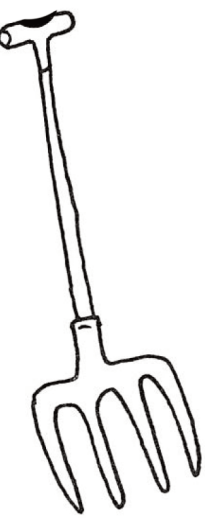

m__r ch__nnaic s__bh cr__sta

Sgrìobh seantansan le feadhainn dhe na facail.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Cò rinn siud?

Sgil: Fuaim am meadhan fhacal
Stiùireadh: Tagh an litir cheart airson meadhan gach facail. An uair sin, sgrìobh seantansan.

Ainm:

Freagair na ceistean ann an seantansan.

An robh Seanair anns a' ghàrradh?

_____

An robh Seanair toilichte mun toll?

_____

An robh bucaid aig Ali agus Amina?

_____

Am faca Ali agus Amina broc?

_____

An do rinn am broc toll?

_____

Cò rinn siud?

Sgil: Fiosrachadh agus a' cuimhneachadh air an stòraidh
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus sgrìobh na freagairtean ann an seantansan.

Ainm:

Cò tha a' bruidhinn?

Dè an toll mòr tha seo?

Tha broc fon chraoibh.

Thuirt

Cha do rinn sinne an toll.

Chan e Ali agus Amina a rinn an toll.

'S e am broc a rinn e.

Thigibh an seo. An e sibhse a rinn an toll seo?

Thigibh a-nuas a-nis.

Cò rinn siud?

Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh
Stiùireadh: Maids na h-abairtean ri na caractaran. An uair sin, nad leabhar, sgrìobh cò thuirt dè ann an seantans, me, Thuirt Granaidh...

Ainm:

Cò mì?

Tha mi glas.
Tha cluasan fada orm.
Tha earball beag geal orm.
Is mise _____

Tha mi glas le striopan geal air m' aodann.
Bidh mi a-muigh air feadh na h-oidhche.
Tha mi a' fuireach ann an toll san talamh.
Is mise _____

Tha mi ruadh agus bidh mi sreap chraobhan.
Tha earball fada brèagha orm.
Bidh mi ag ithe chnothan.
Is mise _____

Tha mi ruadh coltach ri cù.
Tha mi seòlta.
Ithidh mi cearcan agus coineanaich.
Is mise_____

Cò rinn siud?

Sgil: Tòimhseachain
Stiùireadh: Leugh na tòimhseachain agus sgrìobh ainm gach beathaich. Dèan fhèin fear no dhà eile.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Ali

Amina

gràpa

toll

trobhail

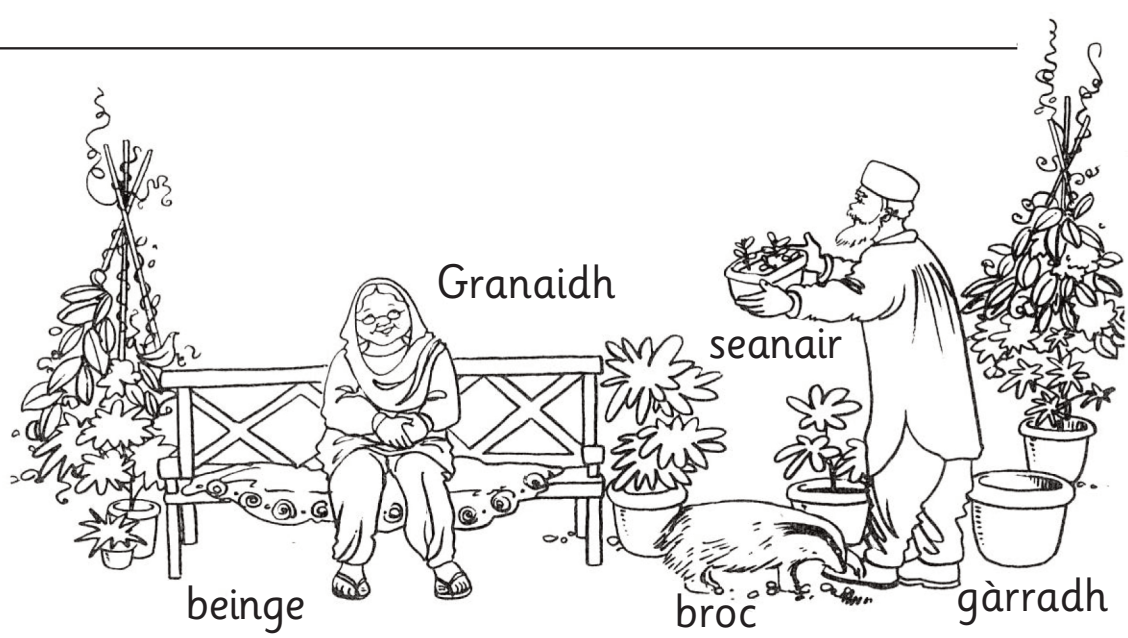

Cò rinn siud?

Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh

Stiùireadh: Sgrìobh stòraidh mu Ali agus Amina. Cleachd na facail an seo airson do chuideachadh.

Ainm:

Fiosrachadh mu Bhroc.

Coltas: Glas le striopan geal air aodann.
Tha còig spuirean air gach spòg airson cladhach fhreumhaichean às an talamh agus airson tuill a dhèanamh.
Tha a chasan goirid, làidir.
Tha a ghuaillean agus amhaich làidir.
Tha cumadh mar ueids air gus gum bi e furasta dha faighinn a-steach do tholl a bhios e a' cladhach.

Fuireach: Ann an toll mu thrì meatairean fon talamh.

Nàdar: Thig e a-mach air an oidhche airson sealg.
Cha bhi e idir a' dèanamh cadal-geamhraidh.

Biadh: Fiaclan mòra mar a tha aig cù. Ithidh e feòil, boiteagan, seilcheagan, coineanaich, radain, luchain, freumhaichean agus bolgan fhlùraichean san talamh.

Teaghlach: Bidh e a' dèanamh nead le duilleagan san toll agus a' breith nan isean an sin. Is ann san Fhaoilleach agus sa Mhàrt a bhios e a' breith nan isean.
Bidh na h-iseanan còig seachdainean mus fosgail an sùilean.
Cha tig iad a-mach às an toll gu deireadh an earraich.

Cò rinn siud?

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Dèanaibh còmhradh mun bhroc a' cleachdadh an fhiosrachaidh seo.

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
Seanair		choimhead		chrosta	
a' ghràpa		chunnaic		brònach	
toll		gu dearbh			
tuill		sibhse			
broc		sinne			
chraoibh		thigibh			
ghàrradh		an siud			
trobhail		às a sin			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Cò rinn siud?

Heinemann Storyworlds Ìre 5

Saoghal Uair bha Siud

Loch nan Rionnag

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 5

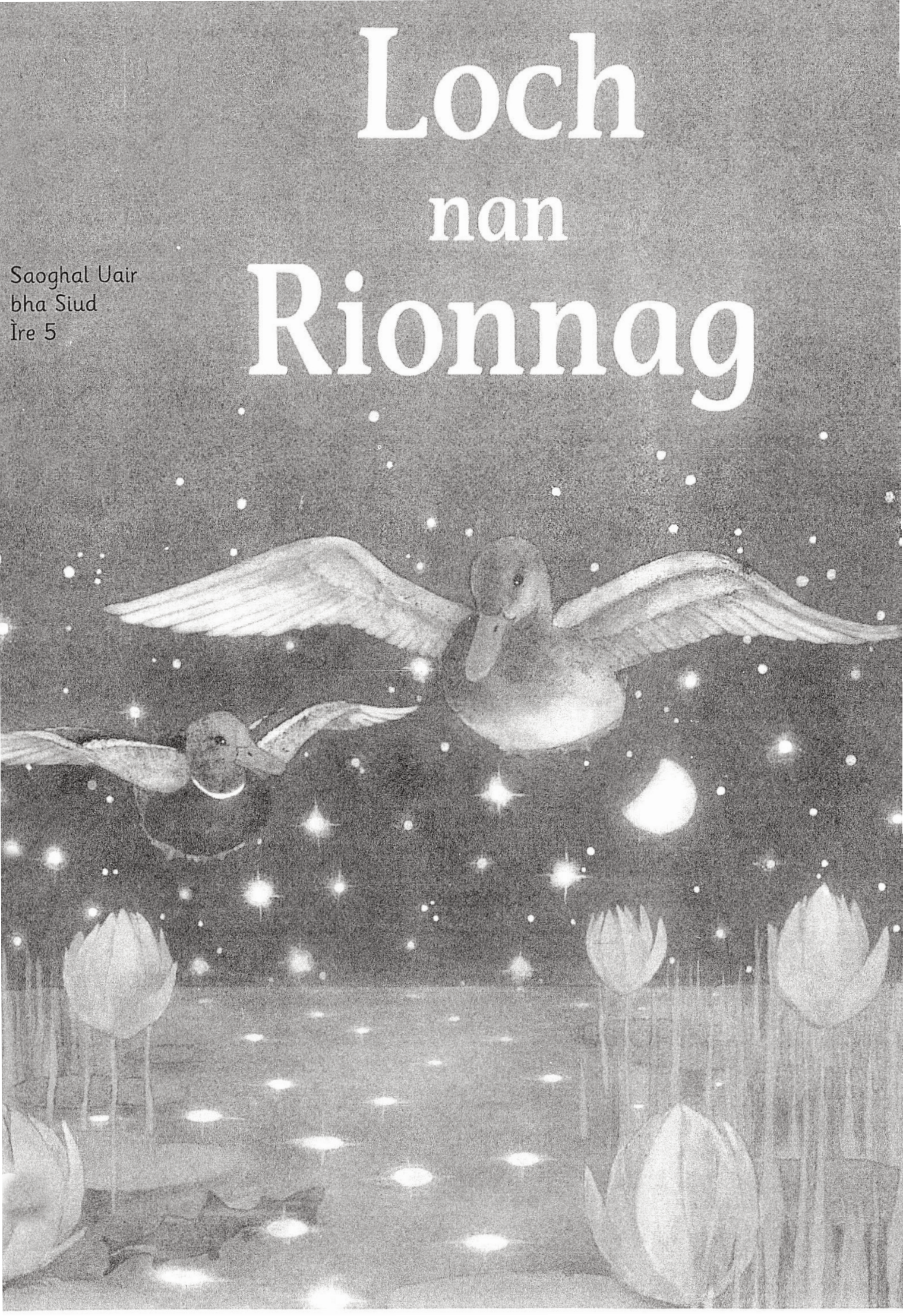

Clàr-innse

1. **Lean an aibidil.**
   Sgil: Òrdugh na h-aibidil

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Cuir ann an litir deiridh.**
   Sgil: Litreachadh - litir deiridh

4. **Aithnich na lidean.**
   Sgil: Ag aithneachadh lidean agus ainmearan

5. **Dèan Facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh gh aig toiseach fhacal

6. **Cleachd na buadhairean seo.**
   Sgil: Fiosrachadh mu bhuadhairean

7. **Ceart/Ceàrr**
   A' cuimhneachadh air an stòraidh

8. **Dèan facail.**
   Sgil: Litreachadh

9. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

10. **Dè tha iad ag ràdh?**
    Sgil: Sgrìobhadh cruthachail

11. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

12. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

13. **A' Measadh Fhacal**

Ainm:

Lean an aibidil.

Loch nan Rionnag

Sgil: Òrdugh na h-aibidil

Stiùireadh: Sgrìobh thairis air na litrichean ann an òrdugh na h-aibidil. Cuir stràc chun na h-ath litreach gus slighe a lorg gu Mamaidh Lach.

Ainm:

Litrich.

	thèid	a' faicinn	choimhead	cha robh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	siud	cha tèid	sìos	agus
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Cuir ann an litir deiridh.

Loch nan Rionnag

Sgil: Litreachadh - litir deiridh
Stiùireadh: Seall air na facail agus tagh an litir cheart airson deireadh gach fear. Faodar an uair sin seantansan a sgrìobhadh a' cleachdadh cuid dhe na facail.

Ainm:

Aithnich na lidean.

flùraichean tairbh-nathrach

muile-mhàgagan rionnagan

tìgear geala crogal

seunta ithidh gealach

choimhead faicinn

Dèan dealbhan de na h-ainmearan.

Sgil: Ag aithneachadh lidean agus ainmearan.
Stiùireadh: Coimhead air gach facal. Can na facail. Cuir cearcall mu gach lide anns an fhacal. Bruidhnibh mu ainmearan agus dèanaibh dealbhan dhiubh.

Ainm:

Dèan facail.

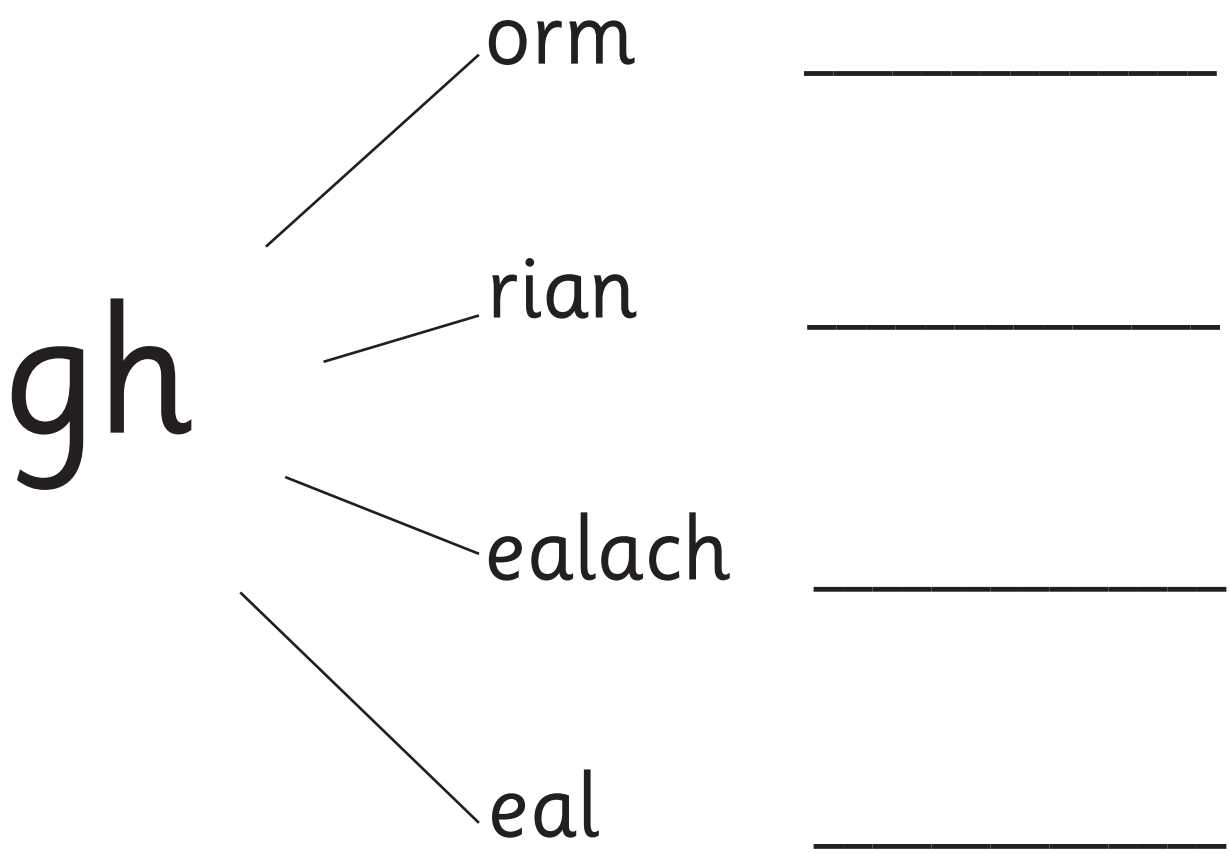

Sgrìobh seantansan.

Loch nan Rionnag

Sgil: Ag aithneachadh **gh** aig toiseach fhacal
Stiùireadh: Ceangail **gh** ris gach deireadh airson facail a dhèanamh. Sgrìobh am facal air an loidhne. An uair sin, cleachd na facail ann an seantansan.

Ainm:

Cleachd na buadhairean seo.

tìgear _____ crogal_____

muile-mhàgagan_____

flùraichean_____

rionnagan _____ gealach _____

grian _____ tairbh-nathrach _____

Isean Lach_____

Mamaidh Lach _____

Loch nan Rionnag

Sgil: Fiosrachadh mu bhuadhairean
Stiùireadh: Dèanaibh còmhradh mu na buadhairean a tha anns an stòraidh agus na tha iad ag innse dhuinn. A bheil buadhairean eile ann a bhiodh freagarrach airson a dhol còmhla ri na facail seo?

Ainm:

Ceart/Ceàrr

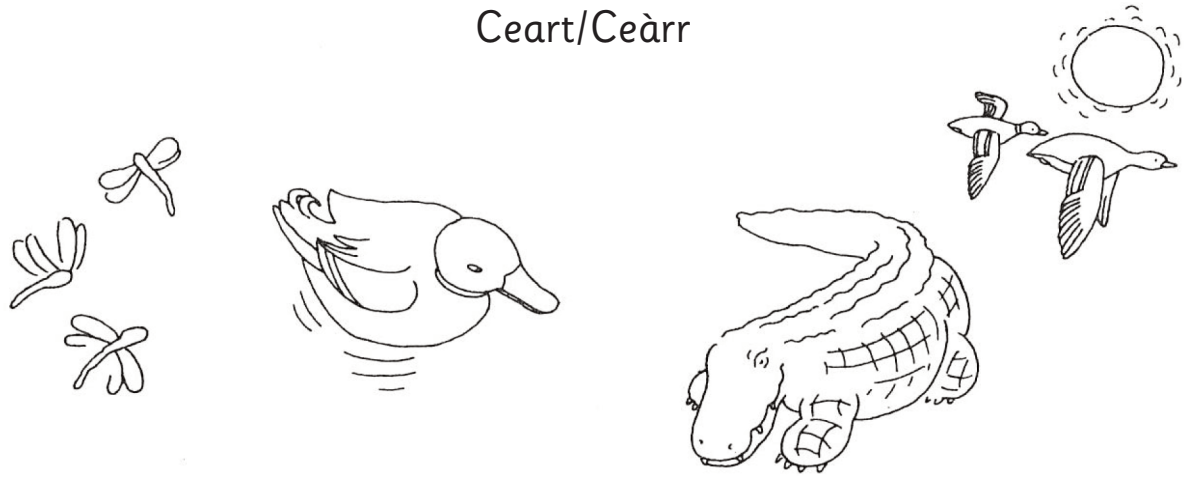

	Ceart (✓)	Ceàrr (✗)
Bha muile-mhàgagan san abhainn		
Bha muile-mhàgagan san lòn		
Bha tairbh-nathrach san adhar		
Bha tairbh-nathrach san abhainn		
Bha crogal san abhainn		
Bha crogal san adhar		
Bha a' ghrian a' fàs gorm		
Chaidh a' ghealach fodha		
Bha a' ghrian ag èirigh		
Bha a' ghealach dearg		
Bha flùraichean geala san loch		
Bha flùraichean geala san abhainn		

Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh
Stiùireadh: Freagair na ceistean le bhith a' cur ✓ no ✗ dhan bhogsa cheart.

Ainm:

Dèan facail.

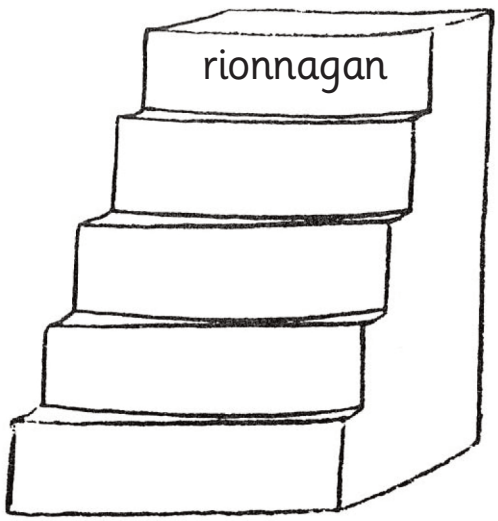

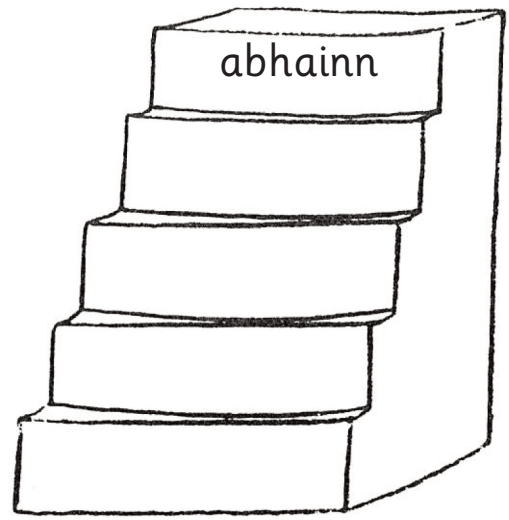

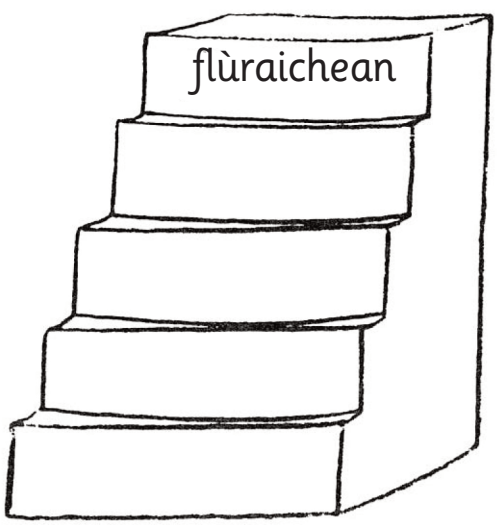

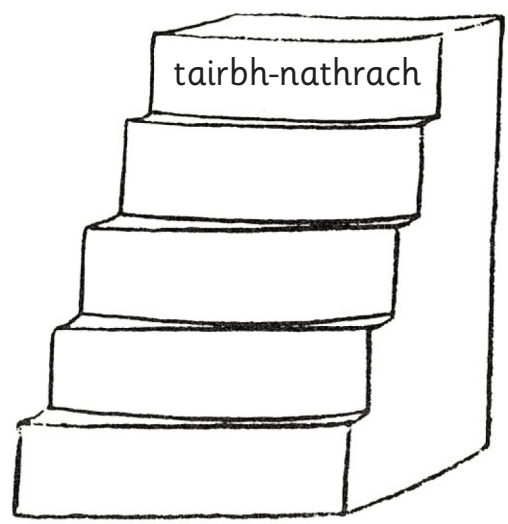

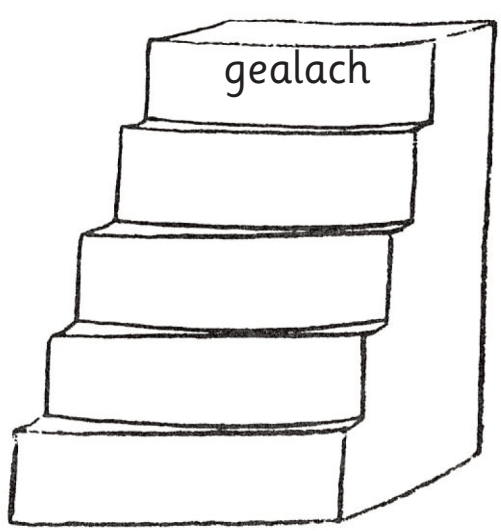

Loch nan Rionnag

Sgil: Litreachadh
Stiùireadh: Feuch ri facail bheaga a dhèanamh le na litrichean anns an fhacal mhòr.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Isean lach tìgear Mamaidh Lach abhainn

adhar tairbh-nathrach a' ghrian crogal

lòn a' ghealach muile-mhàgagan

rionnagan flùraichean loch

Aon latha _____

_____

_____

_____

Chunnaic iad _____

_____

_____

_____

An uair sin_____

_____

_____

_____

Às dèidh sin _____

_____

_____

_____

Loch nan Rionnag

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Seall air na facail agus cleachd iad airson do chuideachadh a' sgrìobhadh an stòraidh. An uair sin, dèan do stòraidh fhèin nad leabhar.

Ainm:

Dè tha iad ag ràdh?

Loch nan Rionnag

Sgil: Sgrìobhadh cruthachail
Stiùireadh: Smaoinich dè dh'fhaodadh Mamaidh Lach agus Isean Lach a bhith ag ràdh a-nis?

Ainm:

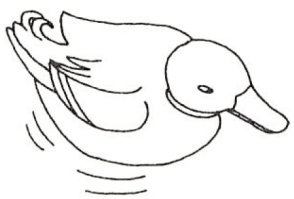

Geama Fhacal

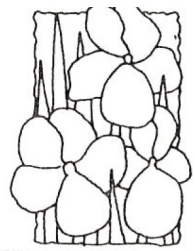

Tòisich

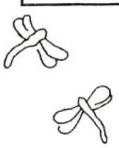

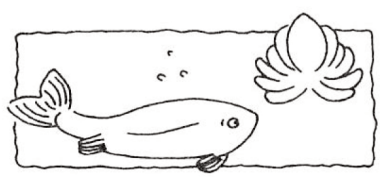

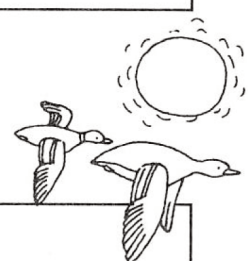

Loch nan Rionnag

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

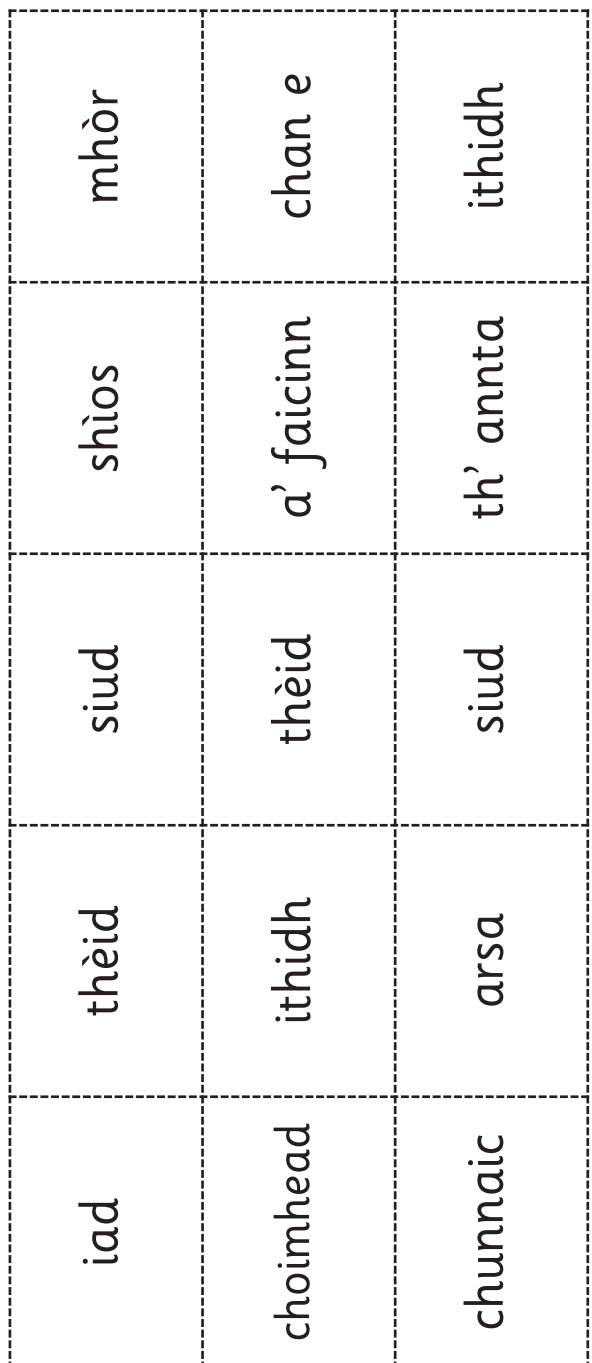
mhòr
chan e
ithidh
shìos
a' faicinn
th' annta
siud
thèid
siud
thèid
ithidh
arsa
iad
choimhead
chunnaic

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' ghrian		cha tèid		dearg	
abhainn		cha robh		geala	
adhar		choimhead		gheal	
crogal		chunnaic		ghorma	
flùraichean		Dh'èirich		seunta	
isean		dhaibh			
Lach		fodha			
loch		ithidh			
lòn		sgròb			
latha		Thàinig			
Mamaidh Lach		Thèid			
muile-mhàgagan		a' faicinn			
rionnag					
rionnagan					
tairbh-nathrach					
tìgear					
uisge					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Loch nan Rionnag

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 5

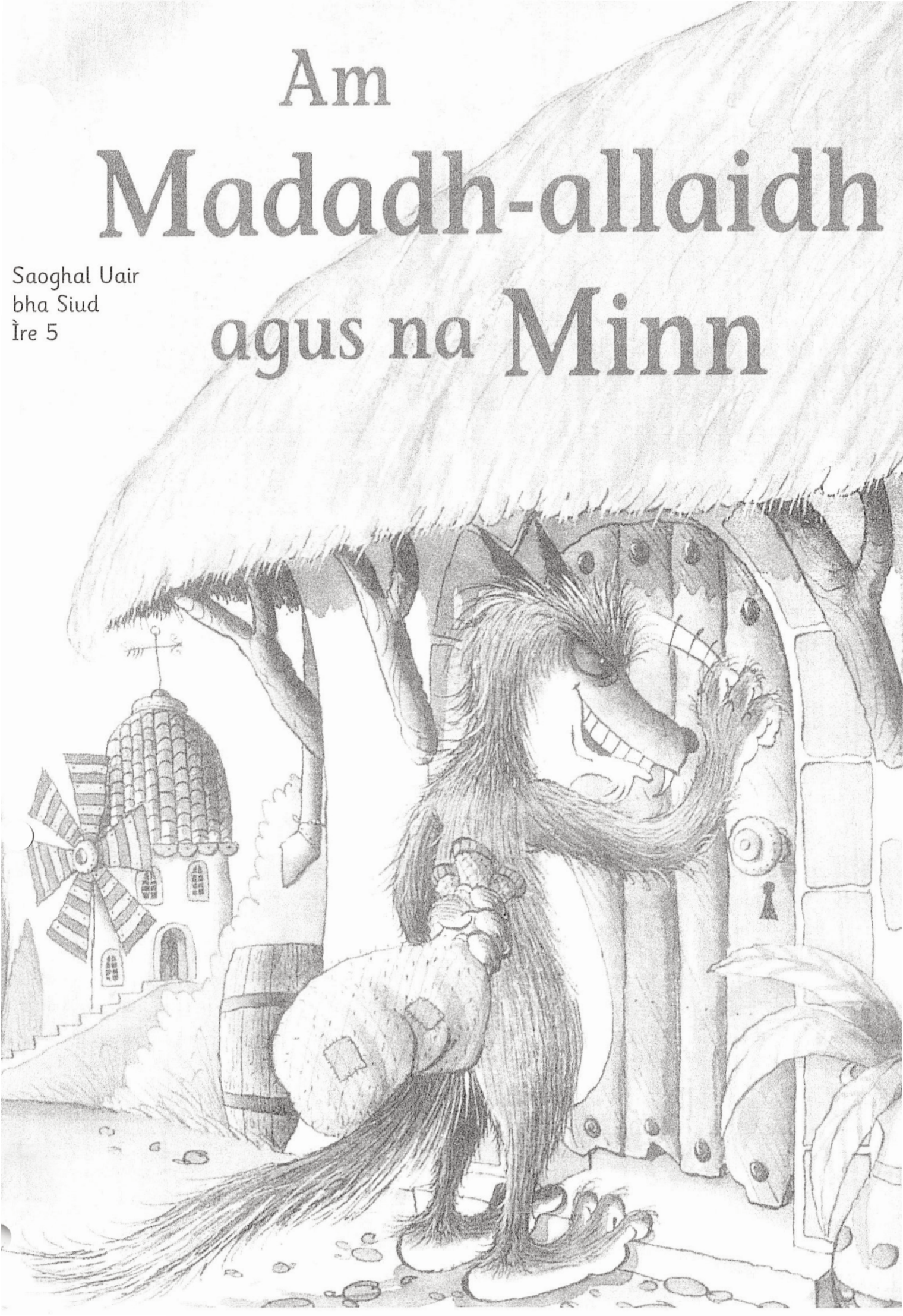

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Ceangail gach beathach ri a mhàthair.**
   Sgil: Fiosrachadh fìor

3. **Seall air na facail le nn.**
   Sgil: A' fuaimneachadh **nn**.

4. **Cuir cearcall mu gach lide.**
   Sgil: Ag aithneachadh lidean

5. **An lorg thu na facail a tha falaichte?**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal

6. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse

7. **Maids na seantansan ri na dealbhan.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

8. **Sgrìobh stòraidh.**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

9. **Geama Fhacal**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

10. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

11. **A' Measadh Fhacal**

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Ainm:

Litrich.

	sibh	mise	a' falbh	thàinig
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	esan	chuir	ruith	dhan
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Ceangail gach beathach ri a mhàthair.

meann

 bò

uan

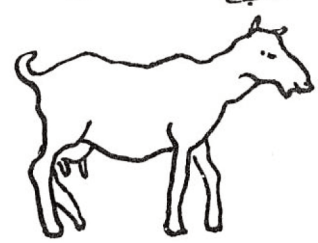 gobhar

searrach

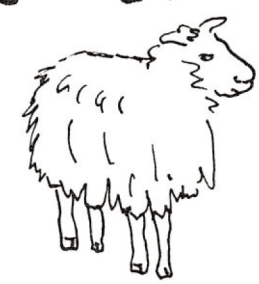 caora

piseag

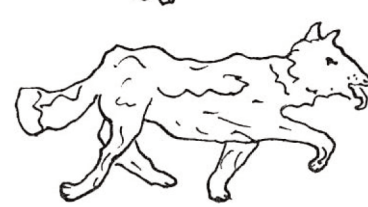 cù

cuilean

 cat

laogh

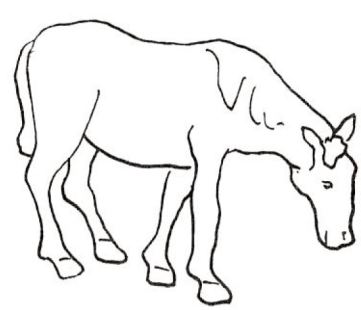 each

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: Fiosrachadh fìor
Stiùireadh: Cuir stràc a' ceangal gach creutair òg ri a mhàthair.

Ainm:

Seall air na facail le **nn.**

muileann

minn

meann

ann

sinn

seann

clann

peann

ceann

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: A' fuaimneachadh **nn**
Stiùireadh: Èist ris an fhuaim aig an deireadh. Can na facail a' mothachadh don fhuaim aig **nn**. Smaoinich air facail eile leis an fhuaim seo.

Ainm:

Cuir cearcall mu gach lide.

gobhar casan muileann similear faicinn

madadh cuidich fosglaibh dhachaigh

Cuir ann an lide mu dheireadh.

gobh ___ ___ cas___ ___ muil___ ___ ___ ___

simil___ ___ ___ faic___ ___ ___ mad___ ___ ___

cuid___ ___ ___ fosgl ___ ___ ___ ___ dhach ___ ___ ___ ___

Sgrìobh fhèin facail le dà lide.

_____ _____ _____

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: Ag aithneachadh lidean
Stiùireadh: Seall air na facail. Can gach facal agus buail do bhasan airson gach lide ann am facal. An uair sin, cuir cearcall mu gach lide ann am facal mu seach.
Cuir crìoch air na facail agus sgrìobh facail eile le dà lide.

Ainm:

An lorg thu na facail a tha falaichte?

o	p	a	n	g
d	o	r	a	s
h	c	s	p	e
n	a	b	c	o

_____

_____

_____

a	f	c	t
g	l	a	s
u	p	s	g
s	u	a	b
c	t	n	r

_____

_____

_____

r	g	t	h	f	o
e	p	h	c	b	m
d	h'	è	i	g	h
s	t	i	o	c	r
h	i	d	r	l	p

_____

_____

m	a	g	a	d	h
e	g	t	g	u	r
c	a	b	u	i	n
o	m	e	s	d	f

_____

_____

_____

o	t	s	c	b	g
d	r	e	c	t	a
g	o	b	h	a	r
t	b	r	u	i	o
a	h	c	i	g	n
m	a	u	r	h	a
p	d	g	f	l	t

_____

_____

_____

_____

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: Ag aithneachadh fhacal
Stiùireadh: Coimhead anns na bogsaichean airson facail às an stòraidh. Sgrìobh na facail a lorg thu.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

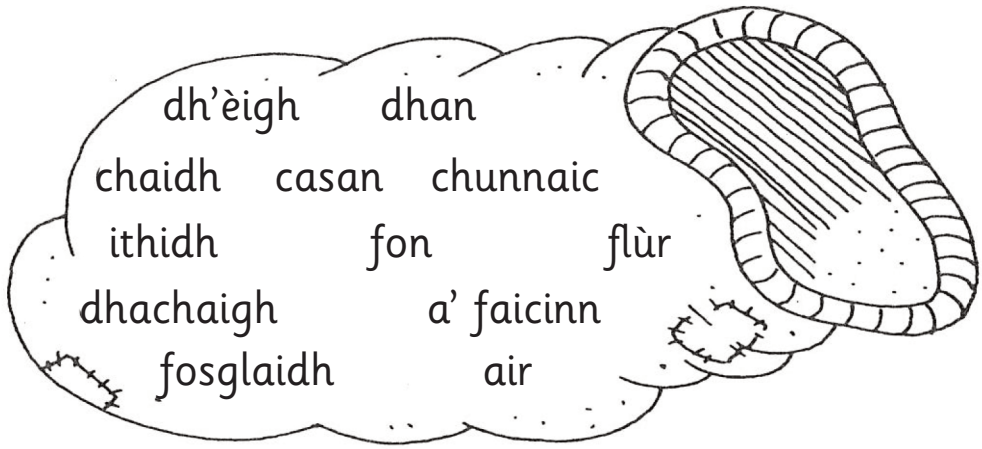

Uair bha siud _____ Mamaidh Gobhar dhan bhùth.

"Cumaibh a' ghlas air an doras no _____am madadh-allaidh sibh," thuirt i.

Thàinig am madadh-allaidh chun an dorais ach_____na minn a chasan.

"Cha tu Mamaidh, chan eil _____Mamaidh dubh," thuirt na minn.

Chuir am madadh-allaidh _____ air a chasan dubha.

Choimhead na minn _____ doras.

"'S e Mamaidh a th' ann, _____ mise an doras," ars am meann beag.

Chuir e am meann beag _____phoca.

Thàinig Mamaidh Gobhar _____ an uair sin.

Leum i _____ a' mhadadh-allaidh ach cha robh i _____ nam meann.

"Cuidich mi!" _____ am madadh-allaidh agus theich e.

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: A' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Tagh facail airson na beàrnan a lìonadh gus crìoch a chur air na seantansan.

Ainm:

Maids na seantansan ri na dealbhan.

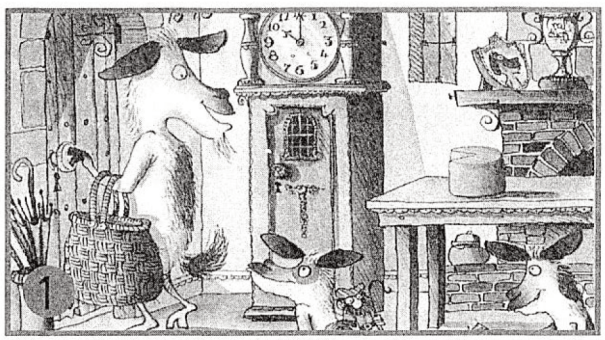

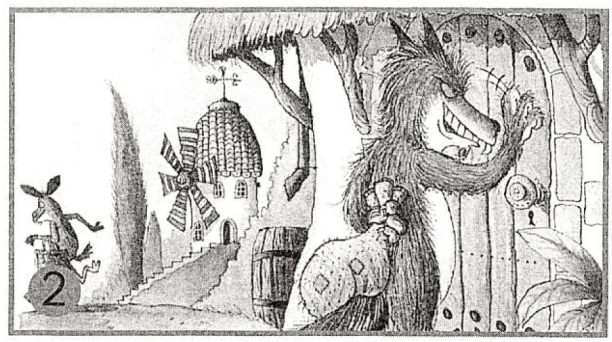

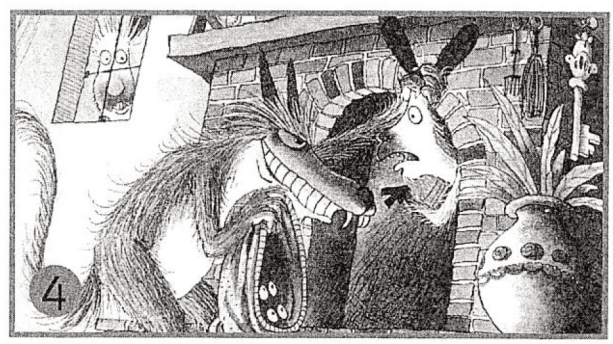

"Fosglaibh an doras dhomh.
Is mise Mamaidh."

"Tha mise a' falbh dhan bhùth.
Cumaibh a' ghlas air an doras."

Ruith am madadh-allaidh dhan mhuileann.
Chuir e flùr air a chasan.

Lorg am madadh na trì minn agus chuir e iad dhan phoca.

5

An uair sin dèan dealbh airson seantans 5.

Leig Mamaidh Gobhar na minn às a' phoca.

5

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Coimhead air na dealbhan. Leugh na seantansan. Cuir àireamh air na seantansan a' maidseadh nan dealbh.

Ainm:

Sgrìobh Stòraidh.

Mamaidh Gobhar

minn

poca-

Madadh-allaidh

casan

Aon latha _____

_____

_____

An uair sin _____

_____

_____

Às dèidh sin _____

_____

_____

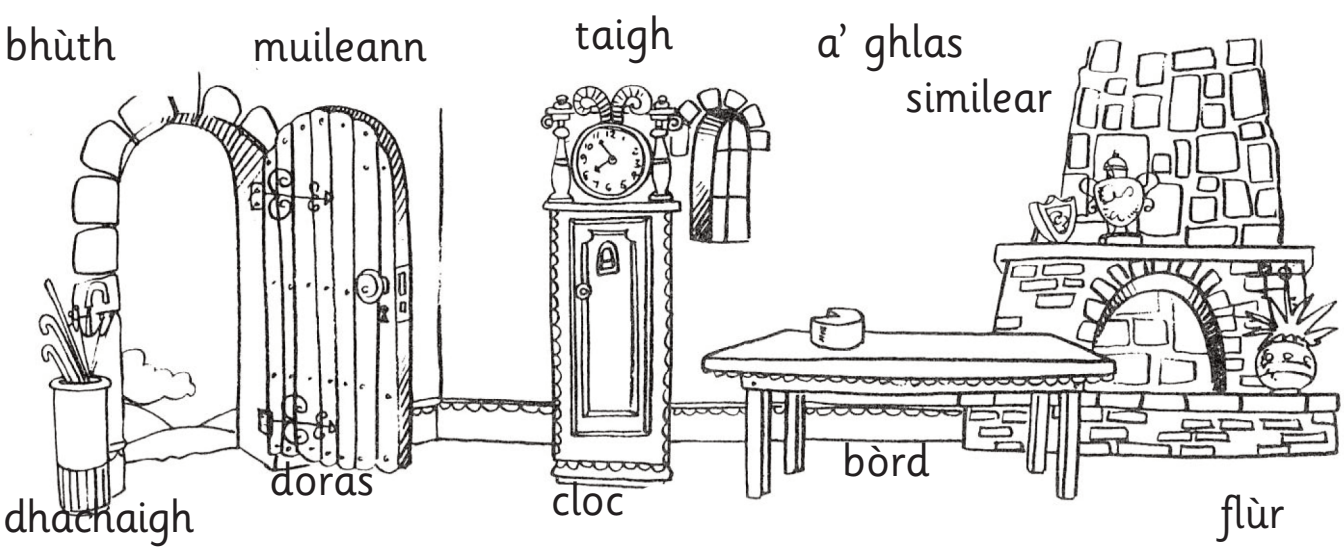

bhùth

muileann

taigh

a' ghlas

similear

doras

cloc

bòrd

dhachaigh

flùr

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Cleachd cuid dhe na facail seo airson do chuideachadh a' sgrìobhadh stòraidh.

Ainm:

Geama Fhacal

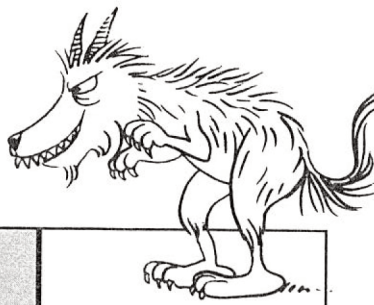

Tòisich

Dhachaigh

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

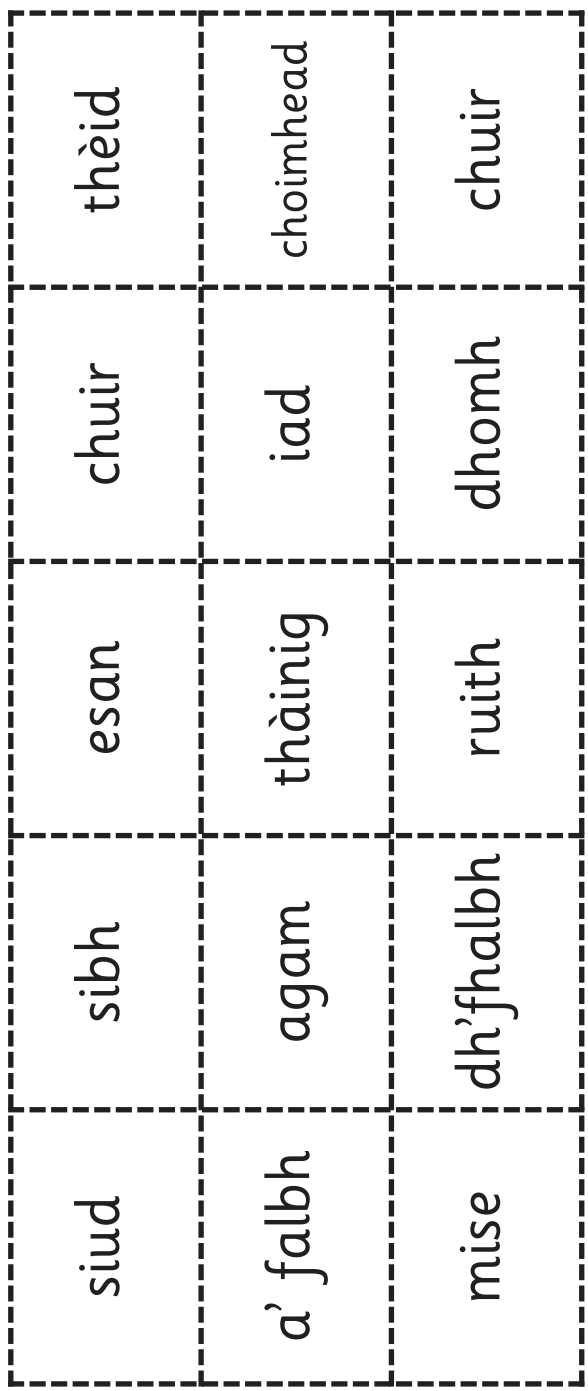
thèid
choimhead
chuir
chuir
iad
dhomh
esan
thàinig
ruith
sibh
agam
dh'fhalbh
siud
a' falbh
mise

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' chloc		th' ann		dubha	
am madadh-allaidh		a' falbh		bheaga	
a' phoca		cumaibh		geala	
bhòrd		chunnaic		ghlas	
bhùth		dh'èigh			
casan		Dh'fhalbh			
dhachaigh		dhan			
doras		dhomh			
gobhar		esan			
madadh-allaidh		Fosglaibh			
meann		Ghnog			
mheann		sibh			
mhuileann		tàinig			
minn		thàinig			
phoca		chuir			
similear		theich			
flùr					
taigh					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Am Madadh-allaidh agus na Minn

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 5

An Taigh Connlaich

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Lorg ch.**
   Sgil: Ag aithneachadh **ch** ann am facail

3. **Cuir th aig toiseach gach facail.**
   Sgil: A' cleachdadh **th** aig toiseach fhacal

4. **Cuir cearcall mu gach lide.**
   Sgil: Ag aithneachadh lidean

5. **Sgrìobh na facail.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse – a' lìonadh bheàrnan

6. **Sgrìobh na facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal às an stòraidh

7. **Maids na seantansan ri na dealbhan.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

8. **Ceartaich na facail cheàrr.**
   Sgil: A' leughadh airson tuigse; litreachadh

9. **Dèan facail.**
   Sgil: Litreachadh

10. **Dè thachair anns an stòraidh?**
    Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

11. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

12. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

13. **A' Measadh Fhacal**

An Taigh Connlaich

Ainm:

Litrich.

	faod	thog	thàinig	leam
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	chan fhaod	shiab	chaidh	faodaidh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

An Taigh Connlaich

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lorg **ch.**

connlach luch

a-steach mullach

ballachan mach

lach ach

Cuir **ch** aig an toiseach.

_____uir _____aidh

_____ _____

___unnaic ____a

_____ _____

Sgrìobh seantansan le na facail gu h-àrd.

_____

_____

_____

_____

An Taigh Connlaich

Sgil: Ag aithneachadh **ch** ann am facail
Stiùireadh: Seall air na facail. Cuir cearcall mun h-uile **ch** a chì thu. An uair sin, cuir **ch** aig toiseach nam facal eile agus sgrìobh am facal. Sgrìobh seantansan le cuid dhe na facail.

Ainm:

Cuir **th** aig toiseach gach facal.

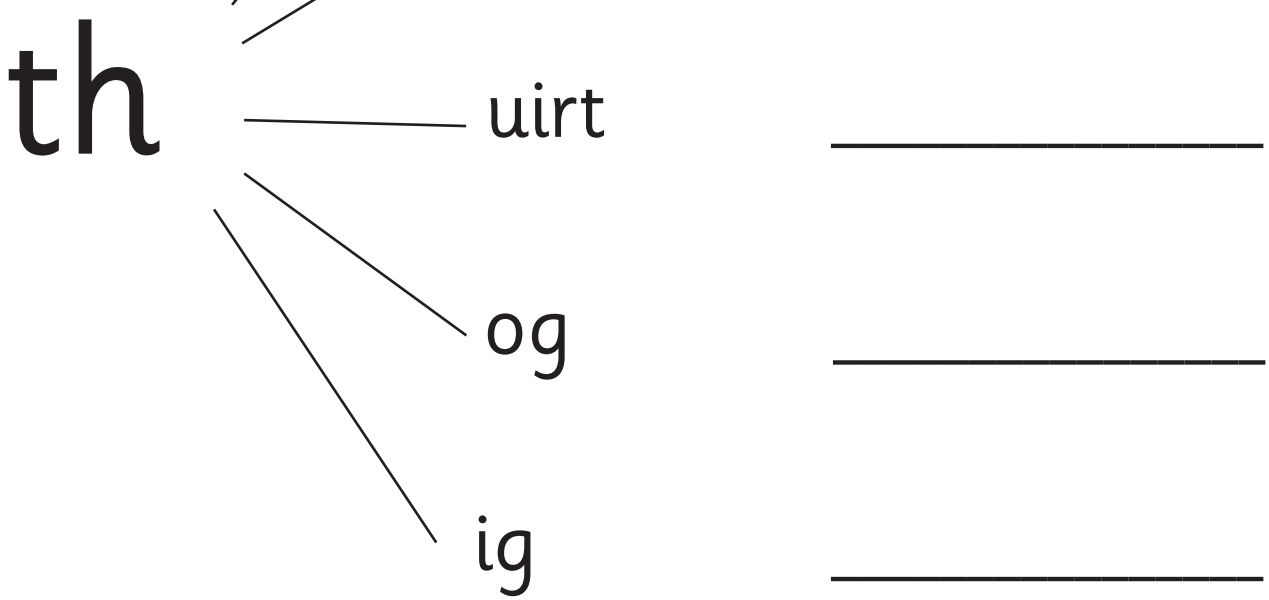

Sgrìobh seantansan.

An Taigh Connlaich

Sgil: A' cleachdadh **th** aig toiseach fhacal
Stiùireadh: Seall air deireadh nam facal. Cuir **th** aig toiseach gach facail airson am facal slàn a dhèanamh. Sgrìobh am facal an uair sin. Dèan seantansan le na facail.

Ainm:

Cuir cearcall mu gach lide.

connlach	coineanach	chunnaic
ballachan	mullach	tighinn
faodaidh	thàinig	chunnaic
uabhasach	tuitidh	breigichean

Sgrìobh seantansan le ceithir dhe na facail.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

An Taigh Connlaich

Sgil: Ag aithneachadh lidean.
Stiùireadh: Canaibh na facail còmhla. Buailibh ur basan airson gach lide ann am facal. Cuir cearcall mu gach lide anns gach facal. Sgrìobh seantansan a' cleachdadh cuid dhe na facail.

Ainm:

Sgrìobh na facail.

thaigh	thog	nach eil	toigh	làn
chuir	chunnaic	agam		

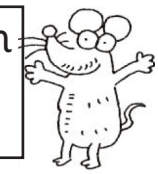

Aon latha_____ luch bheag poca _____ connlaich.

An uair sin _____ i ballachan agus _____ i doras air an taigh.

Thuirt an coineanach, "_____ an taigh connlaich _____ sgoinneil.

"Is _____ leam do _____ beag," thuirt an cat.

am faod	uabhasach	ro mhòr	faodaidh
tighinn	sibh	tuitidh	taigh

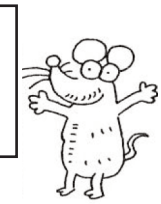

Thuirt an luch, " _____ an coineanach, an cat agus an cù _____ a-steach?"

Ach an uair sin thuirt am madadh-allaidh, "_____ mi tighinn a-steach?"

"Chan fhaod! Tha thu _____ _____," thuirt an luch, an coineanach, an cat agus an cù.

Sgil: A' leughadh le tuigse – a' lìonadh bheàrnan
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus tagh na facail cheart airson na seantansan a chrìochnachadh. An uair sin, inns dè thachair nuair a dh'fhàs am madadh-allaidh crosta.

Ainm: _____

Sgrìobh na facail.

r	p	s	u	a
d	o	r	a	s
n	c	m	g	u
o	a	d	p	o

_____

_____

g	b	n	t	o	u	c	d
r	t	o	i	g	h	u	e
f	n	l	g	d	p	g	h
l	u	c	h	r	l	i	o
m	i	b	i	s	b	r	s
c	h	u	n	n	a	i	c
r	s	g	n	h	m	c	a

_____

_____

_____

_____

n	o	a	m	e	b	h	i	u
t	p	g	u	c	g	m	l	r
b	a	l	l	a	c	h	a	n
s	r	r	g	p	o	t	c	f
g	c	p	c	a	t	a	l	t
e	s	a	h	b	l	h	g	p

_____

_____

_____

f	r	d	e	l
p	m	h’	b	i
s	h	è	i	d
o	b	i	t	n
h	c	g	l	r
u	e	h	d	h

_____

_____

An Taigh Connlaich

Sgil: Ag aithneachadh fhacal às an stòraidh
Stiùireadh: Lorg na facail. Cuir stràc tro gach fear a gheibh thu agus sgrìobh e an uair sin.

Ainm:

Maids na seantansan ri na dealbhan.

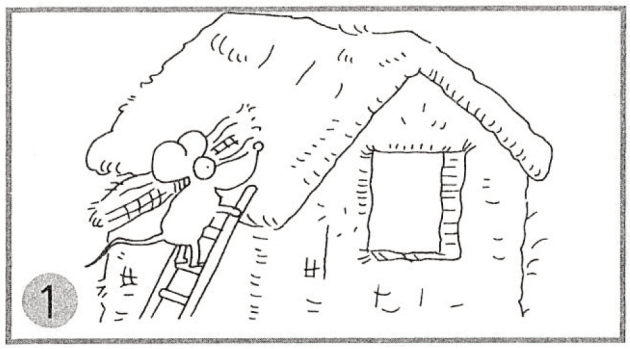

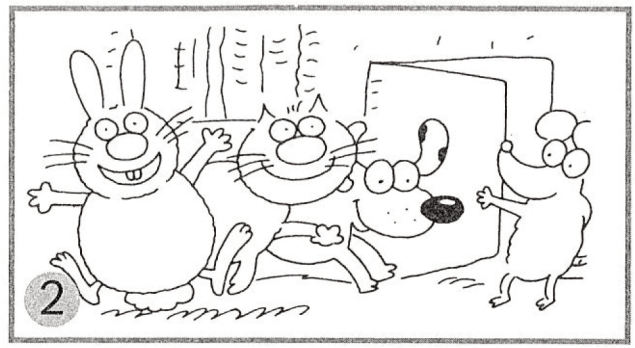

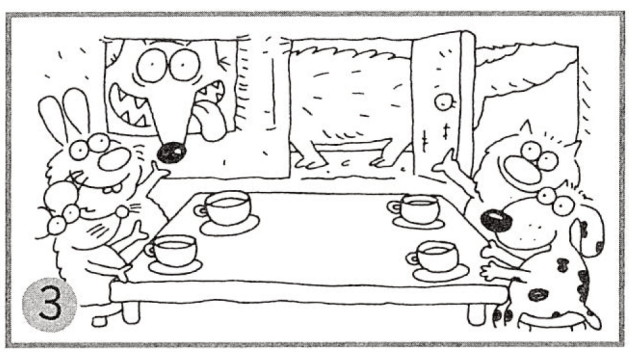

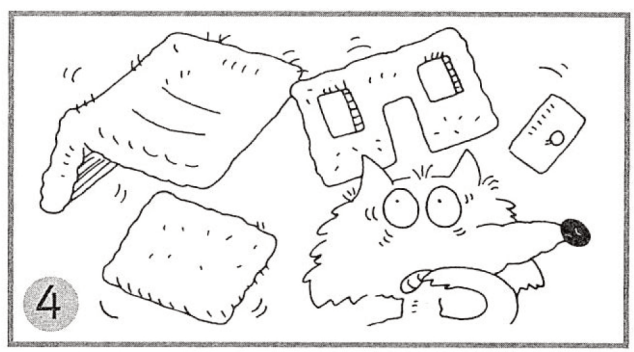

"Am faod mi tighinn a-steach?"
thuirt am madadh-allaidh.

Thàinig coineanach, cat agus cù gu taigh na lucha.

Thog luch bheag taigh connlaich.

Shèid agus shèid am madadh-allaidh agus thuit taigh na lucha.

5

Dèan dealbh airson seantans 5.

Thuirt an luch,
"Nì sinn taigh le breigichean."

5

An Taigh Connlaich

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Coimhead air na dealbhan. Leugh na seantansan. Cuir àireamh air gach seantans a' maidseadh nan dealbh ceart. An uair sin, dèan dealbh airson seantans 5. Geàrr a-mach iad, ma thogras tu.

Ainm:

Ceartaich na facail cheàrr.

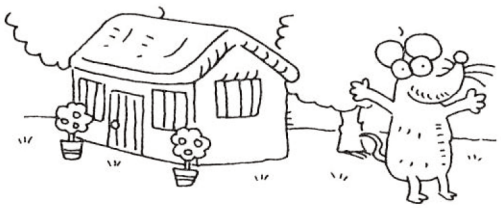

Uair bha siud bhog luch taigh connlaich thog

Thàinig coineanach, cù agus cat, agus chunnaig iad an taigh. _____

Ach an uair sin thinig madadh-allaidh mòr _____

Am faod mi tughinn a-steach?" thuirt e. _____

"Chan fhaod!" thuirt an luch. "Tha thu ro bhòr." _____

Bha am madadh-allaidh uabhasach crosta agus shod e agus shod e air an taigh. _____

"Dè nì sinn a-nus?" thuirt an coineanach, an cat agus an cù. _____

"Nì minn taigh le breigichean," ars an luch. _____

An Taigh Connlaich

Sgil: A' leughadh airson tuigse; litreachadh
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus cuir stràc fo na facail anns a bheil mearachd. Sgrìobh am facal ceart air an loidhne.

Ainm:

Dèan facail.

connlach

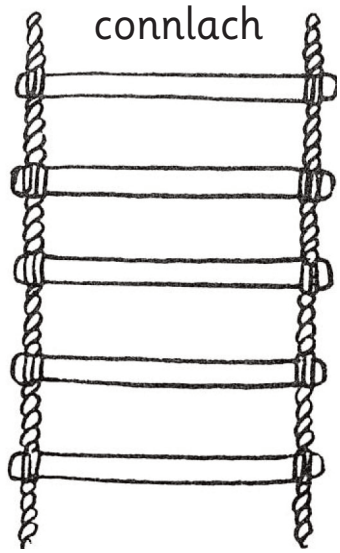

ballachan

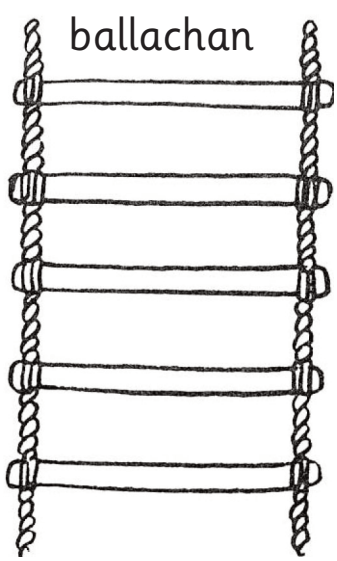

coineanach

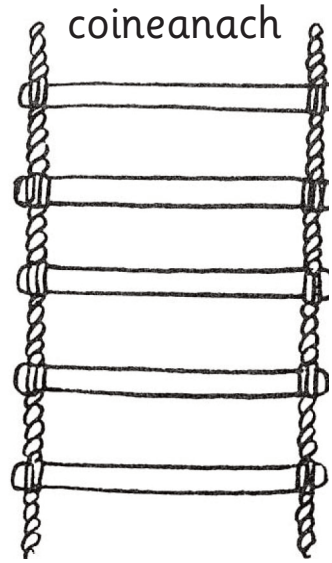

An Taigh Connlaich

Sgil: Litreachadh
Stiùireadh: Seall air na litrichean san fhacal mhòr. Dèan facail eile le na litrichean. Faodaidh tu litrichean eile a chleachdadh ma dh'fheumas tu.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

luch coineanach cù taigh

cat

ballachan

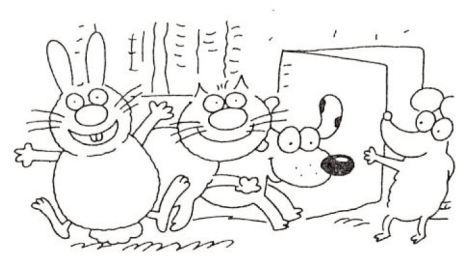

madadh-allaidh

mullach

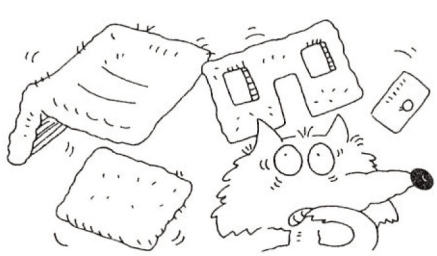

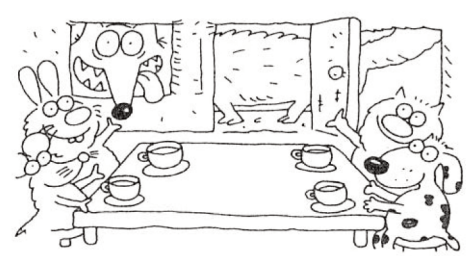

poca breigichean connlach doras

An Taigh Connlaich

Sgil: A sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Leugh na facail agus cleachd iad gus do chuideachadh a' sgrìobhadh dè thachair. An uair sin, sgrìobh do stòraidh fhèin nad leabhar.

Ainm:

Geama Fhacal

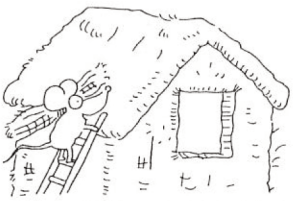

Tòisich

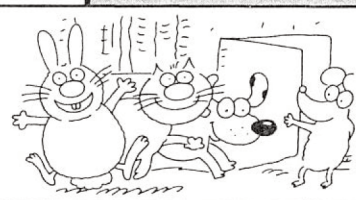

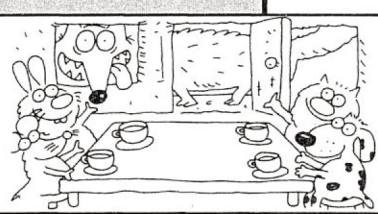

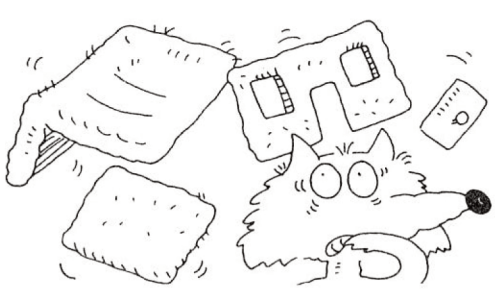

Dhachaigh

An Taigh Connlaich

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

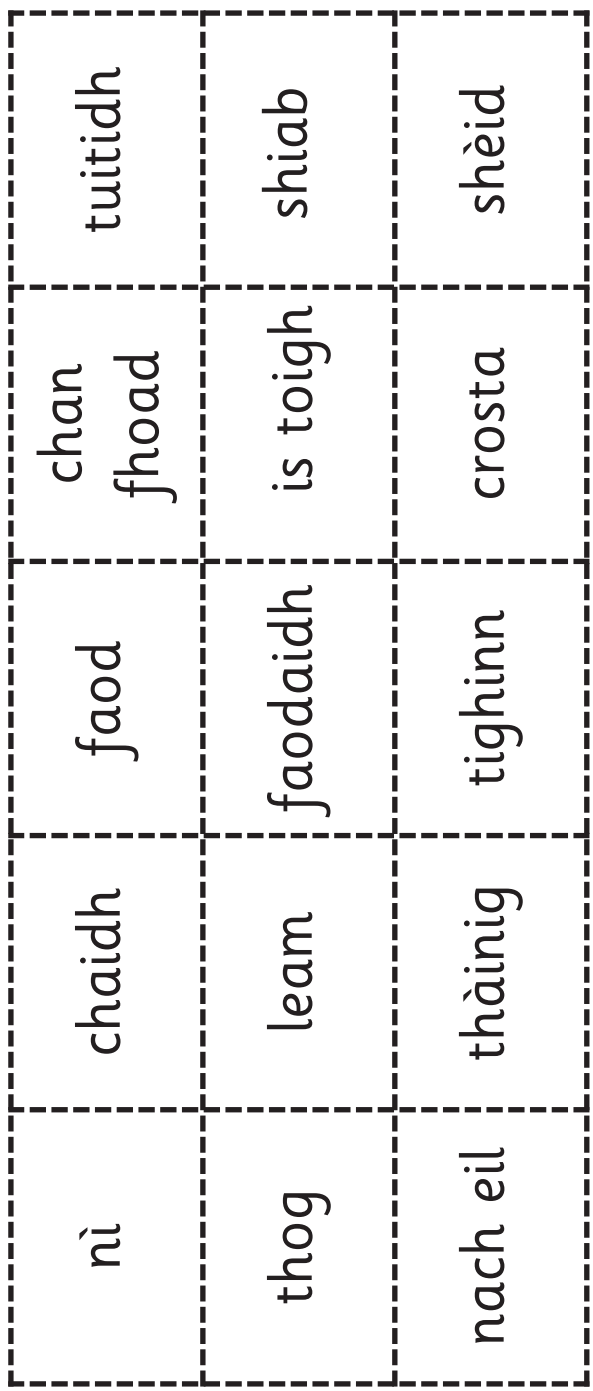
tuitidh
shiab
shèid
chan fhoad
is toigh
crosta
faod
faodaidh
tighinn
chaidh
leam
thàinig
nì
thog
nach eil

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
ballachan		agam		crosta	
breigichean		a-steach		sgoinneil	
cat		chan fhaod		uabhasach	
coineanach		chuir			
connlaich		dheth			
cù		faodaidh			
doras		nach eil			
luch		shèid			
madadh-allaidh		shiab			
mullach		stad			
poca		thog			
taigh		tighinn			
thaigh		tuitidh			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

An Taigh Connlaich

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 5

An t-Isean Lachdann

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Lìon na builgeanan-còmhraidh.**
   Sgil: A' leughadh agus a' sgrìobhadh fhacal as aithne dhuibh

3. **Cuir ea anns gach beàrn. Sgrìobh seantans.**
   Sgil: A' cleachdadh nam fuaimreagan **ea**

4. **Cleachd am fuaim ò.**
   Sgil: A' cleachdadh an fhuaim **ò**

5. **Cleachd am fuaim ui.**
   Sgil: A' cleachdadh an fhuaim **ui**

6. **Lean slighe nam facal.**
   Sgil: Ag aithneachadh **ch** aig toiseach agus **ch** aig deireadh fhacal

7. **Ag aithneachadh nn le consain.**
   Sgil: Am fuaim **nn**

8. **Cleachd buadhairean.**
   Sgil: A' cleachdadh bhuadhairean

9. **Lorg na facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal; a' dèanamh fhacal

10. **Cuir crìoch air na seantansan.**
    Sgil: A' leughadh le tuigse – a' lìonadh bheàrnan

11. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
    Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

12. **Dè thachair anns an stòraidh?**
    Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

13. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

14. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

15. **A' Measadh Fhacal**

An t-Isean Lachdann

Ainm:

Litrich.

	buidhe	isean	airson	còmhla
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	theich	chan e	chluich	rium
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lìon na builgeanan-còmhraidh.

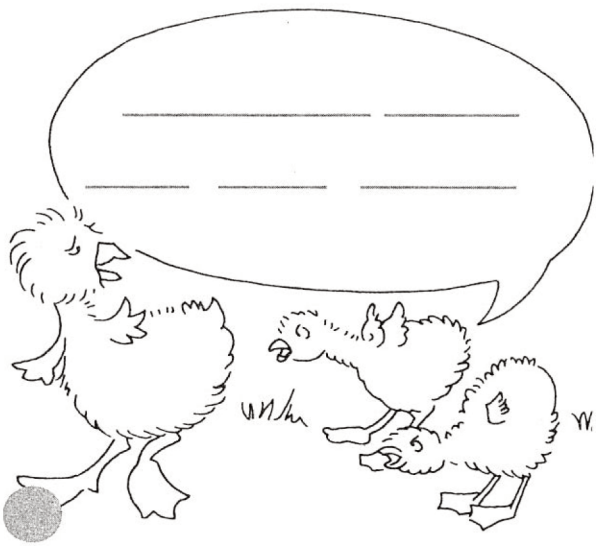

"Teich às a seo. Teich!" thuirt na h-iseanan tunnaig.

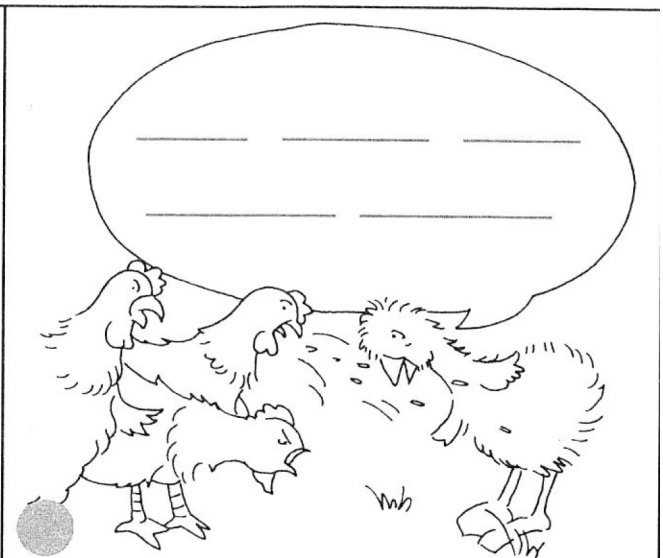

"An cluich sibh còmhla rium?" thuirt Isean Lachdann.

"Nach tu tha brèagha," thuirt Isean Lachdann.

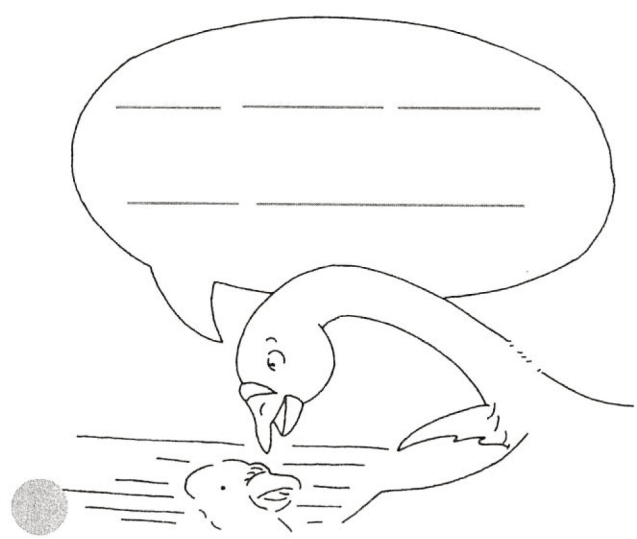

"'S e eala a tha annam!" thuirt an eala.

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' leughadh agus a' sgrìobhadh fhacal as aithne dhaibh
Stiùireadh: Leugh an seantans fo gach dealbh agus an uair sin sgrìobh anns na builgeanan-còmhraidh.

Ainm:

Cuir **ea** anns gach beàrn. Sgrìobh seantans.

i	s			n

c			r	c

s	t			c	h

s			d	a

		l	a

c			n	n

f			n	s	a

		r	r	a	c	h

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' cleachdadh nam fuaimreagan **ea**
Stiùireadh: Cuir **ea** anns gach facal. Sgrìobh na facail ann an seantans.

Ainm:

Cleachd am fuaim **ò.**

br__nach _____

l__n _____

c__mhla _____

Leum Isean Lachdann dhan l____ còmhla ri na tunnagan.

An uair sin bha Isean Lachdann uabhasach br_____ h.

“An cluich sibh c_____la rium?” thuirt Isean Lachdann.

Dèan facail eile le ò.

_____r _____

b__rd _____

sp__rs _____

_____rd _____

An t-Isean Lachdann

Sgil: A’ cleachdadh an fhuaim **ò**
Stiùireadh: Cuir **ò** anns gach beàrn anns na facail. Can na facail ag èisteachd ris an fhuaim **ò** fhada. Sgrìobh na facail an uair sin. Dèan facail eile le **ò.**

Ainm:

Cleachd am fuaim **ui**.

t	h			t

_____

c			d	e	a	c	h	d

_____

t	h			r	t

_____

c	l			c	h

_____

		s	g	e

_____

Lìon na beàrnan anns na seantansan.

Shèid am madadh-allaidh agus __ ___ __ ___ ___ an taigh connlaich.

"Tha thusa brèagha __ ___ __ ___ ___ __ ___ __ __ ," ars an eala.

"Cha e tunnag a th' annad," __ ___ __ ___ __ ___ na tunnagan.

"An ___ ___ ___ ___ ___ __ sibh còmhla rium?"ars Isean Lachdann.

Shrad na tunnagan ___ ___ ___ ___ _ air Isean Lachdann.

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' cleachdadh an fhuaim **ui**
Stiùireadh: Lìon na beàrnan le **ui** agus leugh na facail. Sgrìobh na facail. An uair sin, sgrìobh na facail a-rithist anns na seantansan.

Ainm:

Lean slighe nam facal.

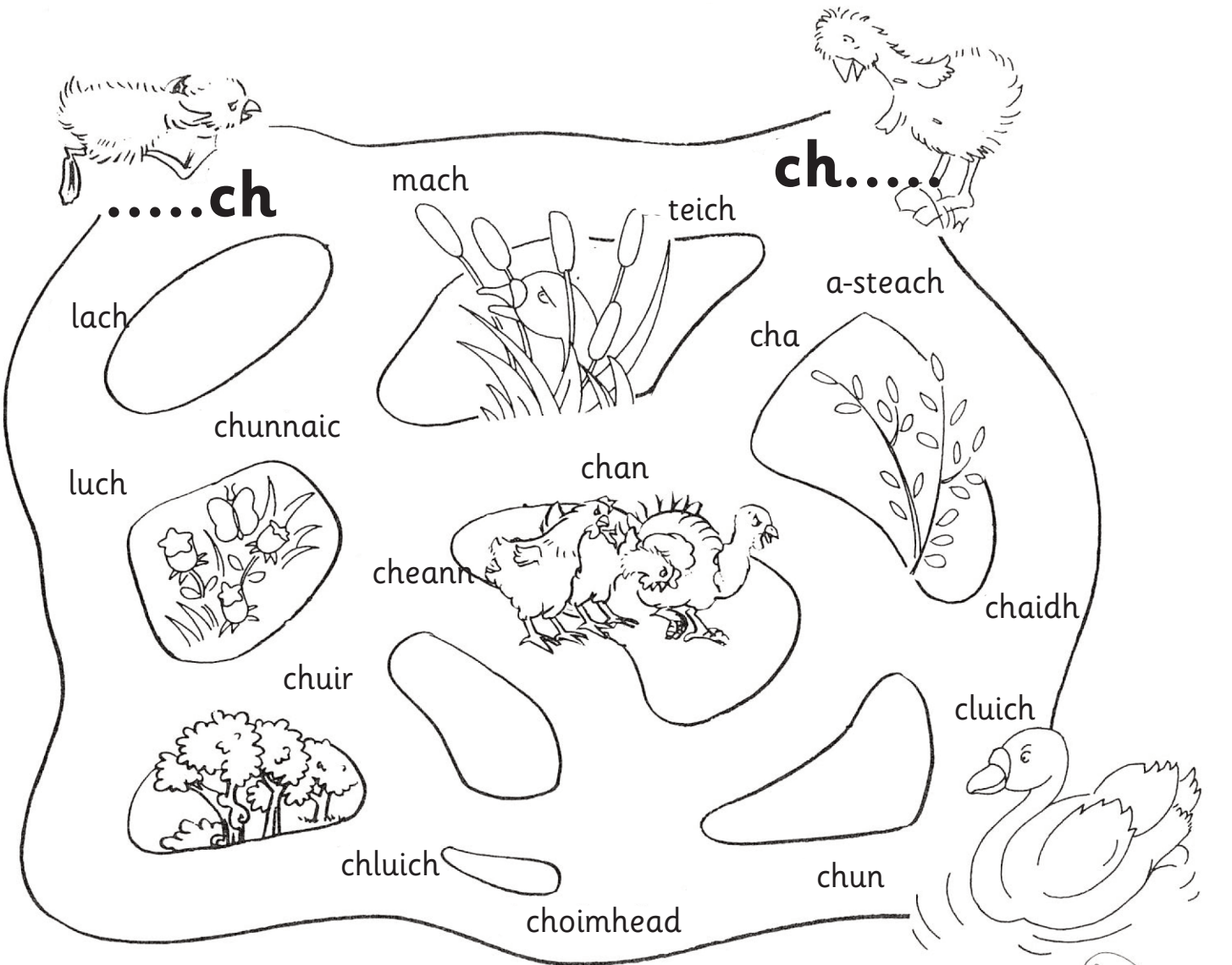

...ch

_____ _____

_____ _____

_____

_____

ch...

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____

An t-Isean Lachdann

Sgil: Ag aithneachadh **ch** aig toiseach agus **ch** aig deireadh fhacal
Stiùireadh: Lean slighe ...**ch** agus **ch**...
An uair sin, cuir na facail dha na colbhan ceart.

Ainm:

Ag aithneachadh **nn** le consain.

annad lachdann connlach gunna

tunnag ceann anns seann

chunnaic rann sinn

ann	onn	inn	eann	unn

An t-Isean Lachdann

Sgil: Am fuaim **nn**
Stiùireadh: Canaibh na facail ag èistachd ris an fhuaim **nn** agus comharraich mar a tha e eadar-dhealaichte bho **n** leis fhèin.
An uair sin, cuiribh na facail dha na roinnean ceart a rèir na fuaimreig a tha còmhla riutha.

Ainm:

Cleachd buadhairean.

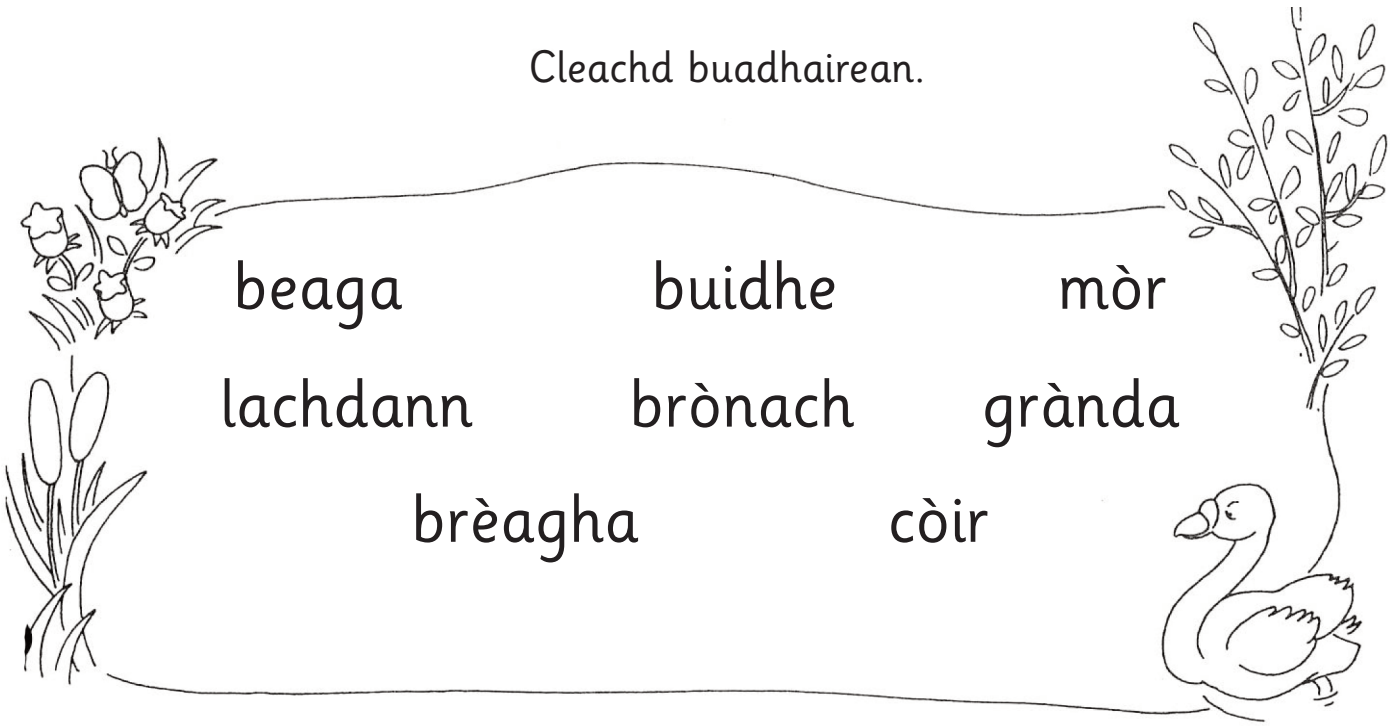

beaga buidhe mòr

lachdann brònach gràndа

brèagha còir

iseanan eala cearcan

_____ _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____ _____

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' cleachdadh bhuadhairean

Stiùireadh: Dèanaibh còmhradh mu na buadhairean a tha nochdadh san stòraidh co-cheangailte ri na diofar charactaran. Cuir buadhairean freagarrach còmhla ri na facail gu h-àrd. Faodar an cleachdadh barrachd air aon uair. Smaoinich air feadhainn eile.

Ainm:

Lorg na facail.

iseanan beaga tunnag leum sibh

i	s	e	a	n	a	n
d	b	e	a	g	a	g
t	u	n	n	a	g	b
s	t	e	l	e	u	m
s	i	b	h	r	c	a

_____

_____

_____

_____

_____

Dèan facail.

l	a	c	h	d	a	n	n

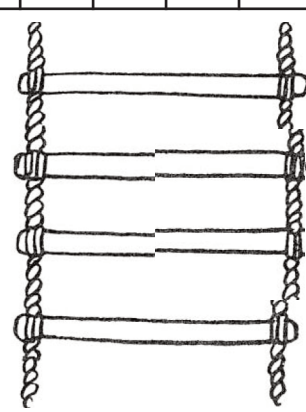

i	s	e	a	n	a	n

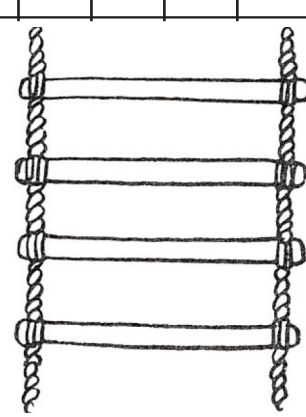

An t-Isean Lachdann

Sgil: Ag aithneachadh fhacal; a' dèanamh fhacal
Stiùireadh: Seall air a' chliath. Lorg na facail a tha gu h-àrd. Cuir stràc tro gach facal a lorgas tu. Sgrìobh am facal. Dèan facail bheaga le na litrichean anns na facail mhòra.

Ainm:

Cuir crìoch air na seantansan.

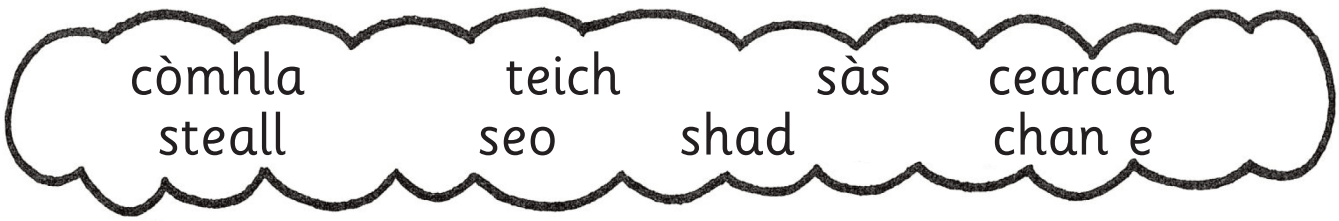

Thuirt Mamaidh Tunnag, “ _____ ____ isean tunnaig a th’ annad.”

Thuirt na h-iseanan, “ _____ às a _____.”

Bha Isean Lachdann airson cluich _____ ri na tunnagan ach _____ iad uisge air.

Chunnaic Isean Lachdann na _____ agus _____ iad gràn air.

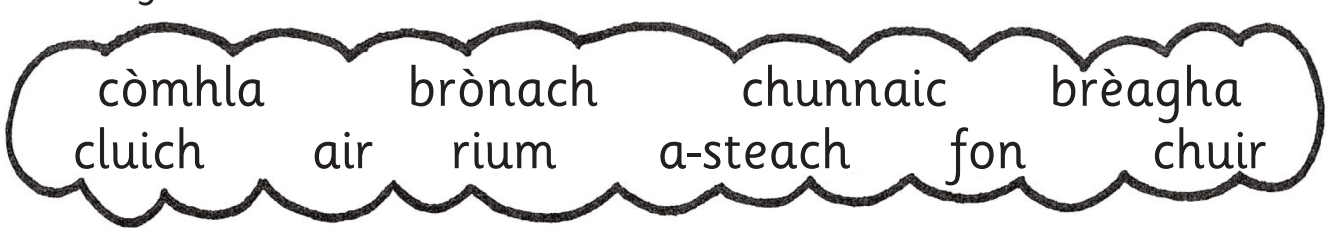

Thuirt Isean Lachdann ri na cearcan Frangach, “An _____ sibh còmhla _____?”

Ruith e _____ fheansa agus _____dhan t-seada.

Bha Isean Lachdann _____ agus _____ e a cheann fo a sgèith.

An t-Isean Lachdann

Sgil: A’ leughadh le tuigse – a’ lìonadh bheàrnan
Stiùireadh: Leugh na seantansan agas tagh na facail cheart airson na beàrnan a lìonadh. An uair sin, inns dè thachair aig deireadh na sgeòil.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

1 Uair bha siud bha Mamaidh Tunnag ann le iseanan beaga buidhe.

Thàinig Isean Lachdann a-mach às an t-seada.
Choimhead e anns an uisge.
"'S e eala a th' annam," thuirt e.

Thuirt na h-iseanan tunnaig,
"Teich às a seo, Isein Lachdainn."

Chunnaic Isean Lachdann na cearcan.
"Chan e cearc a tha annad," thuirt na cearcan.
agus shad iad gràn air.

Bha aon isean ro mhòr.
"Chan e isean tunnaig a tha annad," thuirt Mamaidh Tunnag.

Theich Isean Lachdann fon fheansa
agus chaidh e dhan t-seada.

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart. Cuir dath air an dealbh.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

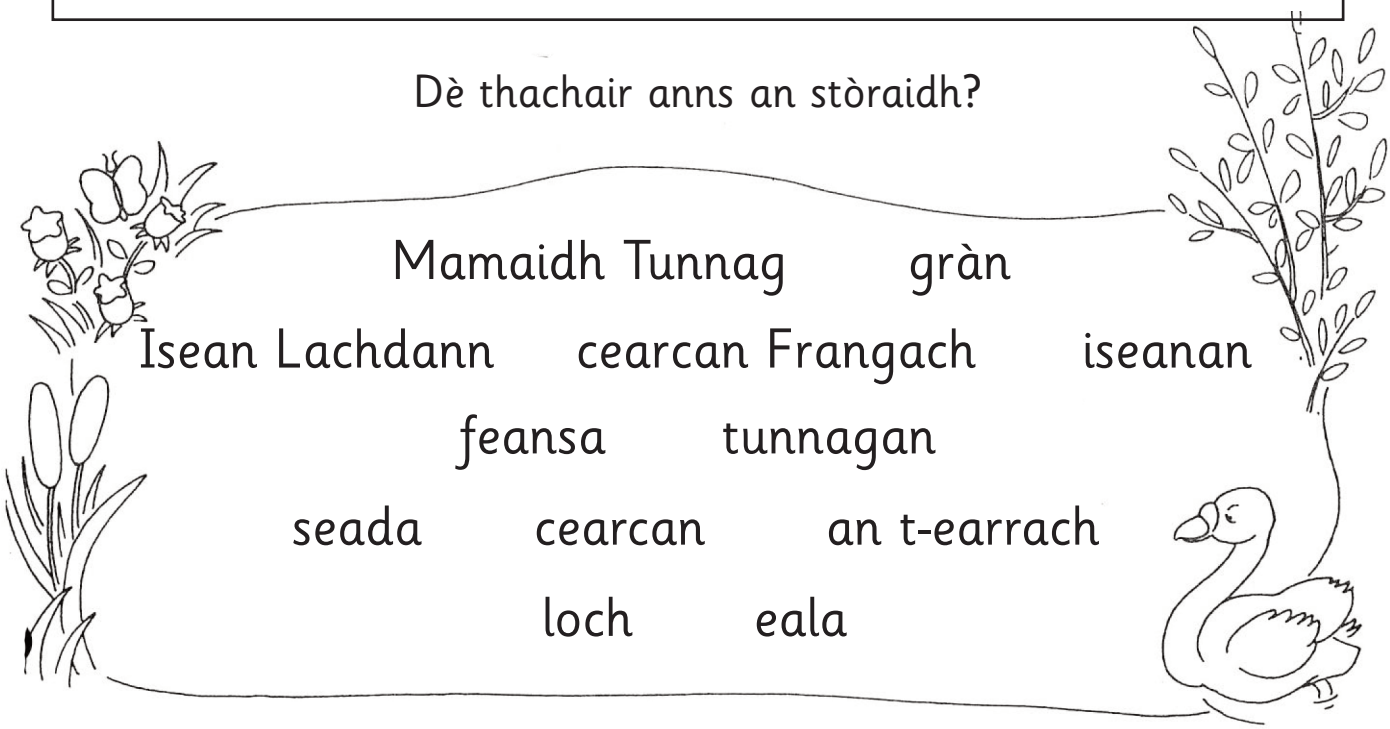

Uair bha siud _____

_____

_____

_____

An uair sin _____

_____

_____

_____

Às dèidh sin _____

_____

_____

_____

An t-Isean Lachdann

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh dè thachair anns an stòraidh. An uair sin, coimhead air na facail agus cleachd cuid dhiubh airson do stòraidh fhèin a sgrìobhadh.

Ainm:

Geama Fhacal

Tòisich

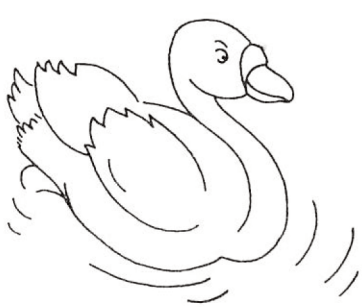

Dhachaigh

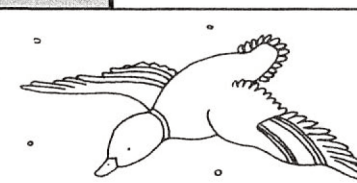

An t-Isean Lachdann

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

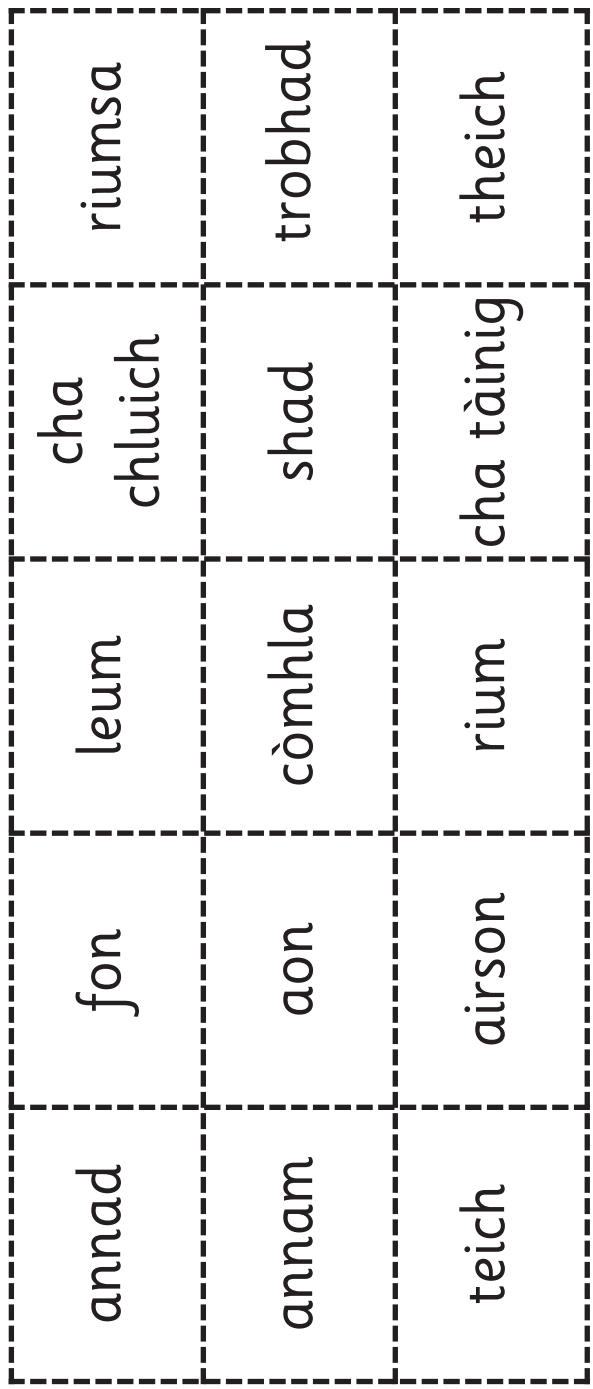
riumsa
trobhad
theich
cha chluich
shad
cha tàinig
leum
còmhla
rium
fon
aon
airson
annad
annam
teich

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a cheann		a tha annam		brèagha	
a sgiath		a tha annad		brònach	
eala		às		buidhe	
an t-earrach		cha chluich		lachdann	
an t-Isean Lachdann		cluich		ro ghrànda	
cearc		còmhla			
cearc Fhrangach		falbh			
creutair		iarraidh			
dhan t-seada		leam			
eala		sgèith			
fheansa		ruith			
gràn		shnàmh			
na h-iseanan		steall			
tunnag		teich			
tunnaig		trobhad			
uisge		a-steach			
		sgèith			
		shad			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

An t-Isean Lachdann

Heinemann Storyworlds
Ìre 5

Saoghal Guanach

An Caisteal Seunta

Saoghal Guanach
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreacheadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse

3. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse

4. **Cuir ann an litir mu deireadh.**
   Sgil: Fuaimneachadh – litir deiridh

5. **Cuir ann na litrichean a tha dhìth.**
   Sgil: Litreachadh

6. **Cuir crìoch air na facail gu h-ìosal.**
   Sgil: Ag aithneachadh lide deiridh ann am facail às an stòraidh

7. **Cuir ann buadhair.**
   Sgil: A' cleachdadh bhuadhairean

8. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

9. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

10. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

11. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

12. **A' Measadh Fhacal**

An Caisteal Seunta

Ainm:

Litrich.

	aig	crosta	sgèith	sibh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	thairis	chaidh	leamsa	ithidh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

An Caisteal Seunta

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

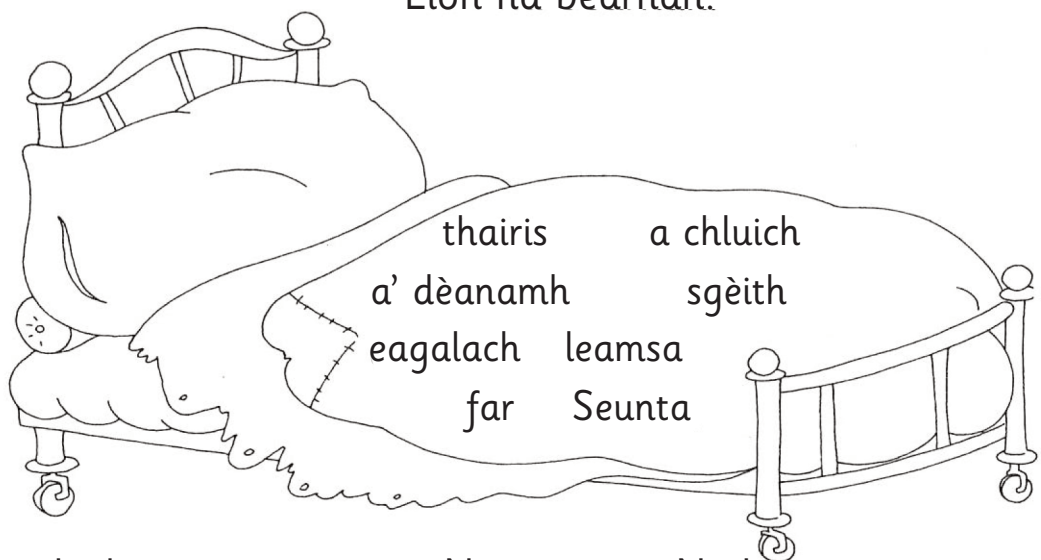

Aon latha_____ Nesta agus Ned air falbh _____ aig a' Chaisteal Sheunta.

Bha damhain-allaidh_____ lìon aig a' Chaisteal Sheunta.

"Nach e an caisteal seo tha _____," thuirt Ned.

Leum Nesta _____ an tùir.

Sgèith Nesta agus Ned _____air a' bhalla.

"Is toigh _____ an Caisteal _____," thuirt Nesta.

Sgil: A' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Coimhead air ais air an stòraidh. An uair sin, cuir crìoch air na seantansan le na facail anns an leabaidh gu h-àrd.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

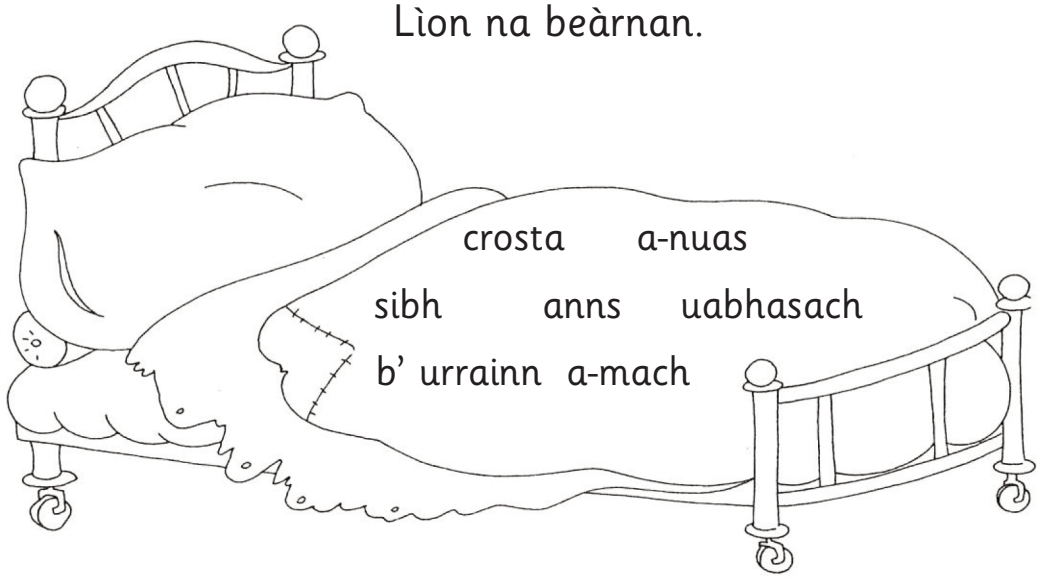

Thàinig Ned _____ air leabaidh mhòr.

Bha an Dràgon Mòr Dona _____ an leabaidh.

Bha an Dràgon _____ an uair sin.

"Ithidh mi _____," thuirt an Dràgon.

Sgèith Nesta agus Ned _____ tron uinneig.

Ach cha _____ dhan Dràgon sgèith a-mach.
Bha e ro mhòr.

Choimhead Mamaidh air Nesta agus Ned.
Bha i _____ crosta.

Sgil: A' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Coimhead air ais air an stòraidh. An uair sin, cuir crìoch air na seantansan le na facail anns an leabaidh gu h-àrd.

Ainm:

Cuir ann an litir mu deireadh.

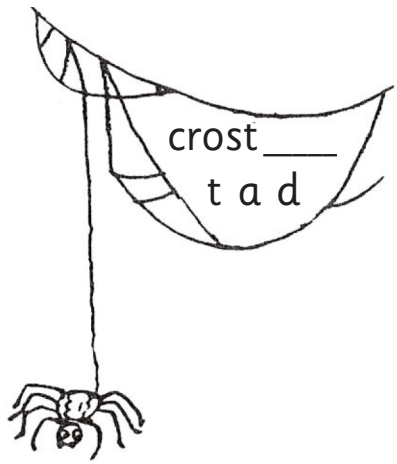

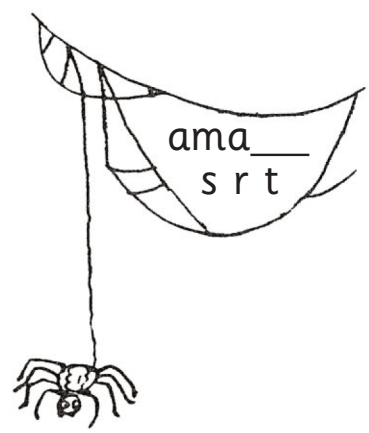

An Caisteal Seunta

Sgil: Fuaimneachadh – litir deiridh.
Stiùireadh: Coimhead air na facail agus tagh an litir cheart airson crìoch a chur air gach facal. Dèan seantansan nad leabhar a' cleachdadh cuid dhe na facail.

Ainm:

Cuir ann na litrichean a tha dhìth.

Aon latha sgei___ Nesta agus N ___d chun
a' Chaisteil Sheunta.

Bha damhain-allaidh an sin a' ___èana_____ lìon.

Bha ialt ____ an mòra a_____cuideachd.

"Tha an caisteal s _____ eagal_____," thuirt Ned.

Sg_____ th Nesta agus Ned thair_____ air balla.

Bha Dràgon Mòr cr _____ sta anns an l_____ baidh.

"Ith_____ mi sibh," thuirt an Dr_____ gon Mòr Dona.

Sgil: Litreachadh
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Coimhead air na facail far a bheil litrichean a dhìth. Obraich a-mach dè am facal a tha ann agus cuir ann na litrichean a tha dhìth.

Ainm:

Cuir crìoch air na facail gu h-ìosal.

dràg_____ _____

ialtag_____ _____

eagal_____ _____

caist _____ _____

leab_____ _____

tal_____ _____

fosgail_____ _____

Sgil: Ag aithneachadh lide deiridh ann am facail às an stòraidh
Stiùireadh: Coimhead air na facail agus lorg an lide ceart airson crìoch a chur air gach facal. Sgrìobh am facal le bhith a' cuir ainmear roimhe no buadhair às a dhèidh.

Ainm:

Cuir ann buadhair.

dràgon_____

damhain-allaidh_____

lìon _____

leabaidh _____

Caisteal _____

tùr _____

Sgrìobh seantansan.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

An Caisteal Seunta

Sgil: A' cleachdadh bhuadhairean
Stiùireadh: Bruidhnibh air buadhairean freagarrach airson nam facal gu h-àrd. Cuiribh feadhainn eile ris an liosta. An uair sin, cleachd iad ann an seantansan.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

Aon latha sgèith Nesta agus Ned air falbh a chluich aig a' Chaisteal Sheunta.

Sgèith Nesta agus Ned thairis air balla.

Thàinig iad a-nuas air leabaidh an dràgoin.

Sgèith iad a-steach air an uinneig.

"Nach e an caisteal seo a tha eagalach," thuirt Ned.

Ithidh mi sibh," thuirt art Dràgon Mòr Dona.

Sgèith Nesta agus Ned a-mach tron uinneig agus air ais gu Mamaidh.

.

An Caisteal Seunta

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Nesta

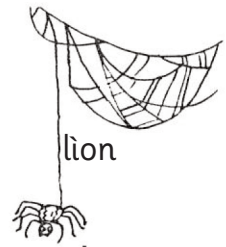

lìon

damhain-allaidh

leabaidh

Ned

Mamaidh

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Dràgon Mòr

ialtagan

uinneag

balla

amar

tùr

An Caisteal Seunta

An Caisteal Seunta

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

Stiùireadh: Leugh na facail agus cleachd iad airson do chuideachadh a' sgrìobhadh dè thachair. Nad leabhar dèan do stòraidh fhèin stèidhichte air na facail gu h-àrd.

Ainm:

Geama Fhacal

Tòisich

Dachaigh

An Caisteal Seunta

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

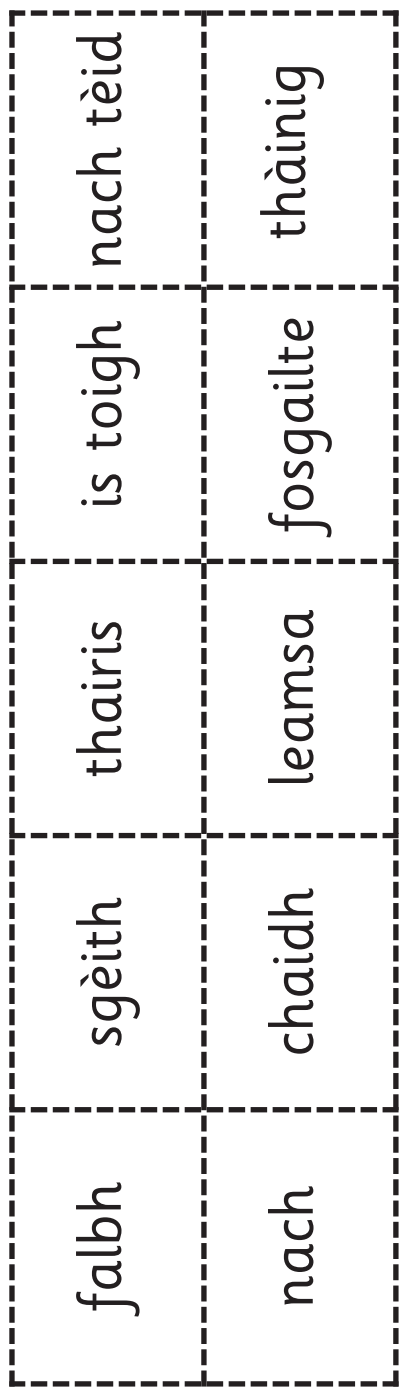
nach tèid
thàinig
is toigh
fosgailte
thairis
leamsa
sgèith
chaidh
falbh
nach

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' Chaisteal Sheunta		a' dèanamh		dona	
amar		a chluich		fosgailte	
balla		cha b' urrainn		eagalach	
caisteal		cuideachd			
dhamhan-allaidh		falbh			
dhachaigh		far			
dhràgon		leamsa			
ialtagan		leum			
leabaidh		snag			
lìon		splais			
talamh		thairis			
tùr		tron			
tùir					
uinneag					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

An Caisteal Seunta

Am ball-sneachda mòr

Saoghal Guanach
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Maids na litrichean.**
   Sgil: Fiosrachadh mun aibidil – litrichean beaga agus mòra

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Lorg na facail agus sgrìobh na facail.**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

4. **Sgrìobh na facail.**
   Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh

5. **Cuir ann na litrichean a tha dhìth.**
   Sgil: Fuaimneachadh; fuaim meadhain ann am facail às an stòraidh

6. **Ceangail ch ri deireadh nam facal. Sgrìobh na facail a rinn thu.**
   Sgil: Fuaimneachadh – **ch** ann am facail

7. **Dèan facail.**
   Sgil: A' dèanamh fhacal

8. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

9. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

10. **Geama Fhacal.**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

11. **Geama Fhacal.**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

12. **A' Measadh Fhacal**

Am ball-sneachda mòr

Ainm:

Maids na litrichean.

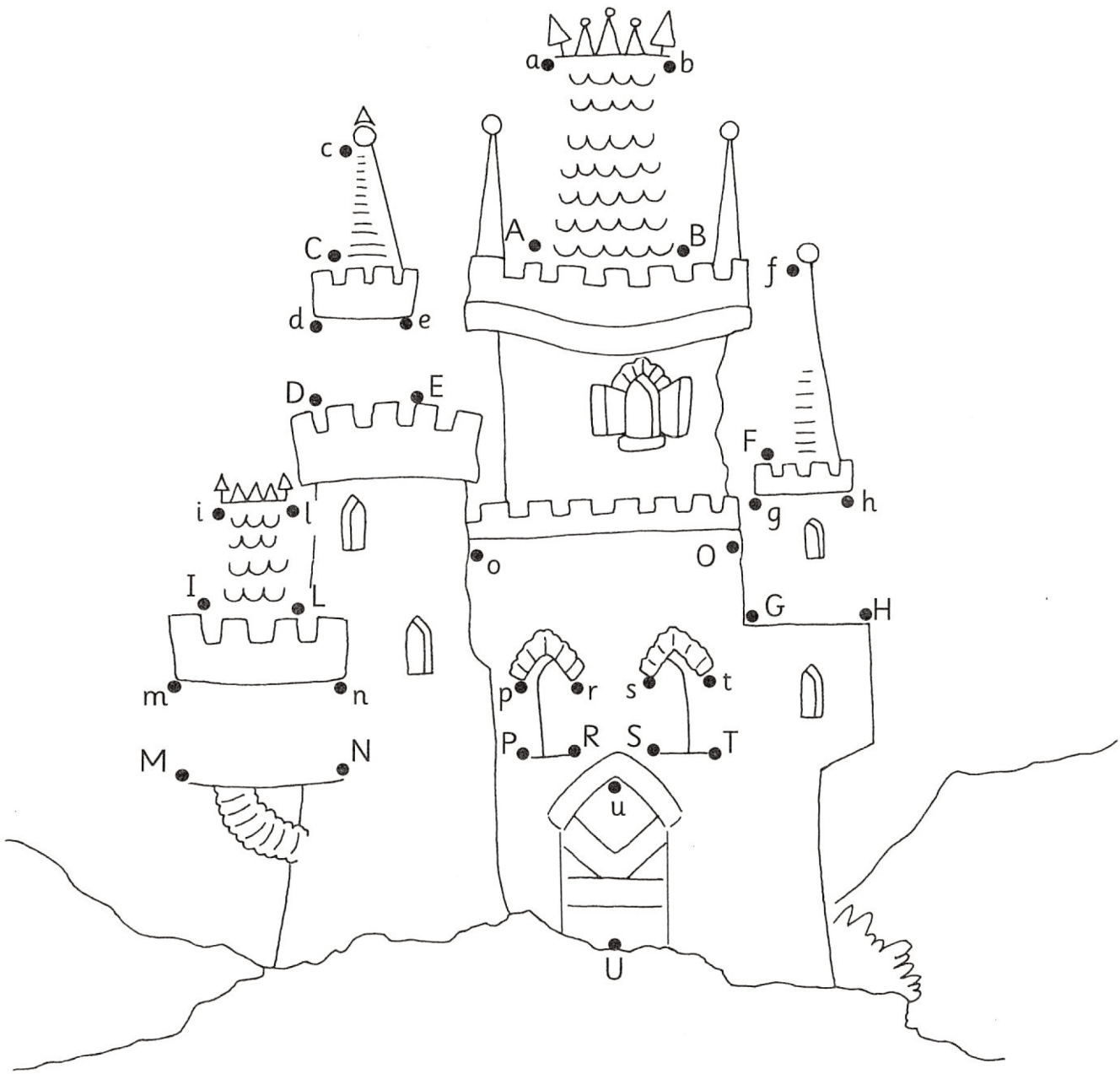

A B _____ D _____ F _____ H _____

L _____ N _____ P _____S _____ U

Am ball-sneachda mòr

Sgil: Fiosrachadh mun aibidil - litrichean beaga agus mòra

Stiùireadh: Cuir stràc a' ceangal gach litir bheag ris an litir mhòir agus cuir crìoch air an dealbh. An uair sin, lìon a-steach na litrichean a tha dhìth às an aibidil.

Ainm:

Litrich.

	iad	sìos	chuir	dhan
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	siud	feumaidh	rinn	roilig
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Am ball-sneachda mòr

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm: _____

Lorg na facail agus sgrìobh na facail.

rinn chuir agus thuirt sgèith chunnaic

r	a	g	u	s	r	u	o
c	h	u	n	n	a	i	c
a	a	m	h	r	i	n	n
s	c	h	u	i	r	t	a
p	t	h	u	i	r	t	h
e	s	g	è	i	t	h	b

_____
_____
_____
_____
_____
_____

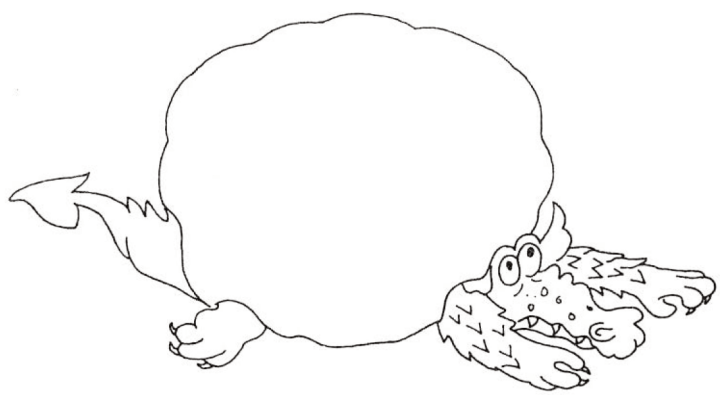

thairis siud cuidich crosta sibh thuit

c	r	o	s	t	a	e
t	h	a	i	r	i	s
m	i	s	i	u	d	h
c	u	i	d	i	c	h
f	d	a	s	i	b	h
s	t	h	u	i	t	r

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Am ball-sneachda mòr

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Lorg am facal air gach loidhne. An uair sin, sgrìobh e air an loidhne.

Ainm:

Sgrìobh na facail.

Tha mi mòr.

Tha mi dona.

Is mise_____

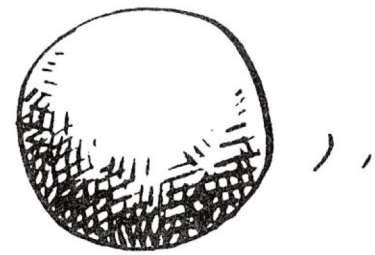

ball-sneachda mòr

Granaidh

Dràgon

Bha mi anns an uaimh.

Dh'eìgh mi, "Cuidich mi!

Cuidich mi!"

Is mise_____

Chaidh sinn chun a' Chaisteil Sheunta.

Chunnaic sinn Dràgon Mòr Dona.

Is sinne _____ agus _____

Dràgon Mòr Dona

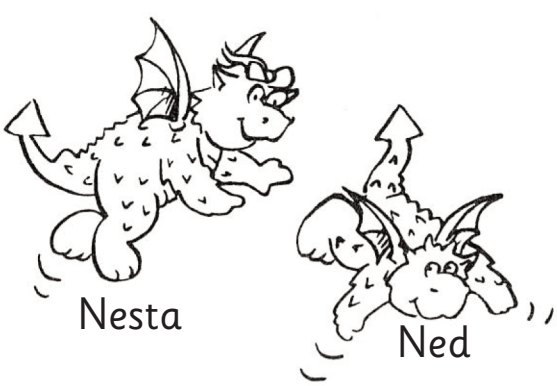

Nesta

Ned

Tha mi geal agus cruinn.

Roilig mi sìos an cnoc.

Is mise

_____

Am ball-sneachda mòr

Sgil: A' mìneachadh fiosrachadh

Stiùireadh: Leugh an tòimhseachan agus sgrìobh am facal a tha dhith.

Ainm:

Cuir ann na litrichean a tha dhìth.

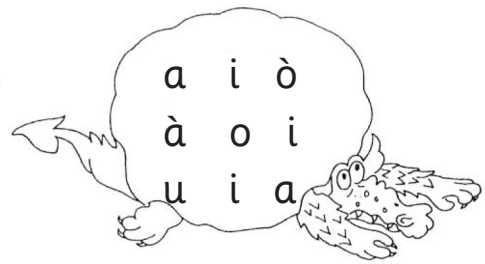

dr___ gon	m r	s___bh
_____	_____	_____
b___ ll	s___ nn	cr___sta
_____	_____	_____
n___ch	ch___n	a___r
_____	_____	_____

Sgrìobh seantansan.

_____

_____

_____

_____

Am ball-sneachda mòr

Sgil: Fuaimneachadh; fuaim meadhain ann am facail às an stòraidh
Stiùireadh: Seall air na facail. Tagh an litir cheart às an dealbh airson meadhan gach facail. Sgrìobh na facail. An uair sin, cleachd cuid dhe na facail ann an seantansan.

Ainm:

Ceangail **ch** ri toiseach nam facal.

Sgrìobh na facail a rinn thu.

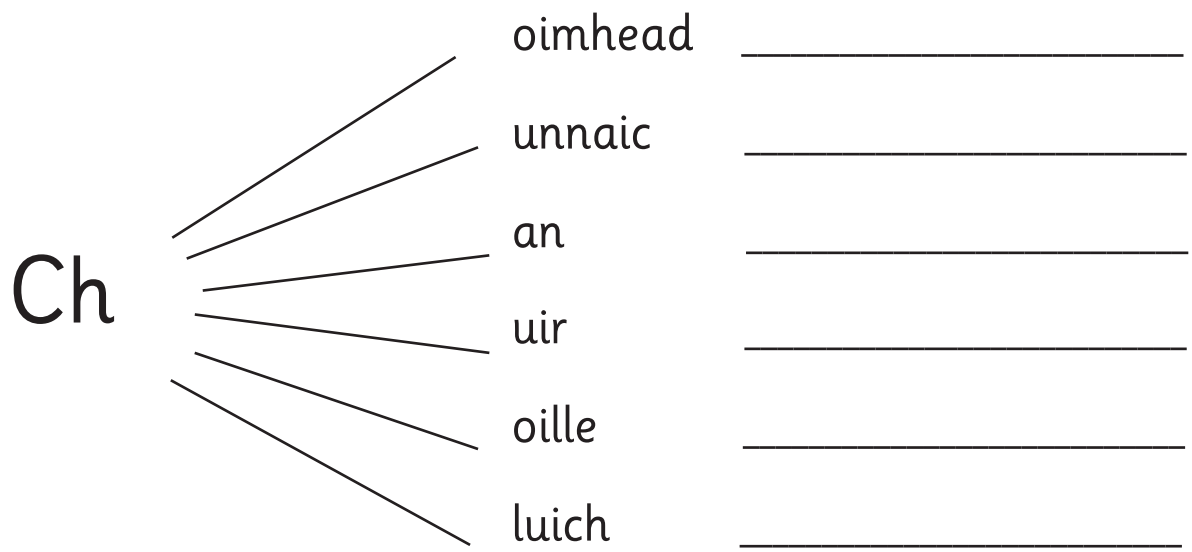

Cuir loidhne fo gach facal anns am faic thu **ch.**

Bha sneachda mòr air a' Chaisteal Sheunta agus anns a' Choille Chiar.

Chaidh Nesta agus Ned a choimhead air Granaidh.

Choimhead Nesta agus Ned sìos.

Chunnaic iad Granaidh anns an uaimh.

Chuir an Dràgon Mòr Dona ball-sneachda dhan uaimh.

"Chan fhaigh Granaidh às an siud," thuirt an Dràgon.

Chuidich Nesta agus Ned Granaidh.

Chaidh am ball-sneachda car mu char sìos an cnoc.

An uair sin sgèith iad air falbh a chluich san t-sneachda.

Am ball-sneachda mòr

Sgil: Fuaimneachadh - **ch** ann am facail
Stiùireadh: Ceangail **ch** ri toiseach nam facal. Sgrìobh na facail a rinn thu. An uair sin, cuir loidhne fo gach facal anns am faic thu **ch.**

Ainm:

Dèan facail.

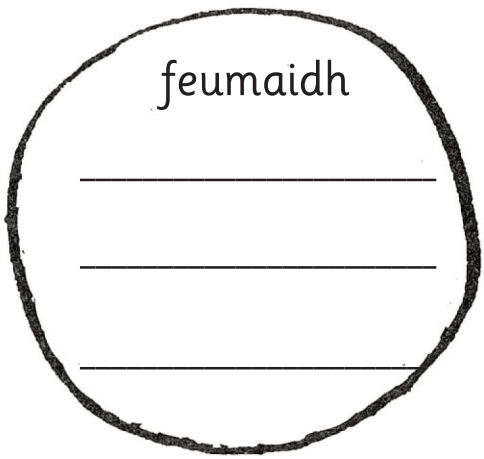

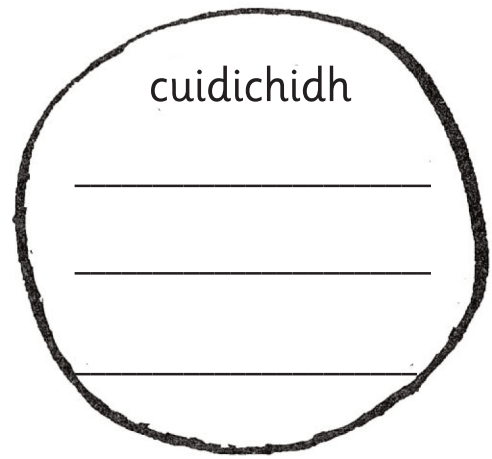

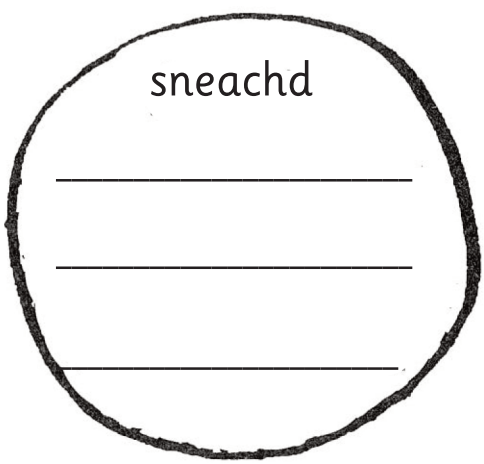

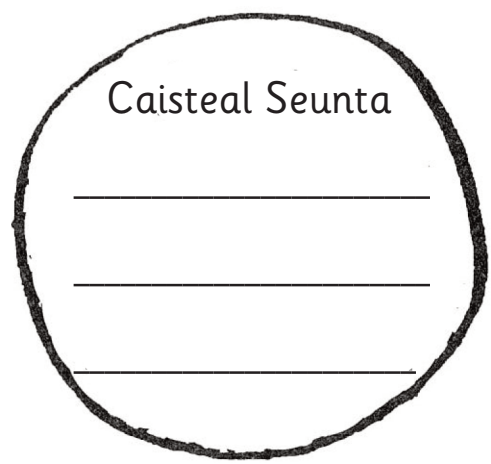

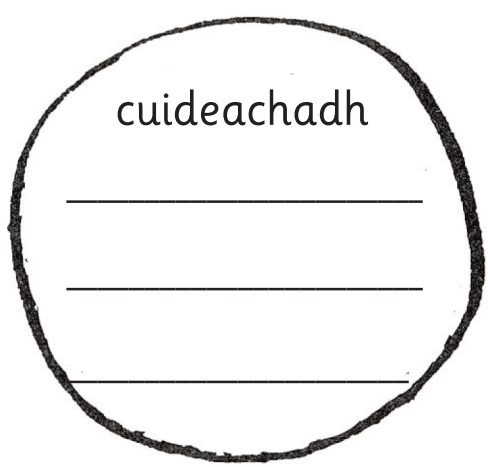

Am ball-sneachda mòr

Sgil: A' dèanamh fhacal
Stiùireadh: Coimhead air na facail mhòra. Dèan facail bheaga le na litrichean anns gach facal.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

1 Aon latha sgèith an dà dhràgon bheag air falbh a choimhead air Granaidh.

Bha sneachda mòr air a' bheinn agus air a' Chaisteal Sheunta.

Chunnaic iad an Dràgon Mòr Dona aig uaimh Granaidh.

"Cuidichidh sinne sibh. Tha sinn an seo," thuirt Nesta agus Ned.

Chuir an Dràgon Mòr Dona ball-sneachda dhan uaimh aig Granaidh.

Rinn iad ball-sneachda mòr agus chaidh e air muin an Dràgoin Mhòir Dhona.

Shèid Nesta agus Ned teine air a' bhall-sneachda.

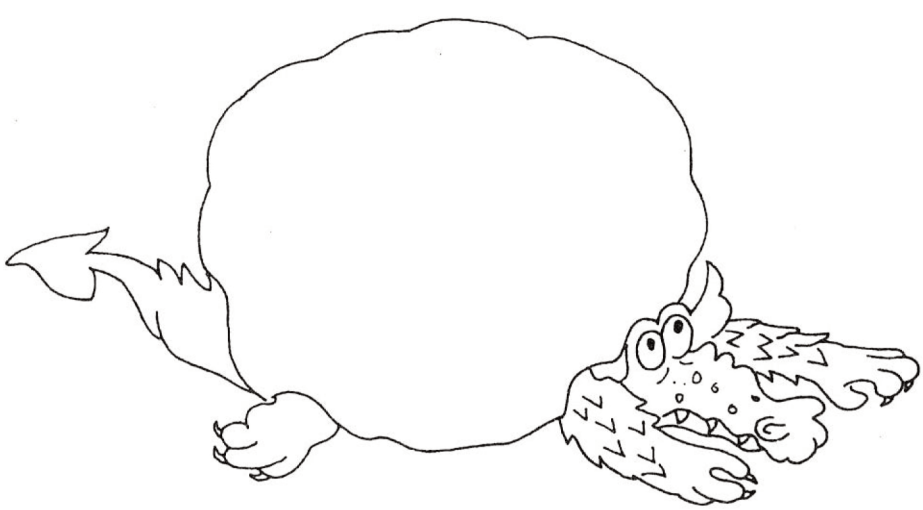

Am ball-sneachda mòr

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus an dealbh. Cuir na seantansan dhan òrdugh cheart. Cuir dath air an dealbh.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Granaidh a' bheinn uaimh
shèid teine

a' Choille Chiar

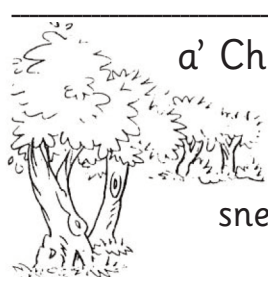

sneachda

dà dhràgon

ball-sneachda

gàire

Am ball-sneachda mòr

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Leugh na facail agus cleachd iad airson do chuideachadh a' sgriobhadh stòraidh.

Ainm:

Geama Fhacal

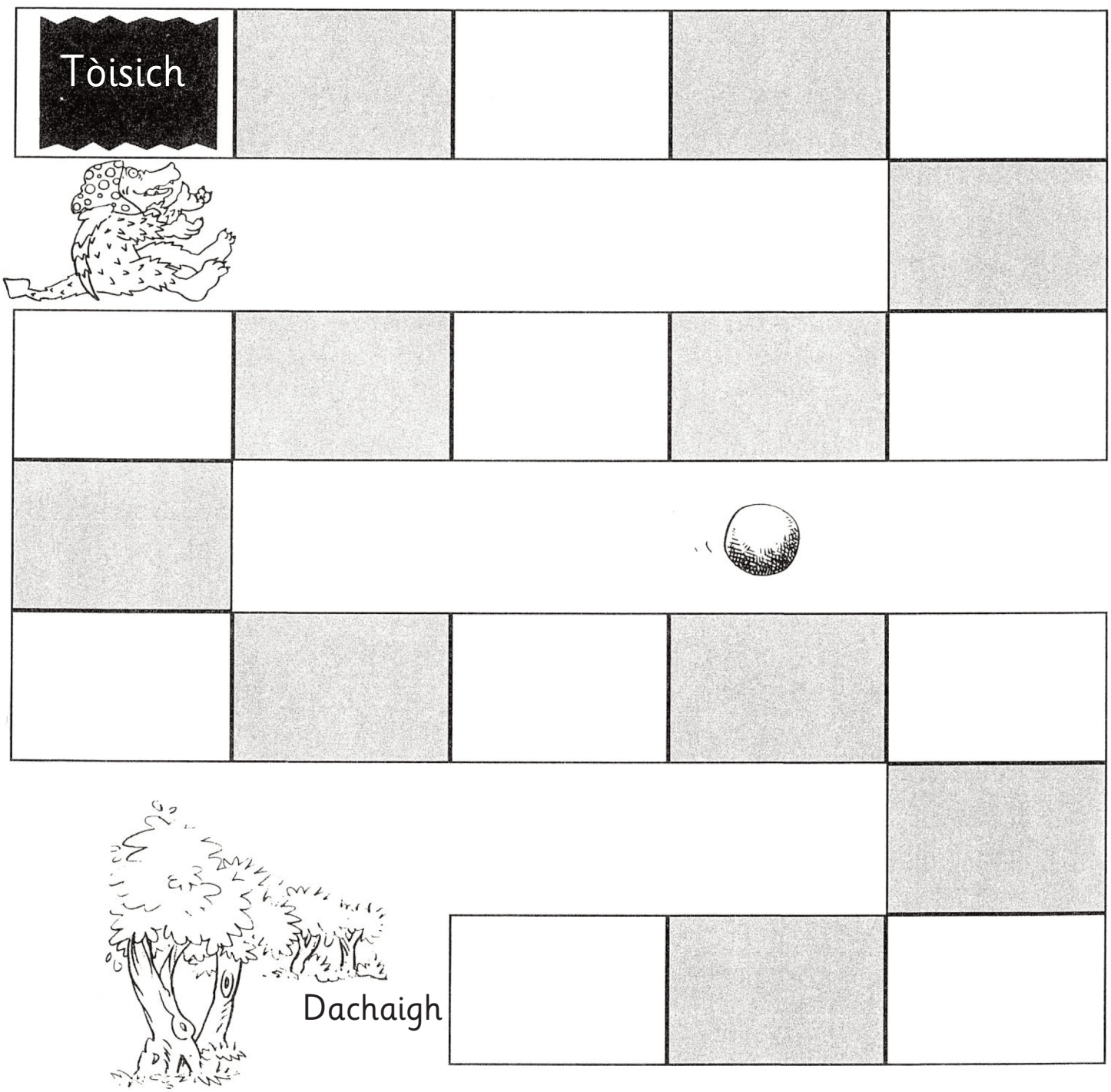

Am ball-sneachda mòr

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

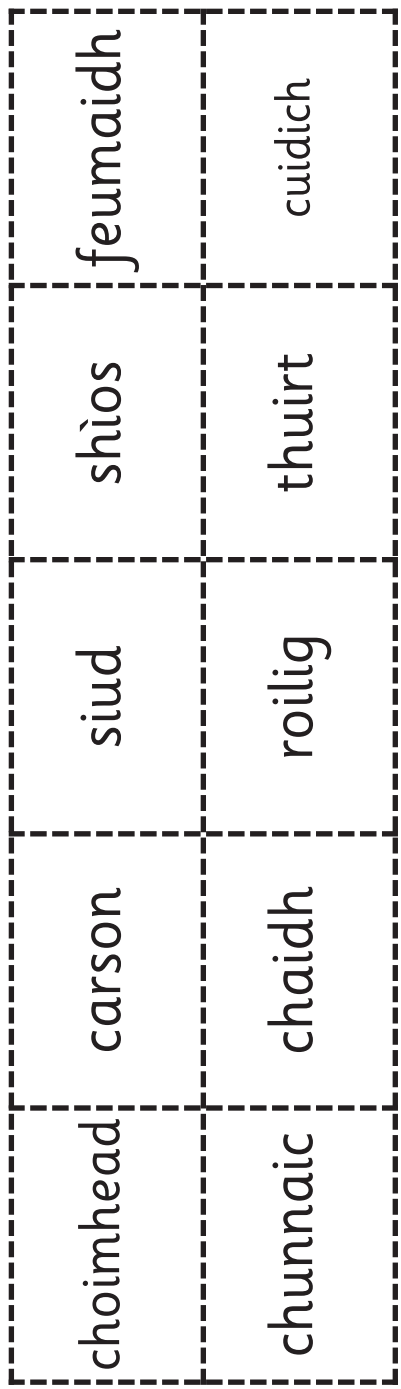
feumaidh
cuidich
shìos
thuirt
siud
roilig
carson
chaidh
choimhead
chunnaic

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' bhall - sneachda		a chluich		crosta	
a' bheinn		a choimhead			
a' Chaisteal Sheunta		a chuideachadh			
a' Choille Chiar		a mhuin			
an t-sneachda		carson			
ball-sneachda		chan fhaigh			
dràgon		roilig			
dhràgon		shèid			
Granaidh		thuit			
Nesta		sgèith			
san t-sneachd		trobhad			
teine					
uaimh					

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Am ball-sneachda mòr

Am poca guail

Saoghal Guanach
Ìre 5

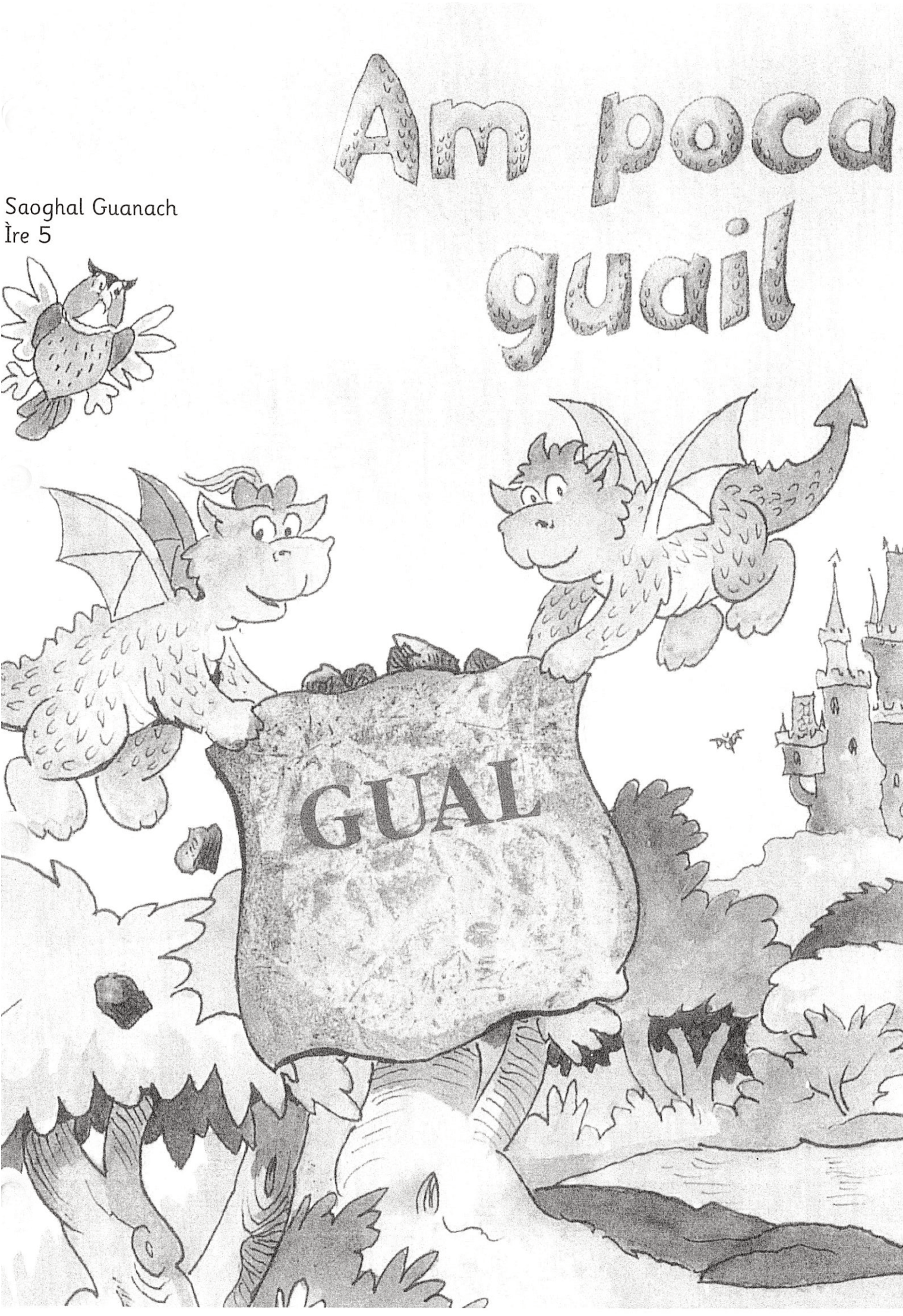

Clàr-innse

1. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

2. **Cuir ann an litir mu dheireadh.**
   Sgil: A' cur an litir deiridh ann am facail às an stòraidh

3. **Cuir ann na litrichean a tha dhìth.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal às an stòraidh

4. **Cleachd buadhairean.**
   Sgil: Fiosrachadh mu bhuadhairean

5. **Bha/cha robh**
   Sgil: A' leughadh airson fiosrachadh agus a' cuimhneachadh air an stòraidh

6. **Cuir crìoch air na seantansan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse

7. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

8. **Geama Fhacal**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal às an storaidh

9. **Geama Fhacal**
   Sgil: Ag aithneachadh fhacal às an storaidh

10. **A' Measadh Fhacal**

Am poca guail

Ainm:

Litrich.

	brònach	sgèith	falbh	agam
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	chan eil	airson	ithe	chunnaic
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Am poca guail

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Cuir ann an litir mu dheireadh.

adha____ poc ____ gua ____

_____ _____ _____

fuai_____ crao _____ lò_____

_____ _____ _____

dràgo ____ Ne_____ splai ____

_____ _____ _____

Am poca guail

Sgil: A' cur an litir deiridh ann am facail às an stòraidh
Stiùireadh: Seall air na facail. Lorg an litir cheart airson crìoch a chur air gach facal. Sgrìobh na facail an uair sin. Cleachd na facail ann an seantansan nad leabhar.

Ainm:

Cuir ann na litrichean a tha dhìth.

Bha d___ dhràgon bh__ __g ann, Nesta agus Ned.

“Seall, carson a __ __a Granaidh cho br__nach?”

Sgèith Nesta ag __s Ned s __ _ s gu Granaidh.

“Carson, a tha si_____cho brònach?” thuirt Nesta.

“Ghoid an Dràgon M__ r Dona am p___ca guail agam,” arsa Granaidh.

Sgèith Nesta agus Ned suas dh__n adhar.

Chunnaic Nesta an Dràgon a__ __s a’ Choille Chiar.

Bha an Dràgon an sin le craos mòr ag ithe g__ _ l.

Am poca guail

Sgil: A’ litreachadh fhacal às an stòraidh
Stiùireadh: Leugh na seantansan. Feuch ri crìoch a chur air na facail le na litrichean ceart.

Ainm:

Cleachd buadhairean.

brònach acrach toilichte dona

còir eagalach cuideachail

Am poca guail

Sgil: Fiosrachadh mu bhuadhairean
Stiùireadh: Bruidhnibh mu na caractaran agus na buadhairean as fheàrr a dh'innseas mun deidhinn san stòraidh seo. (Uaireannan, bidh iad ag atharrachadh mar a tha an stòraidh a' dol air adhart). Faodaidh sibh liosta eile a dhèanamh mur deidhinn fhèin, mar dìcheallach, sgiobalta, cuideachail.

Ainm:

Bha/cha robh

bha/cha robh

An robh Granaidh ag iarraidh gual airson ithe? _____

An robh am poca guail aig an Dràgon Mòr Dona? _____

An robh an Dràgon Mòr Dona anns a' chaisteal? _____

An robh an Dràgon ag ithe a' ghuail nuair a chunnaic Nesta agus Ned e? _____

An robh eagal air an Dràgon ro thaibhsean? _____

An robh am poca guail aig Nesta agus Ned nuair a sgèith iad air ais gu Granaidh? _____

Am poca guail

Sgil: A' leughadh airson fiosrachadh agus a' cuimhneachadh air an stòraidh
Stiùireadh: Leugh na ceistean agus freagair **bha** no **cha robh,** air neo freagair ann an seantansan nad leabhar.

Ainm:

Cuir crìoch air na seantansan.

siud sibh chan eil sinne

"Carson a tha _____ cho brònach?" thuirt Nesta.

"Nis _____ _____ gual agam," thuirt Granaidh.

"Lorgaidh _____ am poca guail," arsa Ned.

"Seall, _____ an Dràgon Mòr Dona," thuirt Nesta.

fuaim gheibh ag ithe a-steach leam

Bha an Dràgon Mòr Dona anns a' Choille _____ gual.

Rinn Nesta agus Ned _____ mòr.

"Cha toigh_____ taibhsean," thuirt an Dràgon Mòr Dona.

Ruith an Dràgon _____ dhan lòn.

"Trobhad, nis _____ sinn am poca guail," thuirt Nesta.

Am poca guail

Sgil: A' leughadh le tuigse
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus cuir crìoch orra le na facail gu h-àrd.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

Nesta

Granaidh

Ned

adhar

fuaim

A' Choille Chiar

taibhsean

gual

poca guail

craos

Dràgon Mòr Dona

Am poca guail

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh
Stiùireadh: Seall air na facail. Cuidichidh iad thu gus cuimhneachadh air an stòraidh.

Ainm:

Geama Fhacal

Tòisich

Dhachaigh

Am poca guail

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

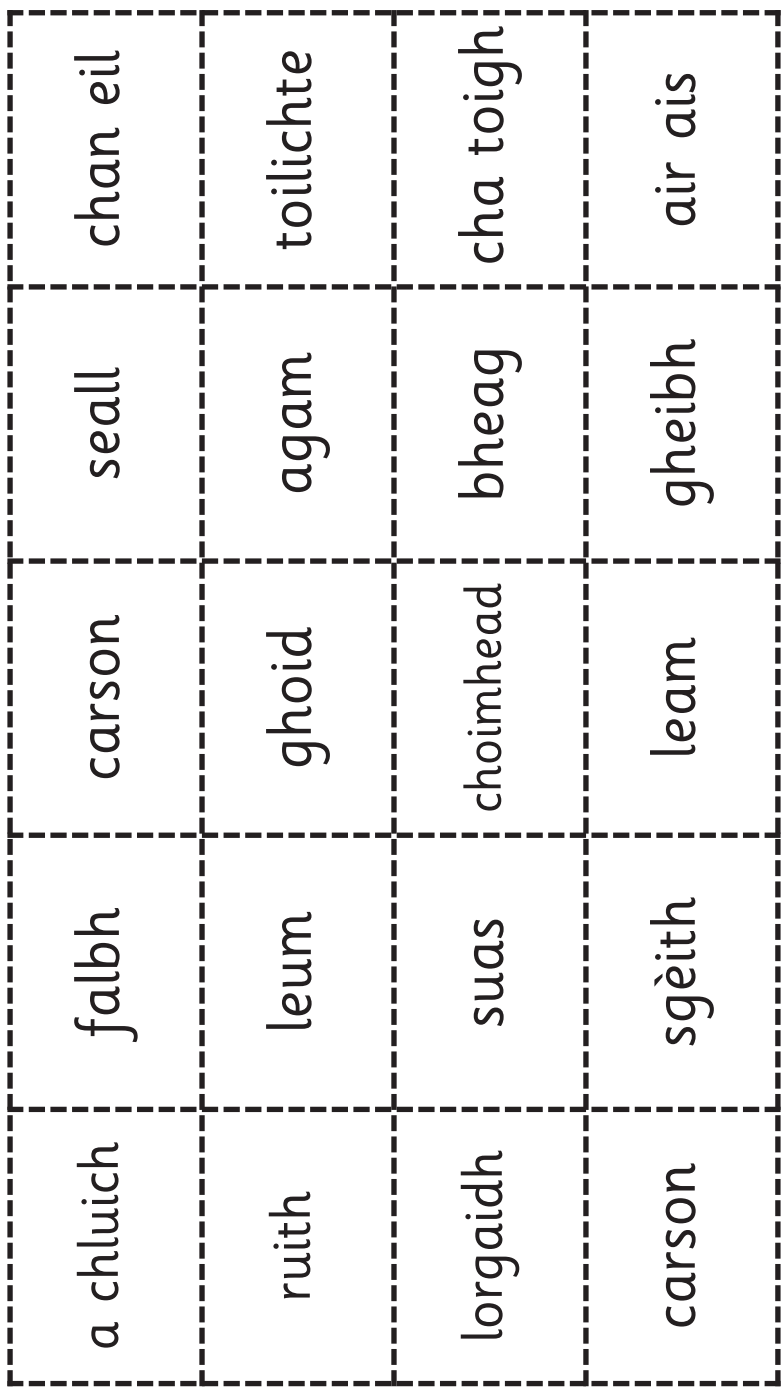
chan eil
toilichte
cha toigh
air ais
seall
agam
bheag
gheibh
carson
ghoid
choimhead
leam
falbh
leum
suas
sgèith
a chluich
ruith
lorgaidh
carson

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
a' Choille Chiar		a chluich		toilichte	
a' ghual		a choimhead		brònach	
adhar		agaibh			
craos		agam			
dràgoin		carson			
guail		gheibh			
lòn		ghoid			
poca		lorgaidh			
taibhsean		seall			
fuaim		trobhad			
		leis			
		leam			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>

Am poca guail

Teine sa Choille Chiar

Saoghal Guanach
Ìre 5

Clàr-innse

1. **Maids an aibidil.**
   Sgil: Òrdugh na h-aibidil - litrichean beaga

2. **Litrich.**
   Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh

3. **Lìon na builgeanan-còmhraidh.**
   Sgil: A' sgrìobhadh fhacal as aithne dhuibh às an stòraidh

4. **An aithnich thu na lidean?**
   Sgil: Ag aithneachadh lidean

5. **Cuir an litir cheart dha na facail.**
   Sgil: Fuaimneachadh - litir meadhain

6. **Cuir an stòraidh an òrdugh.**
   Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh

7. **Lìon na beàrnan.**
   Sgil: A' leughadh le tuigse; a' cur crìoch air seantansan

8. **Tagh am facal ceart agus sgrìobh an seantans.**
   Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh

9. **Dè thachair anns an stòraidh?**
   Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh

10. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

11. **Geama Fhacal**
    Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

12. **A' Measadh Fhacal**

Ainm:

Maids an aibidil.

A	B	C	D	E	F	G	H	I

L	M	N	O	P	R	S	T	U

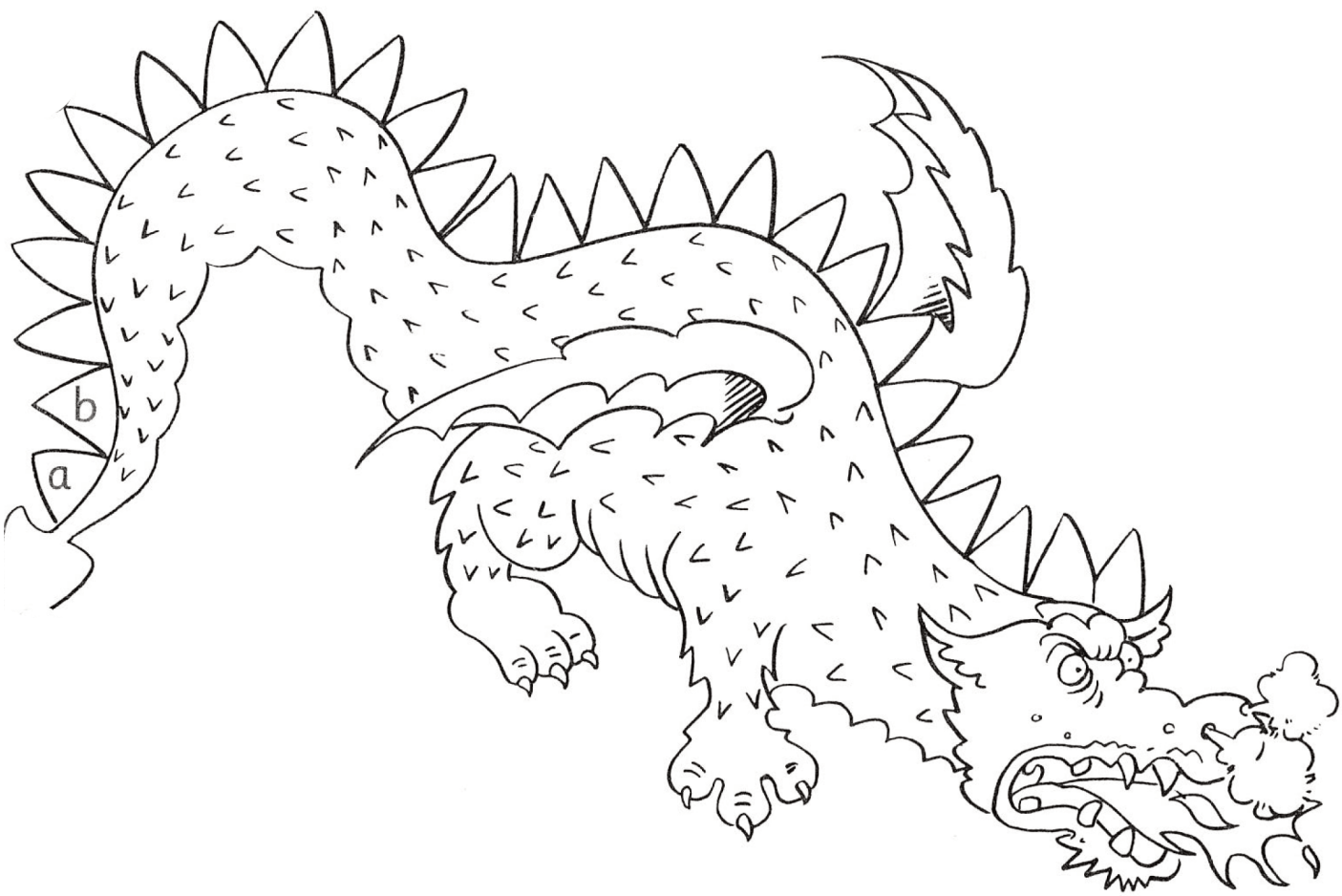

a ____ c _____e ____g ____

i ____ m ____ o ____ r ____ t ____

Teine sa Choille Chiar

Sgil: Òrdugh na h-aibidil - litrichean beaga
Stiùireadh: Cuir crìoch air an aibidil, a' sgrìobhadh nan litrichean mòra. Sgrìobh na litrichean beaga air an dràgon. An uair sin, cuir ann na litrichean a tha dhith air an aibidil aig bonn na duilleig.

Ainm:

Litrich.

	shèid	cuiridh	chunnaic	faigh
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

	gheibh	chuir	faic	thuit
Sgrìobh				
Còmhdaich na facail.				
Litrich				
Ceartaich				
Sgrìobh				
Ceart no ceàrr				

Sgil: A' litreachadh fhacal cumanta às an stòraidh
Stiùireadh: Sgrìobh a' chiad fhacal. Còmhdaich e an uair sin agus litrich e. Seall an robh thu ceart. Ceartaich. Sgrìobh am facal a-rithist.

Ainm:

Lìon na builgeanan-còmhraidh.

Teine sa Choille Chiar

Sgil: A' sgrìobhadh fhacal as aithne dhuibh às an stòraidh
Stiùireadh: Leugh an seantans fo gach dealbh. An uair sin, sgrìobh anns na builgeanan-còmhraidh.

Ainm:

An aithnich thu na lidean?

dràgon chunnaic teine mise craobhan

cuiridh stad damhan-allaidh agaibh

trobhad uabhasach crosta

Sgrìobh an lide mu dheireadh anns na facail.

dràg___ cuir_____ trobh_____

chunn_____ stad_____ uabhas_____

tein_____ damh_____ crost_____

all_____ mis_____ craobh_____ ag_____

Sgrìobh seantansan.

_____

_____

_____

_____

Teine sa Choille Chiar

Sgil: Ag aithneachadh lidean
Stiùireadh: Can facal mu seach agus buail do bhasan airson gach lide a chluinneas tu.
Cuir cearcall mu gach lide anns an fhacal. An uair sin, cuir an lide mu dheireadh anns na facail.
Sgrìobh seantansan a' cleachdadh feadhainn dhe na facail.

Ainm:

Cuir an litir cheart dha na facail.

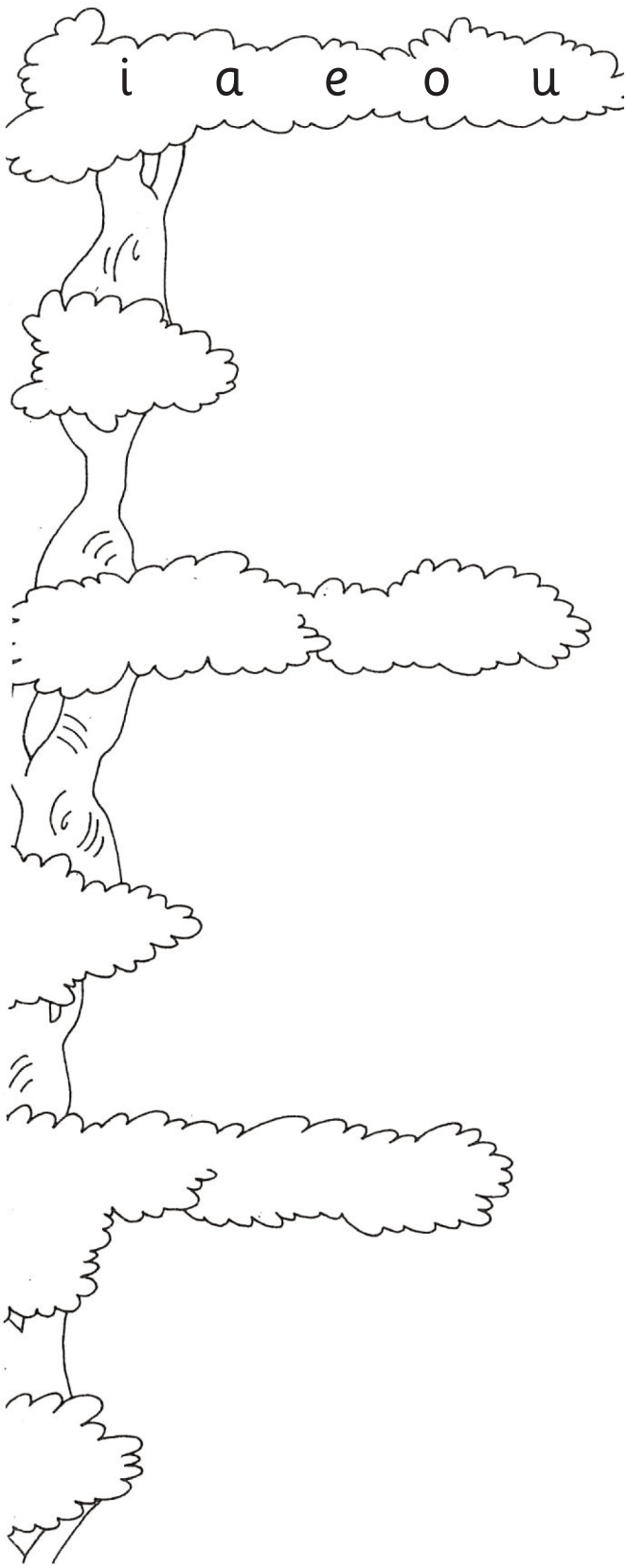

st__d s__nn

dh__n ghl__c

ag__s r__g

g__m ch__n

m__se d__na

N__d N__sta

Teine sa Choille Chiar

Sgil: Fuaimneachadh - litir meadhain
Stiùireadh: Tagh an litir cheart às a' chraoibh ga h-àrd airson na facail a chrìochnachadh.

Ainm:

Cuir an stòraidh an òrdugh.

1. Chunnaic Nesta agus Ned an Dràgon Mòr crosta anns a' Choille Chiar.

Bha an Dràgon Mòr Dona crosta agus shèid e teine air na craobhan.

Chunnaic iad an Dràgon Mòr Dona aig uaimh Granaidh.

"Stad!" dh'èigh Nesta agus Ned.
Ach cha do stad an Dràgon Mòr Dona.

Chuir Nesta agus Ned lìon dhamhan-allaidh eadar na craobhan.

Sgèith Nesta agus Ned air falbh leis an Dràgon Mhòr Dhona chun a' Chaisteil Sheunta.

Ghlac iad an Dràgon Mòr Dona anns an lìon.

Teine sa Choille Chiar

Sgil: A' cur stòraidh an òrdugh
Stiùireadh: Geàrr a-mach na seantansan agus cuir iad dhan òrdugh cheart.

Ainm:

Lìon na beàrnan.

eadar agaibh teine faigh stad
falbh faic chun uabhasach thuit sinn a-steach

"Ni mise _____ sa Choille Chiar," thuirt an Dràgon Mòr Dona.

"Cuiridh sinn _____ air an Dràgon Mhòr Dhona," arsa Nesta.

"Am _____sinn an lìon _____ ?" thuirt Nesta ris na damhain-allaidh.

Chuir Nesta agus Ned an lìon _____ na craobhan.

"Trobhad gum _____ thu seo," dh'èigh Ned ris an Dràgon Mhòr Dhona.

Ruith an Dràgon Mòr Dona _____ dhan lìon agus _____ *e* air.

"Ghlac_____ *e*," thuirt Nesta agus Ned.

Bha an Dràgon Mòr Dona _____ crosta an uair sin.

Sgèith iad air_____ leis an Dràgon Mhòr Dhona _____ a' Chaisteil Sheunta.

Sgil: A' leughadh le tuigse; a' cur crìoch air seantansan.
Stiùireadh: Leugh na seantansan agus tagh na facail cheart airson na beàrnan a lìonadh.

Ainm:

Tagh am facal ceart agus sgrìobh an seantans.

Chuir Nesta agus Ned an lìon eadar na

_____

Bha an Dràgon uabhasach

_____

Ruith an Dràgon a-steach dhan

_____

Thuit an lìon air

_____

Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh
Stiùireadh: Cuir cearcall mun fhacal cheart agus sgrìobh an seantans leis an fhacal cheart.

Ainm:

Dè thachair anns an stòraidh?

shèid	thuit	chuir	chunnaic	ruith	ghlac	cuiridh	ghlac

Dràgon Mòr Dona

teine

Choille Chiar

craobhan

feur

Chaisteal Sheunta

Nesta

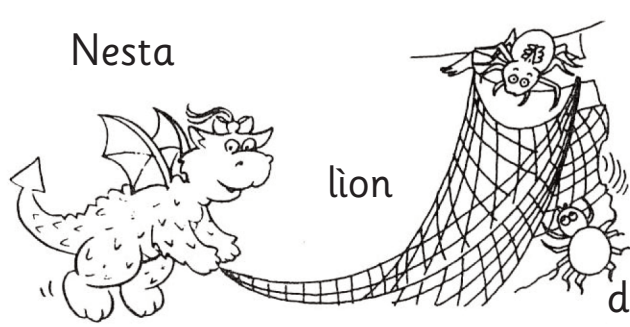

lìon

Ned

damhan-allaidh

Teine sa Choille Chiar

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh.
Stiùireadh: An uair sin, nad leabhar, sgrìobh do stòraidh fhèin a' cleachdadh nam facal gu h-àrd. Seall air na facail. Cleachd cuid dhiubh airson do chuideachadh a' sgrìobhadh stòraidh.

Ainm:

Geama Fhacal

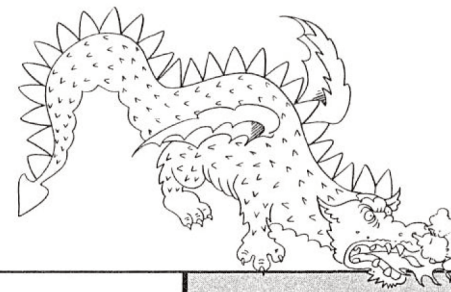

Tòisich

Dhachaigh

Teine sa Choille Chiar

Sgil: Ag aithneachadh fhacal cumanta às an stòraidh

Stiùireadh: Bu chòir cunntair le diofar dath a bhith aig gach cluicheadair. Cuir na facail (air an ath dhuilleig) air na ceàrnagan dorcha. Bidh cothrom mu seach aig gach cluicheadair, a' gluasad air adhart dà cheàrnag aig aon àm, a' leughadh no a' litreachadh an fhacail air an stad thu. Ma gheibh thu am facal ceart gluaisidh tu chun an ath fhacail; ma tha thu ceàrr fuirich far a bheil thu chun an ath thurais mu chuairt. Buannaichidh an cluicheadair a ruigeas dhachaigh an toiseach.

Ainm:

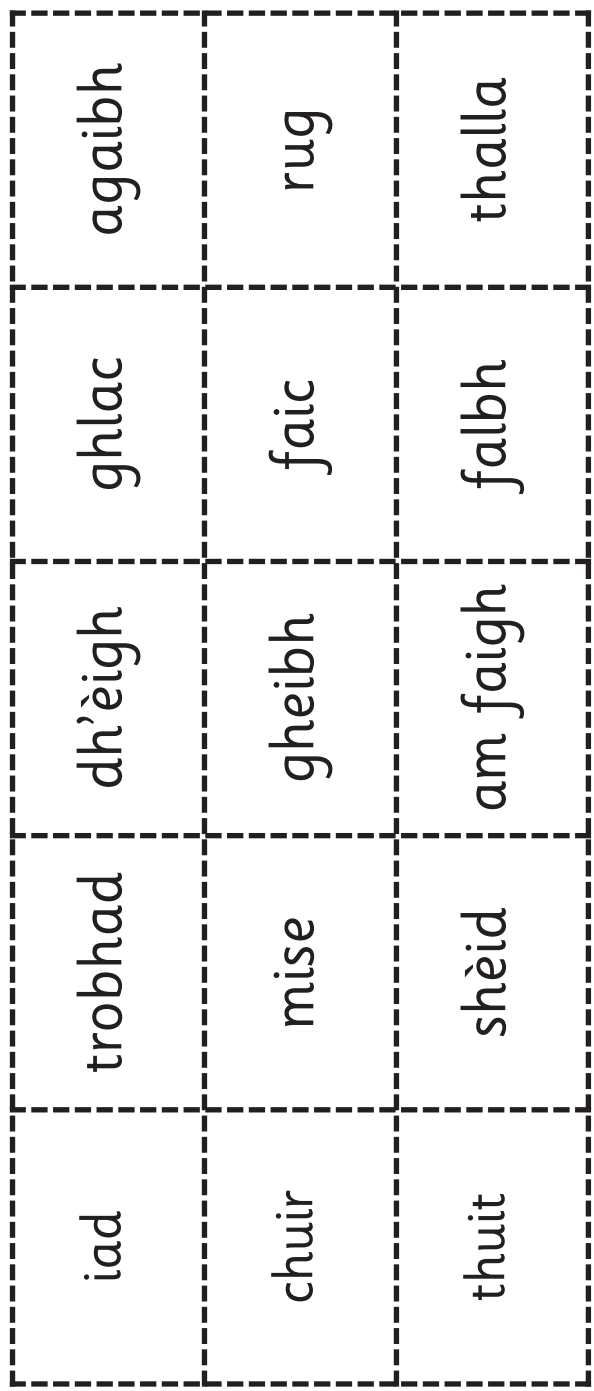
agaibh
rug
thalla
ghlac
faic
falbh
dh'èigh
gheibh
am faigh
trobhad
mise
shèid
iad
chuir
thuit

Ainm:

A' Measadh Fhacal

Facail cuspair	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >	**Aithnichidh rim faicinn**	* + >
craobhan		agaibh			
feur		am faigh			
lìon		eadar			
fheur		gheibh			
		ghlac			
		rug			
		thuit			

Aithnichidh san teacs	*
Aithnichidh leotha fhèin	+
Sgrìobhaidh gun a bhith gam faicinn	>